



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

АПЕЛАТИВЕН СЪД  
ВАРНА

# ГОДИШЕН ОТЧЕТ

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА  
АПЕЛАТИВЕН СЪД  
ВАРНА  
ЗА 2018 ГОДИНА**

*Годишният отчетен доклад е изготвен на основание чл.106 ал.1 т.14 от Закона за съдебната власт и в съответствие с Указания на ВСС за структурата и обхвата на годишните доклади. Докладът отразява дейността на Апелативен съд - Варна, за прилагане на Закона и дейността на съдилищата. Апелативен район Варна обхваща шест окръжни съдилища: Окръжен съд – Варна, Окръжен съд – Добрич, Окръжен съд – Разград, Окръжен съд – Силистра, Окръжен съд – Шумен и Окръжен съд – Търговище.*

*В годишния отчетен доклад за 2018 година, в аналитичен вид са представени данни, анализи и изводи, констатирани проблеми и конкретни предложения за дейността на съда, които са съпоставени с данните от 2016 и 2017 години. Представени и анализирани са данните от дейността на окръжните и районните съдилища в апелативния съдебен район – Варна.*

**Докладът съдържа:**

#### **I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ**

1. Съдии
2. Служители
3. Структура и управление на съда

#### **II. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА**

1. Постъпили дела, дела за разглеждане и свършени дела за периода 2016 – 2018 година
2. Срочност на правораздавателна дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2016 – 2018 г.
3. Постановени в едномесечен срок съдебни актове
4. Качество на съдебните актове – потвърдени, изменени, отменени и върнати, за периода 2016 – 2018 г.
5. Натовареност – по щат и действителна, спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела, за периода 2016 – 2018 г.

#### **III. НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ**

1. Кадрова обезпеченост
2. Постъпление на наказателните дела за периода 2016 -2018 г.
3. Разпределение на наказателните дела, изключение от принципа за случайно разпределение
4. Разглеждане на наказателните дела
5. Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
6. Неприключили в разумен срок дела – брой и причини
7. Натовареност
8. Качество на съдебните актове

9.Тенденции в дейността на Наказателно отделение

#### **IV. ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ**

- 1.Кадрова обезпеченост
- 2.Постъпление на гражданските дела за периода 2016 -2018 г.
- 3.Разпределение на гражданските дела, изключение от принципа за случайно разпределение
- 4.Разглеждане на гражданските дела
- 5.Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
- 6.Неприключили в разумен срок дела – брой и причини
- 7.Дела с отменен ход по същество
- 8.Натовареност
- 9.Качество на съдебните актове
- 10.Тенденции в дейността на Гражданско отделение

#### **V. ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ**

- 1.Кадрова обезпеченост
- 2.Постъпление на търговски дела за периода 2016 -2018 г.
- 3.Разпределение на търговски дела, изключение от принципа за случайно разпределение
- 4.Разглеждане на търговските дела
- 5.Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
- 6.Неприключили в разумен срок дела – брой и причини
- 7.Дела с отменен ход по същество
- 8.Натовареност
- 9.Качество на съдебните актове
- 10.Тенденции в дейността на Търговско отделение

**VI. ПРОВЕРКИ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ И ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ. РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2018 г.**

**VII.ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

**VIII. КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И МЕДИЙНА ПОЛИТИКА. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ (2014 – 2020 ) НА АПЕЛАТИВЕН РАЙОН ВАРНА ЗА 2018 ГОДИНА**

**IX. МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ**

**X.ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ**

**XI.ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ИЗВОДИ**

**XII.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА**

**XIII.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА**

**XIV. ПРИЛОЖЕНИЯ:**

- 1.Статистически отчети за работата на Апелативен съд - Варна за 2018 г.

**2.Комуникационни дейности и медийна политика на АС - Варна за 2018г.**

## I.КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

### 1.МАГИСТРАТИ

През отчетния период щатната численост на магистратите в Апелативен съд – Варна е 24 , като в началото на 2018г. три щатни бройки са незаети.

С решение на СК на ВСС по протокол № 30/ 11.10.2018г. е освободена от длъжност „съдия“ в Апелативен съд – Варна Пенка Стоянова Христова на основание чл.165 ал.1 т.2 от ЗСВ.

Така в края на отчетния период от 24 щатни бройки за съдии незаетите са 4, като разпределението на магистратите по отделения е следното:

Ръководител на Наказателно отделение - съдия Янко Янков. В отделението работят съдиите Росица Лолова, Живка Денева, Павлина Димитрова, Румяна Панталеева, Ангелина Лазарова и Росица Тончева.

Ръководител на Гражданско отделение – съдия Милен Славов. В отделението работят съдиите Маринела Дончева, Диана Джамбазова, Петя Петрова и Мария Маринова.

Търговско отделение е ръководено от съдия Анета Братанова. В отделението работят съдиите Вилиян Петров, Магдалена Недева, Радослав Славов, Георги Йовчев, Дарина Маркова и Николина Дамянова. Административният ръководител – председател г - жа Ванухи Аракелян също заседава в Търговско отделение.

За нормалното протичане на правораздавателната дейност и попълване на създадените в отделенията постоянни съдебни състави, както и през предходните години, се наложи командироване на съдии от окръжните съдилища. През 2018г. в Апелативен съд - Варна бяха командировани:

В Наказателно отделение:

– съдия Светослава Колева от Окръжен съд – Варна командирована от 2015г., като със заповед № РД-402/13.08.2015г. е продължен срока на командироване до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс;

- съдия Десислава Сапунджиева от Окръжен съд – Търговище командирована със заповед № РД-701/14.11.2017г., считано от 15.11.2017г. до заемане на свободната щатна бройка;

- съдия Уляна Савакова от Окръжен съд Варна командирована със заповед № РД – 0211/ 13.04.2018г., считано от 16.04.2019г. до завръщане от отпуск поради временна нетрудоспособност на титуляра съдия Румяна Панталеева. Със заповед № РД – 0275/ 02.05.2018г. командировката е прекратена, считано от 02.05.2018г.;

- съдия Мая Нанкинска от Окръжен съд – Варна командирована със заповед № РД – 0451/ 25.06.2018г., считано от 26.06.2018г. до завръщане от отпуск поради временна

нетрудоспособност на титуляра съдия Румяна Панталеева. Командирането е прекратено със заповед № РД – 0808/ 03.12.2018г., считано от 03.12.2018г.

В Търговско отделение:

– съдия Жения Димитрова от Окръжен съд – Варна командирована от 2015г., като със заповед № РД-0003/04.01.2016г. срокът на командироване е продължен до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс. Във връзка с избора на съдия Жения Димитрова за член на постоянната Комисия по атестирането и конкурсите към СК на ВСС, със заповед № РД – 0672/ 03.10.2018г. командироването ѝ в Апелативен съд – Варна е прекратено, считано от 03.10.2018г.

- съдия Мария Христова от Окръжен съд – Варна командирована със заповед № РД – 0577/ 04.10.2018г. до заемане на свободната щатна бройка след провеждане на конкурс.

В Гражданско отделение:

- съдия Росица Станчева – Заместник на административния ръководител – заместник председател и ръководител на Гражданско отделение на Окръжен съд – Варна командирована със заповед № РД – 0694/ 12.10.2018г. до заемане на свободната щатна бройка след провеждане на конкурс.

Съдиите от Апелативен съд са с дългогодишен юридически и съдийски стаж. Всички са с ранг „съдия във ВКС и ВАС“. Магистратите от Апелативен съд - Варна са отговорни и с висока квалификация професионалисти, които в работата си проявяват задълбоченост, организираност и стремеж към по-нататъшно развитие и повишаване на знанията и уменията си.

Съдиите от Апелативен съд - Варна през 2018г. са участвали в обучения - регионални, организирани от НИП, ВСС и по Европейски програми.

През 2018 г. магистратите са участвали в обучения, някои от които в по две и повече. Посетените обучения са на теми:

„Актуални проблеми на съдебната практика във връзка с измененията в НПК“;

„Спорни въпроси в гражданския процес“;

„Учредяване правото на строеж; договор за строителство; договори, свързани със строителния процес; предварителни договори за право на строеж, за покупко – продажба на бъдещ обект/сграда – облигационни и вещноправни аспекти“;

„Актуални проблеми по НПК“;

„Собственост върху интелектуалната собственост като определящ фактор при правните оценки в областта на конкурентното право“;

„Особености на участието на детето в гражданския процес. Разпознаване и превенция на насилието на деца. Синдром на родителското отчуждение.“;

„Обжалване действията на съдебния изпълнител“;

„Принципът „ne bis in idem“ в Европейското право. Преглед на практиката на съда на ЕС.“;

„Данъчни престъпления“.

Административният ръководител – председател г-жа Вануши Аракелян е взела участие в международна конференция на тема „Националната съдебна система като част от Европейския правен ред. Детското правораздаване – предизвикателства и възможни решения.“ и международна конференция „Основни предизвикателства и тенденции при процедурите по несъстоятелност, реструктуриране и освобождаване от дълг“, на която е представила презентация на тема „Предизвикателствата за държавите – членки без традиция в превантивното реструктуриране“. Двете конференции са организирани от г-н Емил Радев, член на Европейския парламент. С доклад на тема „Информационните и комуникационните технологии в съдилищата. Хронология, развитие, перспективи.“ съдия Аракелян е участвала в научна конференция „Предизвикателствата пред правото в контекста на дигитализацията“, организирана от Юридическия факултет на ВСУ „Черноризец Храбър“. Следва да се отбележи и участието ѝ в Национална конференция на тема „Правата и интересите на детето при родителски конфликти и родителско отчуждение“, организирана от Сдружение „В името на децата на България“ под патронажа на Омбудсмана на РБългария г-жа Мая Манолова и Национална научна конференция „Актуални правни предизвикателства в икономиката“, организирана от Катедра „Правни науки“ при Икономическия университет – Варна.

Участие в международен семинар е взела съдия Ангелина Лазарова на тема „Приложение на инструментите на Европейския съюз в областта на наказателното правосъдие“, организиран от Институт CEELI – Прага и в международно обучение по проект „Международно сътрудничество по наказателни дела и електронни IT данни в ЕС“, проведено в гр.Флоренция, Италия. Съдия Лазарова е била лектор в обученията на тема „Международно – правно сътрудничество по наказателни дела“ и „Инструменти на ЕС за взаимно признаване актове, постановени в производства с наказателно правен характер – практически аспекти“. Като национално лице за контакт на НСММСНД в РБ е взела участие в работна среща по правните и практически приложения на националната позиция на България по Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и Съвета.

Съдии Росица Лолова, Вилиян Петров, Маринела Дончева и Радослав Славов са участвали в учебно посещение в Съда на Европейския съюз в Люксембург, организирано по проект на НИП.

Съдия Мария Маринова е участвала в кръгла маса на тема „Производства по Закона за наследството – път към уеднаквяване на съдебната практика“.

И през отчетния период продължи участието на магистрати от Апелативен съд – Варна в работни групи:

Съдия Анета Братанова - Работна група 33 „Сътрудничество в областта на правосъдието“ към Съвета по европейските въпроси, ръководена от Министерство на правосъдието;

Съдия Румяна Панталеева - Работна група за осъществяване на постоянен мониторинг по приложението на НПК, създадена със заповед на министъра на правосъдието.

Съдия Росица Тончева е участвала като лектор на семинар „Най добрите европейски практики и стандарти относими към алтернативите на лишаване от свобода“, а съдия Мария Маринова като член на изследователски екип по тема „Производства по закона за наследството“ е взела участие в заключителната му среща.

Вече втора година като съд – партньор по Програмата за регионални обучения, провеждана по проект на НИП, Апелативен съд – Варна организира регионални семинари. През 2018г. обученията бяха на теми „Данъчни престъпления“ и „Обжалване действията на съдебния изпълнител“.

Програмата за регионални обучения послужи като основа за възстановяването на изключително полезната практика за професионално обучение на магистратите чрез зонални съвещания, провеждани по апелативните съдебни райони.

## **2. СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ**

В началото на 2018г. щатната численост на администрацията на Апелативен съд - Варна е 32 - ма съдебни служители, като всички щатни бройки са заети.

С решение на СК на ВСС по протокол № 37/ 26.09.2017г. беше увеличена щатната численост на съдебните служители с 0.5 /половин/ щатна бройка за длъжност „служител по сигурността на информацията“. Необходимостта на тази бройка беше продиктувано от изискванията на ЗЗКИ, според който АС –Варна е организационна единица. Служителят по сигурността на информацията е част от посочените в чл.80 и чл.83 от ЗЗКИ изисквания за документална и персонална сигурност за защита на класифицираната информация при създаването, обработването и съхранението ѝ, като в същото време трябва да отговаря на специални изисквания и да притежава необходимите познания за работа с класифицирана информация.

През м.март 2018г. на новооткритата половин щатна бройка „служител по сигурността на информацията“ беше назначена Анна Гълъбова – административен секретар при условията на чл.259 от КТ.



Със заповед № РД – 0600/ 28.08.2018г. беше обявен конкурс за заемане на една щатна бройка съдебен помощник в Наказателно отделение. След приключване на конкурса, с класирания на първо място кандидат – Милена Райновска беше сключено трудово споразумение от 01.11.2018г.

С оглед на възложени различни по своята същност задължения и оптималното използване на утвърдените щатни бройки, считано от 01.09.2018г. беше трансформирана една щатна бройка „съдебен статистик“ в щатна бройка „специалист – събиране, обработка, анализ и съхранение на служебна информация“, на която беше преназначен съдебният служител изпълняващ длъжността „съдебен статистик“.

Така в края на отчетния период числеността на съдебната администрация на Апелативен съд – Варна е 32.5 щатни бройки.

През 2018г. съотношението по щат съдебни магистрати/ съдебни служители е 1/ 1.35, което е непроменено за последните три години и се доближава до средното за апелативните съдилища. Реалното съотношение между магистрати и служители от специализираната администрация, която пряко подпомага съдиите в тяхната правораздавателна работа е 1/ 0.94.

Повечето съдебни служители на Апелативен съд - Варна са с дългогодишен стаж в съдебната система и доказана професионална квалификация. От 32 служители 4 са със стаж в съдебната система над 30 години, 6 – над 20 години, 15 – над 10 години, 4 – над 5 години и само 3 – под пет години, което сочи за професионализъм, рутина при изпълнение на задълженията и чувство за отговорност към работата.

### **3. СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ НА СЪДА**

Ръководството на Апелативен съд - Варна се осъществява от Административен ръководител – председател – съдия Ванухи Бедрос Аракелян, встъпила в длъжност на 14.02.2014г., след изборът ѝ с решение на ВСС по протокол № 6/ 06.02.2014г. и от трима Заместник административни ръководители – заместник председатели, които ръководят и съответните отделения:

Наказателно отделение – съдия Янко Димитров Янков;

Гражданско отделение – съдия Милен Петров Славов;

Търговско отделение – съдия Анета Николова Братанова.

С решение на СК на ВСС по протокол № 5/ 12.02.2019г., поради изтичане на мандат, съдия Ванухи Аракелян е определена за изпълняващ функциите Административен ръководител – председател на Апелативен съд – Варна считано от 15.02.2019г. до встъпване в длъжност на нов административен ръководител.

Съдебната администрация се ръководи от Йорданка Димитрова Чавдарова – съдебен администратор и Анна Веселинова Гълъбова – административен секретар. За финансовата дейност отговаря главния счетоводител Румяна Илиева.

## **II.ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА.**

### **1. Постъпили дела, дела за разглеждане и свършени дела за периода 2016 – 2018 година.**

През последните три години, броят на общо постъпилите дела е, както следва:

- 2018 година – **1855** бр.,
- 2017 година – 1789 бр.;
- 2016 година – 1918 бр.;

**Средно месечно през отчетния период са постъпвали по 155 дела.**

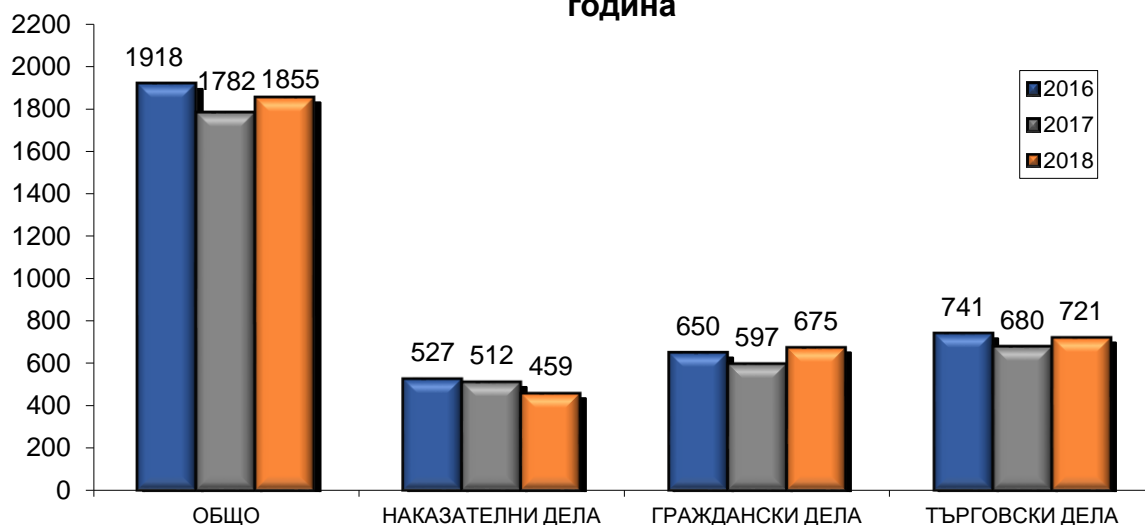
**Постъпилите по видове дела са както следва:**

- **наказателни дела** - през 2018г. – **459 дела**, за 2017 г. – **512 дела** и за 2016 година – **527 дела**,
- **граждански дела** – през 2018 г. – **675 дела**, за 2017 г. – **597 дела** и за 2016 г. – **650 дела**;
- **търговски дела** – през 2018 г. – **721 дела**, за 2017 г. – **680 дела** и за 2016 г. – **741 дела**.

От тези данни е видно, че постъпленията в наказателно отделение са намалели, което е отражение на намаленото постъпление на дела в окръжните съдилища от апелативния район, а постъпленията в гражданско и търговско отделение бележат ръст.

Относителният дял на постъпилите през 2018 година наказателни дела, спрямо общия брой постъпили дела, възлиза на 24.7 %, докато при гражданските дела този процент е 36.4%. Най-висок е относителният дял, на постъпилите търговски дела –38.9%.

**Сравнителна графика на постъпилите дела общо и по видове в Апелативен съд - Варна през периода 2016-2018 година**



**Общия брой дела за разглеждане през анализирания период – 2016 – 2018 година:**

- за 2018 г. - 2044 дела
- за 2017 г. – 2032 дела
- за 2016 г. - 2179 дела,

**Общо свършени дела през анализирания период – 2016 – 2018 година:**

- През 2018 г. са свършени 1871 дела
- През 2017 г. са свършени 1843 дела
- През 2016 г. са свършени 1936 дела

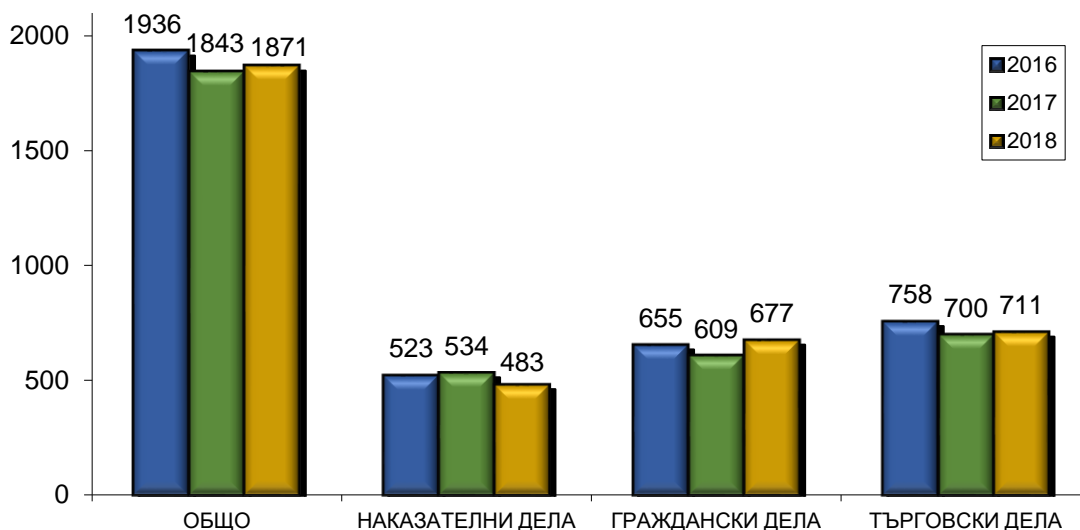
Налице е устойчивост на броя на свършените дела, към леко завишаване, в сравнение с предходната 2017 година, като средно месечно през отчетния период в Апелативен съд – Варна са свършвани 156 дела.

**По видове свършените дела в съда са както следва:**

- **Наказателни** – 2018 г. – 483 дела, 2017 г. – 534 дела, 2016 г. – 523 дела ;
- **Граждански** – 2018 г. – 677 дела, 2017 г. – 609 дела, 2016 г. – 655 дела;
- **Търговски** – 2018 г. – 711 дела, 2017 г. – 700 дела, 2016 г. – 758 дела;

Относителният дял на свършените през 2018 година наказателни дела, спрямо общо свършените дела, възлиза на 25.8 %, докато при гражданските дела този процент е 36.2. Най-висок е относителният дял, на свършените търговски дела – 38 %.

**Сравнителна графика на свършените дела общо и по видове в Апелативен съд - Варна през периода 2016-2018 година**



**2. Срочност на правораздавателната дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2016 – 2018 година.**

➤ През 2018г. решенията в 3-месечен срок дела, са 1607, което представлява 86% от общо свършените дела.

➤ През 2017г. решенията в 3-месечен срок дела, са 1549, което представлява 84%

➤ През 2016г. решенията в 3-месечен срок дела, са 1727, което е 89% от свършените дела

Налице е подобряване на показателят срочност през отчетния период в сравнение с предходната 2017 година. Наред с качеството на съдебните актове той е свидетелство за високата квалификация и отговорност на съдиите при спазване на времевите стандарти за разглеждане на делата.

**Решенията в тримесечен срок наказателни дела** за 2018 г. представляват 78%, за 2017 г. представляват 78% и за 2016 г. - 73% от общо свършените. Налице е устойчивост на този показател за Наказателно отделение, в сравнение с предходната година.

**Решенията в тримесечен срок граждански дела** за 2018 г. представляват 94% от общо свършените, за 2017 г. представляват 94% от общо свършените, за 2016 г. те са 98%. За Гражданско отделение това е показател, който се отчита традиционно висок и е свидетелство за отличната работа на съдиите в ГО.

**Решенията в тримесечен срок търговски дела** за 2018 г. представляват 83 %, за 2017 г. представляват 81 %, за 2016 г. - 93% , от общо свършените търговски дела.

Налице е подобряване на този показател по отношение на свършените в тримесечен срок дела в Търговско отделение.

### **3. Постановени в 1-месечен срок съдебни актове.**

Много висок е процентът на постановените съдебни актове в едномесечен срок от обявяването им, като от общо постановените през 2018 г 1887 съдебни акта 1813 са изготвени в едномесечен срок или 96,07%. За сравнение през 2017 г. са изготвени общо 1861 съдебни акта, 1711 са изготвени в 1-месечен срок, което представлява 91,93%. Този процент за 2016 г. е 92,71 %.

Нивото на този показател се поддържа устойчиво висок над 90% и е свидетелство за високия професионализъм и отговорност на съдиите.

При наказателните дела в законовия срок са изготвени 459 съдебни акта от общо 482 или 95,22 % от съдебните актове, като следва да се отбележи, че повечето просрочени съдебни актове са изготвени в рамките на една до две седмици след изтичане на срока.

При гражданските дела от изготвените общо 683 съдебни акта 682 са изготвени в едномесечен срок или 100 %.

При търговските дела от изготвените общо 722 съдебни акта 672 са изготвени в едномесечен срок или 93,07 %, като просрочените съдебни актове са с минимално отклонение – до дни след изтичане на инструктивния срок.

Следва да се отбележи, че просрочените решения са по дела със значителна фактическа и правна сложност.

### **4. Качество на съдебните актове. Резултати от касационната проверка.**

**Общо обжалваните съдебни актове** през отчетния период са по 577 дела, от които 371 са въззивни и 206 частни.

От тях наказателни са 89 дела, 247 дела са граждански и 241 търговски дела.

#### **Резултати от касационна проверка на делата, върнати през отчетния период:**

От обжалваните и върнати през 2018 г., **общо 457 дела**, при касационната проверка са **потвърдени и недопуснати до касационно обжалване общо актовете по 365 дела, което представлява 79,86%**, при 72,38% за 2017 г. и 77,48% за 2016 г.

По видове **потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове**, са както следва:

Наказателни дела – общо 54 бр. или 61,36%

Граждански дела – общо 128 бр. или 79,5%

Търговски дела – общо 183 бр. или 87,98 %

През отчетния период броят на делата, по които **са изменени съдебните актове е 36, което представлява 7,87%** при 8,39% за 2017 г. и 7.5% за 2016 г.

**По видове изменени съдебни актове са както следва:**

Наказателни дела – общо 19 бр. или 21,59%

Граждански дела – общо 8 бр. или 4,96%

Търговски дела – общо 9 бр. или 4,32 %

Броят на **общо отменените съдебни актове е 56, което представлява 12,25 %** от общо обжалваните и върнати дела през отчетния период, при 17,72% за 2017 г. и 15% за 2016 г.

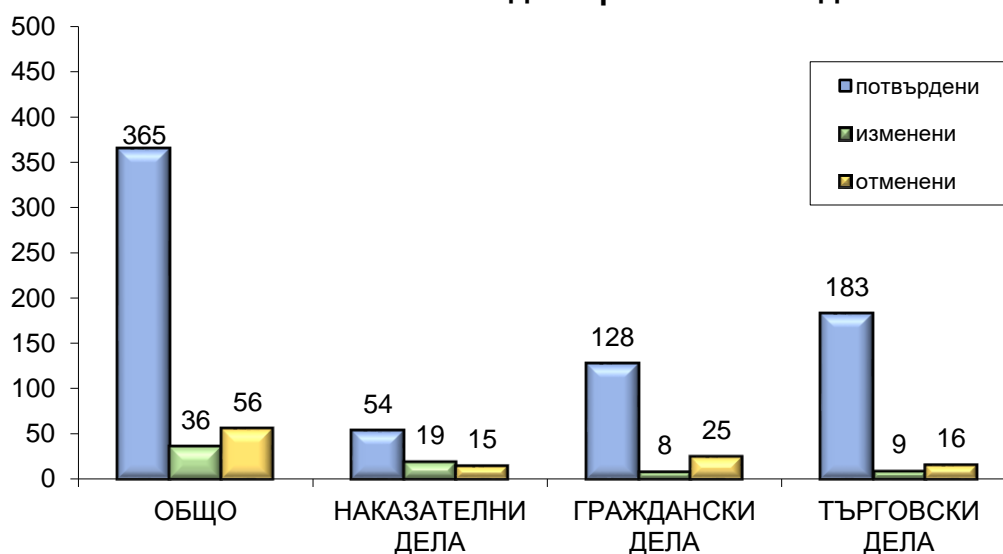
По видове отменените дела са както следва:

Наказателни дела – общо 15 бр. или 17,04%

Граждански дела – общо 25 бр. или 15,52%

Търговски дела – общо 16 бр. или 7,69 %

### Резултати от касационна проверка на съдебни актове на Апелативен съд - Варна за 2018 година



Анализът на този показател през отчетния период сочи, че процентът на отменените и изменените съдебни актове бележи намаление, за сметка на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване дела, който процент е увеличен.

Анализирани са причините за отмяна и връщане на **наказателните дела**:

- допускането на съществени процесуални нарушения;
- нарушение на правилата при събиране, проверка и оценка на доказателствата по делото, довели и до частична липса на мотиви в редки случаи – нарушение на закона, и явна несправедливост на наложеното наказание.

Най-чести причини за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане, по гражданските и търговските дела са:

- поради нарушение на процесуалните правила;
- поради неправилно приложение на материалния закон;
- поради нарушение на процесуалните правила и на материалния закон;
- обезсилено поради недопустимост на иска.

Следва да се има предвид, че отменените съдебни актове, в повечето случаи, са постановени по дела с висока фактическа и правна сложност.

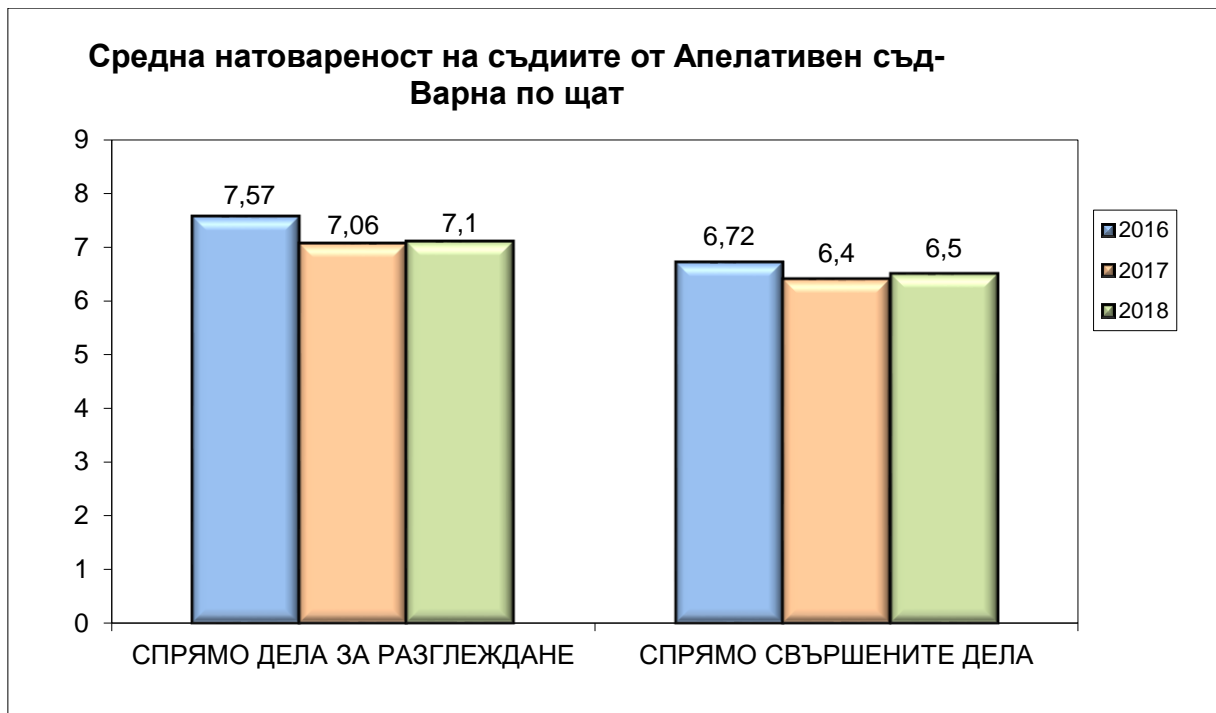
Въпреки тази тенденция, високият процент на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове, от всички видове дела и сравнително ниските проценти на отменените и изменените съдебни актове са атестат за високото качество на съдебните актове в Апелативния съд през отчетната година.

**5.Натовареност – по щат и действителна, спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела.**

Средната натовареност по щат е, както следва:

период	АС-Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2016	7,57	6,72
2017	7,06	6,40
2018	7,10	6,50

През 2018 г. показателят средна натовареност по щат е устойчив, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

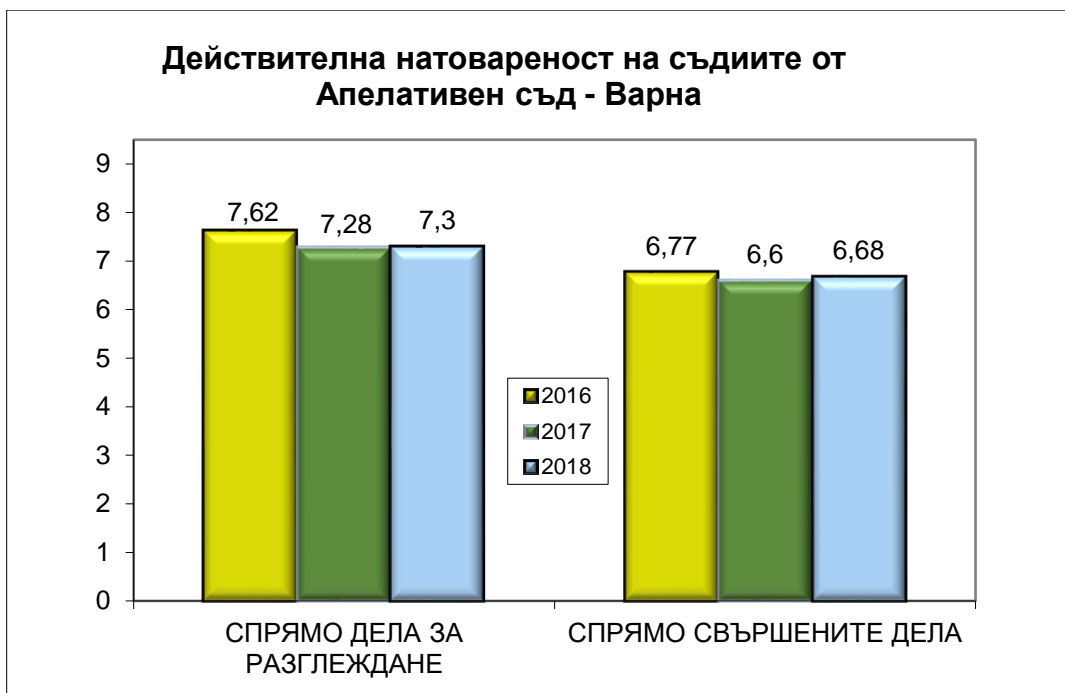


**Действителна натовареност, спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела:**

период	АС-Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2016	7,62	6,77
2017	7,28	6,60
2018	7,30	6,68

Устойчив е и показателят действителна натовареност, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.





Таблицата за натовареност на съдите в апелативните съдилища за Първо полугодие на 2018 година сочи, че средната месечна натовареност по щат на един съдия от апелативен съд за страната спрямо делата за разглеждане е 10,47, докато за Варненския апелативен съд е 7.10 дела средно на месец за цялата 2018 година. Съгласно същите данни, средната месечна натовареност за свършени дела от един съдия от апелативен съд за страната е 7.33, докато за Варненския апелативен съд тя е 6,50 свършени дела на месец за цялата 2018 г.

Средната действителната натовареност в апелативните съдилища за Първо полугодие на 2018 година, спрямо делата за разглеждане е 11,26, а във Варненския апелативен съд възлиза на 7.30. Средната действителна натовареност, спрямо свършените дела за апелативните съдилища за Първо полугодие на 2018 година е 7.88 дела, а за Варненския апелативен съд е 6.68 свършени дела за цялата 2018 година.

Анализът на тези данни сочи, че натовареността на варненските апелативни съдии през 2018 г. по щат е под средната натовареност за страната, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела. Средната действителна натовареност на един съдия от Варненския апелативен съд спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела, е също под границата на средната натовареност за страната.

**III. НАКАЗАТЕЛНОТО ОТДЕЛЕНИЕ****1.КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ**

През отчетната 2018 година, в Наказателно отделение на Варненски апелативен съд са работили девет съдии. Считано от 15.11.2017г. със Заповед на Председателя на Варненски апелативен съд на освободена щатна бройка е била командирована съдия Десислава Сапунджиева от Окръжен съд-Търговище. През цялата година на незаета щатна бройка е била командирована съдия Светослава Колева от Окръжен съд-Варна. Всички съдии от Наказателно отделение на Варненски апелативен съд притежават ранг – „Съдия във ВКС”.

В Наказателно отделение работи и един съдебен-помощник – Милена Райновска. За изминалата 2018година, същата е изготвила проекти на съдебни актове по общо 90 наказателни дела - по 18 броя внохд , 54 броя вчнд и 18 броя ндв. Участва и в организацията и подготовката при осъществяване на видеоконферентни връзки по реда на чл.474 ал.3 НПК със съдебните органи на държави, нечленуващи в ЕС. Извършва предварителна проверка по допустимостта на жалбите и протестите, както и на исканията за възобновяване по чл.424 ал.1 НПК, изготвя проекторазпореждания за отказ от образуване на дела за възобновяване, както и за отстраняване нередовностите по исканията за възобновяване.

От 2016 година специализираната администрация в Наказателно отделение се състои от шест човека. Трима от тях са съдебни секретари – Геновева Ненчева, Соня Дичева и Петранка Паскалева, и трима работят в Наказателно деловодство - Даниела Атанасова, Ивелина Илиева и Пламена Владимирова. Всички те са високо квалифицирани, с дългогодишен стаж и професионален опит. Справят се изключително добре със служебните си задължения, вменени им от ПАС, с което без съмнение допринасят за създадената добра организация в движението на наказателните дела, а оттам и за повишаване качеството на работа в отделението като цяло.

**2.ПОСТЪПИЛИ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА ПРЕЗ 2018 ГОДИНА.****2.1. Общо постъпили**

В периода 2016 - 2018 година във Варненски апелативен съд са постъпили наказателни дела както следва :

Период	Постъпили общо	ВНОХД/ВАНД	ВЧНД	ВЧНД чл.243 НПК	НДВ*
2016	<b>527</b>	176	253	27	71
2017	<b>512</b>	140/4	249	33	86
2018	<b>459</b>	98/8	255	30	68

*\*ндв – наказателни дела за възобновяване.Постъпилите /по които са образувани дела/ през 2018 г. са както следва : – 24-по искане на Главния прокурор; - 44 – по искане от осъдени лица.*

Очевидно е от посоченото в таблицата, че в рамките на тригодишния период от 2016 година до 2018 година, след значителното увеличение през 2016г. е налице занижаване на постъпленията от наказателни дела – общо **527** през 2016 година, **512** през 2017 година и **459**– през 2018 година. Разпределено по видове дела : **176** въззивни наказателни общ характер дела през 2016 година, **144** въззивни наказателни дела за 2017 година, и за 2018 година - с 38 по-малко сравнено с 2017 - общо **106**, като в тях се включват и делата от административно-наказателен характер. Броят на въззивните частни дела през 2016 година е **280**, през 2017 – **282**, а през 2018 година - общо **285**. 30 броя са образувани на основание чл.243 от НПК, което сравнено с тези през 2016 година е с 3 дела повече, и с 3 по-малко от образувани през 2017 година. Образувани през 2018 година наказателни дела за възобновяване са общо **68**. Сравнено с изминалата 2017 година техният брой е с 18 по-малко, а сравнено с 2016 година – с 3 по-малко.

От изложеното се налагат два извода :

- Налице е тенденция на намаляне на постъплението на дела. Това намаление се дължи на спада на постъпления на въззивните дела от общ характер, както и на спада на наказателните дела за възобновяване;
- Постъпленията при въззивните частни наказателни дела бележат устойчивост, дори леко увеличение. Значителен ръст отбелязват въззивните частни наказателни дела по чл.249 ал.3 НПК – през 2017 година техният брой е бил 9, а през 2018 – 23. Това е последица от въвеждането с ДВ бр.63/2017г. на института на разпоредителното заседание, в рамките на което се обсъждат и решават особено значими за наказателния процес /а и за страните/ въпроси.

## **2.2. Постъпили от Окръжните съдилища**

Общият брой постъпили дела във Варненски апелативен съд, разпределени по различните Окръжни съдилища в съдебния район на Апелативния съд, е както следва :

Окръжен съд	2016 Общо 527			2017 Общо 512			2018 Общо 459		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
	176	280	71	144	282	86	106	285	68
Варна	74	152	33	71	166	10	47	186	16
Добрич	30	38	7	9	27	5	9	25	2
Разград	13	21	12	15	10	13	10	21	7
Силистра	25	16	8	21	26	3	14	17	4
Търговище	11	17	5	9	12	9	7	17	10
Шумен	23	27	6	17	24	6	17	18	7

*Забележка : 1. В общия брой на образуваните внохд, са включени и два броя дела постъпили от Окръжен съд – Бургас и Окръжен съд – Русе.*

*2.В образуваните въззивни частни наказателни дела е включено и едно дело, образувано по молба за правна помощ.*

*3.В посочените дела за възобновяване са включени и постъпления от районните съдилища, както следва:8 броя дела от РС – Варна; 1 брой от РС – Провадия; 4 броя от РС – Добрич; 1 дело от РС – Нови пазар; 1 дело от РС – Омуртаг; 1 дело от РС – Попово; 3 ндв са постъпили от РС – Разград; 2 дела от РС – Тутракан; 1 дело от РС – Търговище.*

За отделните окръжни съдилища в съдебния район на Варненски апелативен съд съпоставката на постъпилите общо въззивни наказателни дела в периода 2016 - 2018 година е следната :

За Варненски окръжен съд : За периода е налице намаление на въззивните дела от общ характер – с 24 сравнено с предходната 2017 година, когато техният брой е бил 71. Увеличение се наблюдава в постъплението на въззивните частни наказателни дела – през 2018 година техният брой е 186, което е с 20 дела повече от 2017 година. При делата за възобновяване също се наблюдава увеличение – от 10 през 2017 година, до 16 през 2018 година.

За Добрички окръжен съд : Постъпилите от този съд въззивните наказателни от общ характер дела са 9, колкото са били и през 2017 година. С два броя по-малко са образуваните въззивни частни наказателни дела, с три по-малко са и делата за възобновяване, постъпили от Окръжен съд – Добрич през отчетната 2018 година.

За Разградски окръжен съд: Минимален спад се наблюдава в постъпленията на въззивните дела от общ характер – през 2018 година те са 10, за разлика от 2017, когато техният брой е бил 15, а през 2016 – 13. Наблюдава се увеличение на делата от частен характер – 21 през 2018 година, за разлика от 10 през 2017 година. Налице е леко понижение при

постъпленията на делата за възобновяване – 7 за 2018, при 13 през 2017 година и 12 през 2016 година.

За Силистренски окръжен съд : Понижение в графа постъпили общ характер дела се наблюдава и за Силистренски окръжен съд – общо 14, като те са с 7 по-малко от постъпилите през 2017 година и с 11 от тези през 2016 година. Понижение се наблюдава и при постъпленията на частните дела – 17, като в сравнение с 2017 година те са били с 9 повече. Най-малко частни дела са постъпили през 2016 година – общо 16 дела. Макар и с едно, делата за възобновяване през 2018 година са повече от образуваните през 2017г. и с 4 по-малко от тези през 2016 година.

За Търговищки окръжен съд: Наблюдава се лек спад в делата от общ характер за 2018 година – 7 на брой, докато през 2017 година са били – 9, най-сериозно постъпление в тази графа бележи 2016 година, когато техният брой е 11. Увеличение се забелязва обаче при въззивните частни наказателни дела – 17 за 2018 година, за разлика от 2017 – 12 дела и 2016 година – 11. Общо 10 искания за възобновяване са постъпили от този съдебен район – с едно повече от тези през 2017 и два пъти повече, отколкото през 2016, когато са били 5.

За Шуменски окръжен съд : Няма изменение при постъпленията на делата от общ характер на база 2017 година. И тогава и през 2018 са постъпили по 17 въззивни дела от общ характер, за сметка на 2016 година когато същите са били 23. Спад на постъпленията от вчнд - с 6 броя се наблюдава и при този съд в сравнение с 2017г. – от 24 на 18. Исканията за възобновяване от района на Шуменски окръжен съд са 7 броя., или с едно повече отколкото са били през 2017 година и 2016 година.

В заключение може да се направи следното обобщение за постъпленията на наказателните дела във Варненски апелативен съд през 2018 година :

Както и винаги досега най-голям брой са постъпилите дела от Варненски окръжен съд – 47 въззивни нохд от общо 106, или ако постъпленията се изразят в съотношение Варненски окръжен съд / всички останали окръжни съдилища , то би било 47/106. Още по-очевидна е разликата при въззивните чнд – от Варненски окръжен съд са постъпили 186 дела от общо 285 /повече от половината/, или горното съотношение би било 186/285. Ако по брой постъпления дела в Апелативен съд-Варна окръжните съдилища в апелативния район се подредят в низходяща градация, то тя би изглеждала по следния начин : **ВНОХД** – 1. Варненски окръжен съд; 2. Шуменски окръжен съд; 3. Силистренски окръжен съд; 4. Разградски окръжен съд; 5.Добрички окръжен съд; 6. Търговищки окръжен съд. **ВЧНД** - 1. Варненски окръжен съд; 2. Добрички окръжен съд; 3. Разградски окръжен съд.; 4. Шуменски окръжен съд; 5. Търговищки окръжен съд; 6. Силистренски окръжен съд.

От изложеното категорично може да се направи извода , че постъпленията от дела от общ характер намаляват. Намаляват и постъпленията от частни дела, с изключение на тези от ОС-Варна. Следва да се отбележи, че са намалели и постъпленията на дела по чл.440 НПК, които разбираемо са само от ОС-Варна, където се намира и единствения за апелативния район затвор. През 2017 година те са били 55 броя, а през 2018 – 48.

### **2.3.Видове постъпили внохд.**

През 2018 година в Наказателното отделение на Варненски апелативен съд са постъпили и образувани въззивни нохд общо по текстове от Наказателния кодекс както следва :

#### Против личността

1. по член 115 от Наказателния кодекс – общо 5 въззивни нохд,
2. по член 116 от Наказателния кодекс – общо 10 въззивни нохд,
3. по член 123 от Наказателния кодекс – общо 5 въззивни нохд,
4. по член 124 от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,
5. по член 142 от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,
6. чл.152 НК – 1 въззивно нохд.

#### Против собствеността

7. по член 199 от Наказателния кодекс – общо 6 въззивни нохд,

#### Против паричната и кредитната система

8. по член 244 от Наказателния кодекс – няма постъпление за изминалия период,
9. по член 248 от Наказателния кодекс – 3 въззивни нохд,

#### Против финансовата, данъчната и осигурителната системи

10. по член 253 от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,
11. по член 255 и чл.257 от Наказателния кодекс – общо 12 въззивни нохд,

#### Подкуп

12. по член 301 от Наказателния кодекс – няма образувани въззивни нохд,
13. по член 304 от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,

#### Общопасни престъпления

14. по член 330 от Наказателния кодекс – няма образувани въззивни нохд,
15. по член 343 от Наказателния кодекс – общо 32 въззивни нохд,
16. по член 354а от Наказателния кодекс – общо 4 въззивни нохд.

Освен тях постъпили са и по член 219 от НК – 3 дела, по чл.282 НК – 6 броя, както и други.

Разпределени по глави от особената част на НК през 2018 година най-големи постъпления от дела се наблюдават по :

- Глава Втора от НК – „Престъпления против личността” - общо 23 въззивни нохд, от които по раздел I „Убийство” – 21 дела. През отчетната година ръст се наблюдава при делата по чл.116 от НК, които са с пет повече от тези по чл.115 от НК, като по този начин тенденцията за увеличаване на образуваните дела по чл.116 от НК се запазва на база и с предходната 2017г. /през 2016 година, образуваните по чл.115 от НК дела са повече от тези по чл.116 НК./

- Глава Единадесета от НК – „Общопасни престъпления” – общо 36 внохд, от които 32 по раздел II „Престъпления по транспорта и съобщенията”. В тази група е налице увеличаване на делата в сравнение с 2017 година, когато са били 33. Налице е намаляване и на делата образувани по чл. 354 а от НК, които през отчетната 2018 година наброяват 4, за разлика от 2017 година, когато техният брой е бил 7, а през 2016 година 11. Увеличението е за сметка на делата за транспортни престъпления, които са 32 през 2018, а са били 25 през 2017 година.

- Глава Седма от НК „Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи” – тук делата бележат значително намаление /два пъти/ – през 2018 година са образувани 13 дела от тази група, с 16 дела по-малко от образуваните по тази глава през 2017 година и с 15 по-малко от тези през 2016 година.

- Глава Пета от НК „Престъпления против собствеността”- 6 внохд, със 7 дела по-малко от образуваните през 2017 година ;

- Глава Шеста от НК „Престъпления против стопанството” – наблюдава се увеличение на делата, образувани по тази глава общо 6, за разлика от 2017 година, когато е образувано само едно дело;

- Глава Осма „Престъпления против дейността на държавни органи” – 7 образувани дела, или с 2 дела повече от образуваните през 2017. За 2016 година, същите са наброявали 7.

Забележка : Така направеното разграничение е доста условно, тъй като често в рамките на едно наказателно производство често са предявени по няколко различни обвинения , поради реални или идеални съвкупности – например чл.142 и чл.152 НК; чл.199 и чл.152 НК; чл.219 и чл.282 НК и т.н.

Постъпили са през 2018 година и 22 въззивни дела по ЗЕЕЗА /в които се включват и вчнд по мерки за неотклонение в рамките на производствата по този закон/, както и едно искане за провеждане на видеоконферентни връзки, а също и 2 въззивни чнд по чл.34 от ЗПИИРКОРНФС /дела по искане за признаване на решения по наложени на лица от държави-членки финансови санкции/. При съпоставка с 2017година, се наблюдава спад и в трите посочени показатели.

#### **2.4. Несвършени /висящи/ дела към 01.01.2018 г.**

Общо несвършените наказателни дела в Апелативен съд-Варна в началото на 2018г., и съответно разпределени по окръжни съдилища, са както следва :

Окръжен съд	Общо 69		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
	52	9	8
Варна	31	2	0
Добрич	2	1	2
Разград	3	0	0
Силистра	7	0	1
Търговище	2	0	0
Шумен	7	3	1
Постъпили от други съдилища	0	3	4

### 3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ДЕЛА, ИЗКЛЮЧЕНИЕ ОТ ПРИНЦИПА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

При разпределението на делата от 01.10.2015г. се използва Централизираната система за разпределение на делата , разработена от „Смарт системс 2010“ ЕООД , създадена в изпълнение на решение на ВСС по протокол №58/8.12.2014 г. Със Заповед №94/17.03.2014г. на Административния ръководител на АС-Варна разпределението на делата на принципа на случаен подбор в Наказателно отделение е възложено на Председателя на НО съдия Янко Янков. Утвърдени със заповеди са и Правила за случайно разпределение на делата, както и Правила за организация на работата в наказателно отделение. След 01.10.2015г. съобразно особеностите на новата програма за разпределение общо четирима от съдиите в Наказателно отделение разполагат с електронни подписи, съответно – имат правата и задълженията да разпределят делата в отделението. Това са съдиите Янко Янков, Павлина Димитрова, Румяна Панталеева и Ангелина Лазарова. Самото разпределение се извършва в деня на постъпване и образуване на делото, или най-късно на следващия ден – само в изключителни случаи. Също със Заповед на Административния ръководител на АС-Варна и след проведено Общо събрание на съдиите е определена натовареност на Заместник-председателите на съда в размер на 76% за всички видове дела /отговаряща на разполагаемото време на заместник-председателите съобразно Правилата за натовареност/. Т.е. и през отчетната 2018 година, съдия Янков е със 76% натоварване, а за останалите съдии то е било 100%. Със заповед на Административния ръководител на Варненски апелативен съд въз основа на решение на Общото събрание на съдиите за периода от 01.03 – 01.07.2018г. е била намалена натовареността на съдия Ангелина



Лазарова, поради участието ѝ в Национална съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела в Република България и свързаните с това събития през 2018 година.

С приетите и утвърдени посочени по-горе Правила са обособени три постоянни състава, първият и вторият от които са допълнени с командировани съдии. Тези състави не търпят промяна и през 2018 година и са както следва:

Първи състав : Съдиите Янко Янков, Живка Денева, Светослава Колева-командирован съдия;

Втори състав : Съдиите Румяна Панталеева, Росица Тончева, Десислава Сапунджиева – командирован от 15.11.2017г. съдия /до 19.09.2017г. съдия Илия Пачолов;

Трети състав : Съдиите Росица Лолова, Павлина Димитрова, Ангелина Лазарова.

В случаите, когато член на състава е в невъзможност да участва по определено дело, то той се замества от съдия от следващия състав.

Изключение от принципа на случайното разпределение се допуска единствено и само в случаи, изрично посочени в Правилата - при производствата по чл.64 и 65 НПК, производствата по мерки за неотклонение, разглеждани в рамките на ЗЕЕЗА, както и тези по чл.69 ал.3 и 4 НПК. Те се разглеждат от дежурни съдебни състави, които включват председател - това е съдия от Наказателно отделение, на когото се разпределя и делото, втори член – съдия от Наказателно отделение, а третият е съдия от Гражданско отделение /при ЗЕЕЗА и чл.69 НПК – само наказателни съдии/. За дежурствата се изготвя график от всеки от Заместник-председателите за няколко месеца напред, като за Наказателно отделение това става по азбучен ред. В тези случаи, при разпределение на делото в ЦСРД се използва опцията „Ръчно“ като се посочва името на дежурния съдия.

#### 4. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ДЕЛА

##### 4.1. Дела за разглеждане

Общо подлежащите на разглеждане въззивни наказателни дела /несвършени и постъпили/ във Варненски апелативен съд за периода 2016-2018 са както следва :

Период	ОБЩО за разглеждане	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2016	<b>614</b>	231	300	83
2017	<b>603</b>	201 195/6	297	105
2018	<b>528</b>	158 148/10	294	76

В края на 2018 година са останали несвършени общо 45 дела, от които 28 броя въззивни нохд, 6 броя въззивни чнд, 10 броя ндв и 1 дело от административно-наказателен характер.

Разпределени по съдии делата за разглеждане през 2018 г. изглеждат по следния начин :

Съдии	ОБЩО	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	АНД
А.Лазарова	44	16	21	7	0
Д. Сапунджиева	58	17	30	9	2
Ж.Денева	71	19	39	10	3
М. Нанкинска	34	8	20	6	0
П.Димитрова	61	17	35	8	1
Р.Тончева	56	15	33	8	0
Р.Лолова	64	14	41	7	2
Р.Панталеева	26	9	13	4	0
Св.Колева	52	13	29	9	1
У. Савакова	8	3	5	0	0
Я. Янков	54	17	28	8	1

#### 4.2. Насрочване на делата

Веднага след разпределението им делата се предават на докладчиците, които ги насрочват при спазване изискванията на чл.247а ал.2 т.1 НПК. Обикновено делата се насрочват в двумесечния срок по чл.247а ал.2 т.1 НПК. В тримесечния срок по чл.247а ал.2 т.1 НПК през 2018 година в Апелативен съд – Варна са насрочени 28 дела, за три от които няма разрешение на председателя на съда /следва да се отбележи, че две дела са насрочени само с по два дни над двумесечния срок, а третото е отсрочено с ново призоваване, поради невъзможност назначената с определение по реда на чл.327 НПК експертиза да бъде изготвена своевременно/. Причините за удължаване срока по чл. чл.247а ал.2 т.1 НПК от НПК се дължат на правна и фактическа сложност, както и поради обективна невъзможност делото да бъде разгледано по-рано. Както се спомена в почти всички случаи това е станало с разрешение на Председателя на съда. Извън тримесечния срок са насрочени само 2 дела /едното с 1 ден над срока/.

При насрочването на въззивни дела от общ характер във всички случаи се изготвят определения по реда на чл.327 НПК. Т.е. спазват се указанията към съдилищата, дадени с Протокол от 24.03.2016г. на ОСНК на ВКС.

#### 4.3. Отложени дела. Брой и причини.

Отложените общо съдебни заседания за 2018 година са 41, което свидетелства за значителен спад на отложените през тази година дела, сравнено с предходната 2017 година, когато техният брой е бил 70 броя. Най-общо причините за отлагане на тези дела могат да бъдат разделени на две основни групи :

1. Неявяване на страни по делото и участници в производството – подсъдими, защитници, вещи лица и свидетели. По тази причина през 2018 година са отложени 11 съдебни заседания, като при само едно от тях причината е нередовно призоваване на страна.

2. Поради необходимостта от събиране на нови доказателства – по тази причина са отложени 21 съдебни заседания. Това събиране на доказателства се изразява най-вече в нов разпит на вещите лица, назначаване на допълнителни или повторни експертизи, разпити на свидетели, събиране на писмени доказателства. За всички тези действия, извършвани в рамките на въззивното съдебно следствие, през 2018 година са изразходвани общо 28 742,26 лева – хонорари на вещи лица, преводачи, пътни разходи за свидетели. Следва да се обърне внимание, че броят на отложените съдебни заседания в сравнение с 2016 година също бележи драстично намаление - през 2016 година са били отложени 87 заседания.

#### 5. СВЪРШЕНИ ДЕЛА. СРОЧНОСТ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

##### 5.1. Общо свършени дела

В периода 2016 - 2018 година във Варненски апелативен съд са решени/свършени/ въззивни наказателни дела както следва :

Период	ОБЩО	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2016	523	176	283	64
2017	534	149 - 145/4	288	97
2018	483	120/9	288	66

По тяхното постъпление от окръжните съдилища в района разгледаните дела са както следва:

Окръжен съд	2016			2017			2018		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
Варна	74	155	32	66	170	15	69	184	15
Добрич	29	39	7	13	27	3	8	26	4
Разград	16	21	12	19	11	16	11	21	5

Силистра	25	17	4	23	26	3	16	17	3
Търговище	9	15	3	12	14	10	7	16	6
Шумен	23	27	5	14	23	6	16	20	8
Постъпили дела от други съдилища извън/от съдебния район							2	4	25

*Забележка:1.Два броя внохд са постъпили от ОС-Бургас и ОС – Русе, а 4 вчнд са молби за правна помощ;*

*2. Постъпленията при делата за възобновяване са от районните съдилища в съдебния район на съответния окръжен съд.*

## 5.2. Свършени дела по съдии

По съдии от Варненски апелативен съд решените дела за 2018 година са както следва :

Съдии	ОБЩО	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	АНД
А.Лазарова	37	11	20	6	0
Д. Сапунджиева	55	14	30	9	2
Ж.Денева	63	17	37	7	2
М. Нанкинска	33	7	20	6	0
П.Димитрова	57	15	34	7	1
Р.Тончева	52	13	33	6	0
Р.Лолова	62	12	41	7	2
Р.Панталеева	22	5	13	4	0
Св.Колева	48	10	29	8	1
У. Савакова	8	3	5	0	0
Я. Янков	46	13	26	6	1

**Общо 483**

## 5.3. Свършени/решени дела в 3-месечен срок.

период	ОБЩО свършени	В 3-месечен срок		ВНОХД/АНД		ВЧНД		НДВ	
		Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%
2016	523	383	73%	77	44%	269	95%	37	58%
2017	534	414	78%	67- 64/3	44%/45%	281	98%	66	68%
2018	483	379	79%	48/6	40%/67%	278	97%	47	71 %

За втора поредна година следва да се отбележи, че все по-належаща е промяната в статистиката на посочения тримесечен срок за приключване на делата. На първо място той няма

никаква процесуална база. На второ – с измененията на НПК с ДВ бр.63/2017г. са променени сроковете за изготвяне на съдебните актове от 30 на 60 дни. При положение, че разпоредбата на чл.247а ал.2 т.1 НПК /важима и за въззивните дела-по препращане от чл.317 НПК/ дава възможност за насрочване на делата в тримесечен срок, а съдебните актове се изготвят в двумесечен срок, то всеки съдия разполага като минимум с пет месеца процесуално време за приключване на едно дело от общ характер. Очевидна е с оглед изложеното несъстоятелността на възприетия единствено за нуждите на статистиката срок от 3 месеца. Именно на този факт се дължи и намалението на приключените в тримесечен срок внохд.

#### 5.4. Решени дела по същество.

В периода 2016 – 2018 година са свършени със съдебен акт по същество наказателни дела както следва:

Период	ОБЩО	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2016	491	169	258	64
2017	501	143	263	95
2018	469	116/9	278	66

Приключените **общо за 2018 година 129 въззивни нохд със съдебен акт по същество**, разгледани по резултати /като краен резултат/ са както следва :

А/ По 49 въззивни нохд присъдата е била потвърдена, което спрямо свършените 129 въззивни нохд представлява 38%. Налице е увеличение на потвърдените присъди в сравнение с 2017г., когато този процент е бил 34%.

Б/ Присъдите по 57 въззивни нохд са били изменени, което представлява 44% За сравнение – съвсем незначително е намалението на изменените присъди сравнено с 2017 година, когато техният процент е бил 45%. През 2016 година изменените присъди са били 58, което представлява 34%. По отделните параметри присъдите по въззивни нохд са били изменени както следва:

- по едно въззивно нохд присъдата е била изменена, като е било приложено условното осъждане по чл.66, алинея 1 от НК;

- по 10 въззивни нохд присъдата е била изменена, като е било намалено наложеното наказание ;

- по 9 въззивни нохд присъдата е била изменена, като е било увеличено наложеното наказание ;

- по 32 въззивни нохд присъдата е била изменена с други промени в наказателната част ;

- по 5 въззивни нохд присъдата е била изменена с промени в гражданската част .

В/ / По 19 въззивни нохд присъдата е била отменена - при 10 дела изцяло и делото е върнато за ново разглеждане, при 9 от тях е била постановена нова присъда. Всички 19 дела съставляват общо 15% от общо свършените 129 въззивни нохд. Налице е намаляване на отменените дела, тъй като през 2017 година техният брой е бил 30 въззивни нохд, или обобщено в проценти - 21% от общо свършените през 2017 година 143 въззивни нохд. През 2016 година отменените съдебни актове са се равнявали на 25 или 14,8% спрямо общо свършените 169 въззивни нохд.

Г/ По 4 въззивни нохд делото е било прекратено – те са извън посочените по-горе 19 броя на отменените дела, което съставлява около 3%.

Д/ Наказателни дела за възобновяване – при постъпили 68 броя за 2018 година, решени са общо 66 дела, а 10 от тях са останали несвършени в края на отчетния период. От тях са уважени искания за възобновяване по 28 дела, а исканията по 38 дела са оставени без уважение. Уважените искания са с подател както следва : 21 от Главния прокурор, 7 – от осъдени лица.

Броят на същите през 2017 година е както следва: при постъпили 86 броя за 2017 година, решени са общо 95 дела, а 2 са прекратени /или общо приключени 97 броя/. От тях са уважени искания за възобновяване по 48 дела, а исканията по 47 дела са оставени без уважение. Уважените искания са с подател както следва : 38 от Главния прокурор, 10 – от осъдени лица.

През 2016 година се е наблюдавала следната ситуация: при постъпили 71 броя за 2016 година, решени са общо 64 дела. От тях са уважени искания за възобновяване по 22 дела, а 42 са оставени без уважение. Уважените искания са с подател както следва : - 12 от Главния прокурор; - 10 – от осъдени лица.

През отчетната година се наблюдава намаление на постъпленията и при наказателните дела за възобновяване. За сметка на това, тенденцията уважените искания да са с подател Главния прокурор се запазва за трета поредна година.

#### **5.5. Срочност на съдебните актове.**

По правило съдебните актове се изготвят в предвидените законови срокове. Има и изключения разбира се, и такива са допуснати при общо 7 дела, което представлява 1,4% от общо свършените дела, които са 483. Т.е. в законовия срок са изготвени 98,6% от съдебните актове. Пет от тези съдебни актове са изготвени с един или няколко дни над двумесечния срок. Два съдебни акта са постановени над тримесечен срок. При съпоставка с делата, изготвените извън предвидените от закона срокове през 2017 година, е видно, че техният брой е бил 43, или 8% от всички съдебни актове. Т.е през 2018 година драстично са намалели изготвените извън законоустановените срокове дела.

## 6. НЕПРИКЛЮЧЕНИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА.ПРИЧИНИ.

С измененията на НПК – ДВ бр.63/2017 година освен всичко друго бяха въведени и сравнително ясни времеви критерии за продължителност на наказателните дела. Това стана с новата разпоредба на чл.368а НПК, чиято алинея първа дефинира като разумност срок от две години за първоинстанционните дела, и една година за въззивните наказателни дела. През 2018 година, има само едно наказателно производство, за което може да се каже че не е приключено в разумен срок – при съблюдаване на посочените критерии /срокове/. И това е внохд №437/2017 година. Причините за това се коренят в трудности по изготвянето на съдебно - счетоводната експертиза по делото , съответно – осигуряването на вещи лица, три вещи лица са отказали изготвянето на назначената по делото експертиза. Понастоящем експертизата е изготвена и делото насрочено в публично заседание на 11.03.2019г.

## 7. НАТОВАРЕНОСТ

### Съобразно брой дела

Броят на наказателните съдии по щат през 2018 година е бил 9. При тези обстоятелства натовареността на съдиите от Наказателно отделение е както следва :

Средна натовареност на съдиите от Варненски апелативен съд по щат спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела за отчетния период

период	АС-Варна		Наказателно отделение	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2016	7,57	6,72	5,69	4,84
2017	7,06	6,40	5,58	4,94
2018	7,10	6,50	4,89	4,47

Действителна натовареност на съдиите от Варненски апелативен съд спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела за отчетния период

период	АС-Варна		Наказателно отделение	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2016	7,62	6,77	5,79	4,93
2017	7,28	6,60	5,85	5,18
2018	7,30	6,68	5,10	4,66

## 8. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

### 8.1. Първоинстанционни съдебни актове/присъди/, проверявани от Варненски апелативен съд

По-напред бе посочено колко съдебни акта са били отменени и изменени от Варненски апелативен съд. Доколкото обаче този показател е и критерий за качеството на проверяваните присъди, то следва отново да му се обърне внимание. Хронологията по години сочи следното :

Период	Общо решени по същество	Отменени изцяло съдебни актове			
		Общ брой отменени	%	С връщане за ново разглеждане	С постановяване на нова присъда
2016	169	<b>24</b>	14%	11	13
2017	143	<b>30</b>	21%	22	8
2018	129	<b>19</b>	15%	10	9

От изложеното става ясно, че като цяло броят на отменените съдебни актове значително е понижен в сравнение с 2017 година, когато техният брой е бил 30, както и при съпоставка с 2016 година, когато отменените актове отново са били повече – 24 на брой. Това свидетелства за подобряване качеството на първоинстанционните съдебни актове. /Следва да се отчете, че цялостното постъпление на делата за разглеждане през 2018 година е намаляло/.

Отнесено изложеното към отделните окръжни съдилища в апелативния район, оформя следната картина по отношение на отменените съдебни актове :

Окръжен съд	2016			2017			2018		
	ОБЩО	За ново разглеждане	С нова присъда	ОБЩО	За ново разглеждане	С нова присъда	ОБЩО	За ново разглеждане	С нова присъда
Варна	<b>11</b>	6	5	<b>14</b>	11	3	<b>11</b>	5	6
Добрич	<b>3</b>	1	2	<b>4</b>	1	3	<b>0</b>	0	0
Разград	<b>2</b>	2	-	<b>3</b>	3	-	<b>2</b>	2	0
Силистра	<b>2</b>	-	2	<b>3</b>	3	-	<b>3</b>	1	2
Търговище	<b>2</b>	2	-	<b>3</b>	2	1	<b>0</b>	0	0
Шумен	<b>10</b>	5	5	<b>3</b>	2	1	<b>3</b>	2	1



Изложените факти дават възможност да се направят следните изводи:

При Варненски окръжен съд се наблюдава намаление на отменените съдебни актове, за разлика от предходната 2017 година, когато техният брой е бил с 3 повече. Следва да се отчете все пак, че причината отменените от ВАпС актове на ОС – Варна да са най-многобройни за целия съдебен район – общо 11 на брой се дължи на големия брой постъпления от този съд.

Значителен спад в отменените съдебни актове, сравнено с 2017 година се наблюдава само за ОС – Добрич - през 2018 година няма отменени дела, докато през 2017 година техният брой е бил 4. Същата положителна тенденция се наблюдава и при ОС – Търговище - през 2018 година няма отменени дела, докато през 2017 година техният брой е бил 3.

Що се касае за причините, водещи до отмяна на постановените от окръжните съдилища присъди – като основни причини отново следва да бъдат посочени две /като цяло през годините те не търпят промяна/ – допуснати процесуални нарушения, довели до ограничаване правата на страните, както и липсата на мотиви. Отменените съдебни актове поради наличие на процесуални нарушения са сравнително малък брой. По отношение липсата на мотиви следва да се уточни, че не става дума за пълна липса на мотиви, а за липса на мотиви в оня аспект, който разпоредбата на чл.305 ал.3 НПК изисква - неизлагане в достатъчна степен установените от съда обстоятелства, липса на съображения при противоречия на доказателствените материали защо едни от тях се приемат, а други – не.

## 8.2. Въззивни съдебни актове, постановени от Варненски апелативен съд

Следната таблица дава добра картина за състоянието на върнатите от касационна проверка дела :

Период	Общо върнати след касац.проверка	потвърдени		изменени		отменени	
		Брой	%	Брой	%	Брой	%
2016	109	60	55%	23	21%	26	24%
2017	107	67	63%	25	23%	15	14%
2018	78	46	59%	18	23%	14	18%

Забележка : В графа общо върнати след касационна проверка дела не са включени 4 броя дела, които са били проверени по реда на Глава 33 от НПК – възобновяване на наказателни дела. От тях в три случая е отказано възобновяване на делото, и в един – изменено е въззивното решение.

Въз основа на изложеното могат да се направят следните изводи по отношение качеството на постановените от Варненски апелативен съд съдебни актове :

1. Налице е леко намаление на броя на **потвърдените** от ВКС на РБ, постановените от Варненски апелативен съд съдебни актове по въззивни наказателни дела – 46 през 2018 година, 67 през 2017 година, 60 през 2016 година. Следва да се има предвид обаче, че това обстоятелства се дължи в голяма степен и на по-малкия брой обжалвани актове, респ. по-малък е броят и на върнатите след касационна проверка дела на Апелативен съд.

2. Намаление се наблюдава и в **изменените съдебни актове** – 18 през 2018 година, за сметка на 2017 година, когато техният брой е бил 25, а през 2016 година – 23. Процентното съотношение на изменени спрямо върнати от обжалване е 23%, колкото е бил и през 2017 година, т.е. процентното съотношение между изменени и обжалвани е равностойно на коефициента през 2017 година. По статистически индекси изменените съдебни актове са както следва : - **4а** изменени в наказателната част по приложението на закона – 1 брой ; - **4б** изменени в наказателната част по отношение на наказанието – 13 броя ; - **4в** – изменени в гражданската част – 0 дела; - **4г** – изменен в наказателната и гражданската част едновременно – 2 броя; **4д** – изменен относно режима на изтърпяване и/или типа на затворническото заведение, в частта относно разноските, или веществените доказателства – 2 броя.

3. Увеличение в сравнение с предходната 2017 година се наблюдава при **отменените съдебни актове** – 24% през 2016 година , 14% през 2017 година, 18 % през 2018 година. Като брой отменените актове са с 1 по-малко от предходната година, а разликата в процентното съотношение е следствие от по-малкия брой върнати след касационна проверка дела, което пък се дължи и на по-малкото общо постъпление на дела във Варненския апелативен съд през отчетната 2018 година, респективно – на по-малкия брой обжалвани съдебни актове. Съобразно приетите от ВСС на РБ индекси картината е следната : **2а** – отменени изцяло с връщане за ново разглеждане – 9 броя ; **2б** – отменен частично с връщане за ново разглеждане – 1 брой; **2д** – отменен изцяло или частично с връщане за ново разглеждане на първоинстанционния съд – 1 брой. **2е** – отменен изцяло, с оправдаване на подсъдим – 3 броя.

Като основна причина за отмяна на постановените въззивни съдебни актове следва да се посочи допускането на съществени процесуални нарушения, неизпълнението в някои случаи от страна на въззивния съд на задължението му по чл.339 ал.2 НПК - необсъждане в цялост на направените от страните възражения против първоинстанционния съдебен акт, в редки случаи – нарушение на закона. И по-конкретно причините, довели до отмяна през 2018 година на 14 съдебни акта на Варненски апелативен съд , се свеждат до следните : - **12** съдебни акта са отменени поради допуснати съществени процесуални нарушения, и/или нарушения на материалния закон, изразяващи се най-вече в нарушения на чл.13,14 и 107 НПК – нарушение на правилата при събиране, проверка и оценка на доказателствата по делото, довели и до частична

липса на мотиви . 1 дело е отменено, поради нарушение на нормата на чл.314 от НПК, 1 дело е отменено и поради нарушение на принципа за reformatio in reius /и по-точно липса на преценка за съответност на подадения протест/.

## **9.ТЕНДЕНЦИИ В ДЕЙНОСТТА НА НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ.**

- Драстично се е увеличил броят на изготвените в законовите срокове съдебни актове. Просрочия са допуснати при общо 7 дела, което представлява 1,4% от общо свършените дела, които са 483. Т.е. в законовия срок са изготвени 98,6% от съдебните актове, за съпоставка – през 2017 година 92 % от актовете са били предадени в срок.
- Значителен ръст отбелязват делата по чл.249 ал.3 НПК. С измененията на НПК с ДВ бр.63/2017г. в сила едва от 05.11.2017г. бе въведен институтът на разпоредителното заседание, в рамките на което се обсъждат и решават особено значими за наказателния процес /а и за страните/ въпроси. Това от своя страна логично доведе до увеличаване броя на обжалваните определения на окръжните съдилища, постановени в това „минипроизводство“ - през отчетната 2018 година техният брой е 23, срещу само 9 за 2017 година.
- С ДВ бр.81/2015г. бяха изменени редица текстове в ЗАНН - от чл.83а до чл.83ж. Очакванията бяха през 2018 година техният брой значително да нарастне. Това не се случи - през 2018 година по чл.83д ЗАНН са образувани 5 дела, т.е. с едно дело повече от образуваните през 2017 година. Все пак прогнозите са за увеличение на този вид дела.

## **IV.ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ**

### **1.КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ**

И през 2018 год. гражданското отделение /ГО/ на Апелативен съд-Варна се състоеше от 6 съдии, работещи в два постоянни състава, съобразно създадената организация на работа в отделението със Заповед № 119/27.03.14г. на председателя на Апелативен съд-Варна. През годината обаче настъпи персонална промяна в състава на отделението, тъй като поради подадена оставка и на осн. чл. 165, ал. 1, т. 2 от ЗСВ, считано от 16.10.2018г., съдия Пенка Христова беше освободена от заеманата длъжност. Поради това и в отделението работиха следните съдии, разпределение в двата постоянни състава: **Първи граждански състав**, състоящ се от съдиите М. Славов, П. Петрова и М. Маринова и **Втори граждански състав**,

състоящ се от съдиите Д. Джамбазова, М. Дончева и П. Христова - до 15.10.18г., а от 22.10.18г. – командирования от ОС-Варна съдия Р. Станчева.

В рамките на тези два постоянни състава всеки от съдиите-докладчици е разглеждал възложените му граждански дела в закрити и открити съдебни заседания. При невъзможност да се сформира съдебен състав от съдии само от ГО /поради участие при предходно разглеждане на дело, върнато от ВКС за ново разглеждане, поради отводи или поради други обективни причини/, в работата на ГО са включвани съдиите от ТО, а при невъзможност и те да участват – съдиите от НО. Определянето на съдиите от другите отделения е осъществявано чрез програмата за случайно разпределение на делата „Law Choice” като помощен модул.

Отделно от заетостта по граждански дела, на съдиите от ГО продължи възлагането и на ежеседмичното участие в заседанията в производства по чл. 64 и чл. 65 от НПК /с изключение на производства по чл. 64 и чл. 65 от НПК, разглеждани в рамките на ЗЕЕЗА – по чл. 15, ал. 3 и чл. 43 от посочения закон, които се разглеждат от съдии само от НО съгласно Заповед № РД-0340/07.07.16г. на Председателя на съда/ - по предварително утвърден от заместник-председателя за ГО график. Граждански съдии участват и в състави по ВЧНД по чл. 72-73а и чл. 243, ал. 8 от НПК, както и при необходимост - в състави за разглеждане на ВНОХД /по посочените наказателни общ характер дела определянето на конкретния съдия от отделението става отново чрез програмата „Law Choice” за случайно разпределение на член на състав/.

Работата на съдиите от ГО и през 2018г. се подпомагаше от един съдебен помощник – Симона Шангова. Конкретната ангажираност на съдебния помощник по съдии се определя чрез утвърден от ръководителя на ГО график. Съдебният помощник продължава да изпълнява създадената със Заповед № РД-0164/15.04.14г. на Председателя на съда организация - от 1-во до 20-то число на месеца да работи в ГО, а от 21-во число до края на съответния месец – в ТО. Възложените му функции са съобразно чл. 246а, ал. 1 от ЗСВ и чл. 12 от Правилника за администрацията в съдилищата /ПАС/ – извършва проверка на редовността на постъпилите в ГО въззивни и частни жалби, обобщава практиката на ВКС, обобщава становищата по предложенията за ТР на ВКС и изпълнява други задължения, възложени му от зам. председателя на ГО и от Председателя на съда. На съдебния помощник в ГО със Заповед № РД-0250/25.05.15г. е възложено и извършването на проверка за редовността на всички постъпили касационни и частни касационни жалби по гражданските дела, вкл. и чрез съобразяване на Вътрешните правила за проверка на постъпващите във ВКС граждански и търговски дела, изпратени от Председателя на ВКС с писмо изх. № 192/07.05.15г.

С оглед намаляване случаите на връщане на дела от ВКС поради неточно администриране, със Заповед № РД-0471/03.10.16г. на Председателя на съда е допълнена

цитираната по-горе Заповед № РД-250/25.05.15г. и на съдебния помощник е възложено извършването на проверка по редовността на всички постъпили отговори на КЖ, ЧКЖ и ЧЖ, попълвайки лист за проверката, както и да извършва нова проверка при приключване на цялата процедура по администриране на жалбите до ВКС и преди изпращането на преписката с делото на ВКС. Това даде своя резултат като случаите на връщане на делата от ВКС по тази причина значително намаляха – така за цялата 2016г. са били върнати общо 34 бр., за 2017г. общо 20 бр., а за 2018г са били само 13 бр.

И за настоящия отчетен период на 2018г. в ГО работиха двама съдебни секретари – Виолета Тодорова и Юлия Калчева, както и трима съдебни деловодители, от които двама, отговарящи за работата по несвършените дела - Маргарита Кирова и Теодора Куцарова и един, отговарящ за работата по свършените дела – Кирил Грудев. Съдебните служители продължиха да изпълняват функциите си в съответните постоянни състави съобразно разпределението им, извършено със Заповед № 124/01.04.14г. и допълнена със Заповед № РД-0207/07.04.17г. на Председателя на съда. Съдебните служители изпълняваха възложените им задължения, вкл. при осигурена взаимна заменяемост при планирани или извънредни отсъствия на техните колеги /при точно изпълнение и на Заповед № РД-0668/16.12.16г. на административния ръководител за заместването на деловодителя, отговарящ за свършените дела/.

## **2. ПОСТЪПЛЕНИЯ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА ЗА ПЕРИОДА 2016-2018г.**

През отчетния период в гражданско отделение са постъпили **общо 675 бр.**, от които 140 бр. въззивни дела, 435 бр. въззивни частни жалби, 6 бр. молби за определяне на срок при бавност и 94 бр. частни дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК. Сравнителна справка за постъпленията на дела в ГО на съда за период от 3 години е дадена по-долу:

### СПРАВКА

за постъпилите дела

**2016-2018**

Видове	2016	2017	2018
ВГр.Д	197	176	140
ВЧГр.Д	359	353	435
Молби по чл.255 от ГПК	7	3	6
ЧГр.Д-274, ал. 2 ГПК	87	65	94
Общо	<b>650</b>	<b>597</b>	<b>675</b>

Средно месечно в отделението са образувани по 56.25 дела - постъплението, разделено на 12 месеца.

**Или, наблюдава се тенденция на увеличаване на общия обем на постъпленията през 2018г., което обаче се дължи на частните дела, тъй като постъпленията на въззивни граждански дела и през този отчетен период намаляват.**

Въззивните частни граждански дела са се увеличили като постъпление с 92 бр., а частните граждански по чл. 274, ал. 2 от ГПК - с 29 бр. Намалението на въззивните дела е с 36 бр. Последното е до известна степен изненадващо като тенденция, тъй като през първата половина на 2018г. в най-големия от окръжните съдилища в нашия съдебен район – ОС-Варна, постъпленията на първоинстанционни граждански дела беше повишено. По-надолу ще бъдат посочени постъпленията по видове дела от окръжните съдилища, при което ще се установи, че е налице тенденция на намаляването им за всички окръжни съдилища от апелативния район.

Следва обаче да се отчете и още едно важно обстоятелство, което повлия в известна степен на обема на постъпилите въззивни дела – постановеното от състав на ВКС през м. 01.2018г. решение по реда на чл. 290 и сл. от ГПК, което създаде различна от досегашната практика относно характера на сроковете по ЗОПДИППД /отм./ и по ЗОПДНПИ /отм./, доведе до прекратяване пред окръжните съдилища на висящи и на по-късно постъпили дела, заведени от Комисията по тези закони. Прекратителните определения бяха потвърждавани от настоящия съд и понастоящем делата са спрени пред ВКС до произнасянето по т.д. № 1/2018г. на ОСГК на ВКС.

Следва да се повтори отбелязаното и в предходните доклади, че съобразно въведената с решение на ВСС по протокол № 49/01.10.15г. Методика, отчитаща дейността на съдилищата и съдиите в Република България, вече се отчитат и образуваните под нов № дела при повторно постъпване на жалбите – колона 2а от Приложение № 1.

Посочените по-горе данни за постъпленията не включват **колона 2а** от статистическите отчети за работата на ВАпС, тъй като макар и първоначално постъпилите дела да са били прекратени и върнати на първоинстанционните съдилища на предвидените в закона основания и да не са приключили с акт по същество, то по същите е извършвана съответна преценка и са предприети съответни процесуални действия. За 2018г. в тази колона са посочени 2 въззивни дела /при 11 бр. за 2017г., 18 бр. за 2016г./, 12 бр. въззивни частни граждански дела /при 7 бр. за 2017г. и 13 бр. за 2016г./ и 1 бр. частно гражданско дело по чл. 274, ал. 2 от ГПК - **общо 15 дела** /при 18 бр. за 2017г. и общо 35 за 2016г., когато освен по горните видове, е имало и 1 бр. молба за определяне на срок при бавност и 3 бр. частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК/.

Утвърждава се тенденцията за намаление на броя на образуваните под нов № граждански дела при повторното постъпване на същите жалби през 2018г., което може да се обясни, както с водените регистри в АпС-Варна по дела и съдии от окръжните съдилища, чиито преписки и дела са били връщани за администриране, отстраняване на ОФГ, допълване на

съдебни актове или изменение/допълване на същите в частта им за разноските, така и с ежегодно извършваните от апелативните съдии проверки в окръжните съдилища, вкл. и по този критерий.

Постъпленията **по видове дела** се разпределят по следния начин:

Въззивни граждански дела

24 бр. дела по ЗОДОВ /при 20 за 2017г. и 28 бр. за 2016г./;

6 бр. дела по ЗОПДНПИ/ЗОПДИППД (отм.) /при 13 бр. за 2017г. и 21 бр. за 2016г./;

3 бр. дела за осиновяване/прекратяването му /по 2 бр. са били през 2017г. и 2016г./;

1 бр. дела за запрещение/отмяната му /при 7 за 2017г. и 11 бр. за 2016г./;

2 бр. дела за произход /2 бр. са били и през 2017г. и 3 бр. са били за 2016г./;

13 бр. по искове за недействителност на сделка /при 19 за 2017г. и 21 за 2016г./;

17 бр. дела с предмет договорна отговорност /при 26 бр. за 2017г. и 34 бр. за 2016г./;

24 бр. дела за реализация на деликтна отговорност /при 31 за 2017г. и 20 бр. за 2016г./;

19 бр. дела за неоснователно обогатяване/гесция /при 18 бр. за 2017г. и 22 дела за 2016г./;

25 бр. дела по вещни искове /при 28 бр. за 2017г. и 30 дела за 2016г./;

Останалите 6 бр. въззивни дела са били с друг предмет извън горепосочените.

*Прави впечатление, че е налице намаление по всички предмети на въззивните граждански дела с изключение на тези, имащи за предмет реализация на отговорността на държавата по реда на ЗОДОВ и облигационните дела с предмет неоснователно обогатяване/гесция.*

Въззивни частни дела

56 бр. по обезпечения /при 42 бр. за 2017г. и 39 бр. за 2016г./;

27 бр. по жалби по чл. 463, ал. 2 от ГПК /при 20 бр. за 2017г. и 29 бр. за 2016г./;

6 бр. по молби за определяне срок при бавност /при 3 бр. за 2017г. и 7 бр. за 2016г.8/;

102 бр. по ЧЖ против действията на СИ (извън разпределението на суми) /при 105 за 2017г. и 118 бр. за 2016г./;

94 бр. по жалби по чл. 274, ал. 2 от ГПК /при 65 за 2017г. и 87 бр. за 2016г./;

и 250 бр. са всички останали образувани въззивни частни дела /при 118 бр. за 2017г. и 173 бр. за 2016г./

*Налице е тенденция на увеличаване на постъпленията на частни дела по всички посочени предмети на частните жалби и запазване на обема на постъпилите ЧЖ, свързани с обжалване действията на СИ.*

Отчетът за постъпилите граждански дела по съдилища от апелативния район сочи на следното разпределение:

- от ОС-Варна – 91 въззивни, 229 въззивни частни, 6 бр. молби по чл. 255 и сл. от ГПК и 66 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 392 бр./;

- ОС-Добрич - 18 въззивни, 75 въззивни частни и 15 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 108 бр./;

- ОС-Шумен- 8 въззивни, 37 въззивни частни и 2 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 47 бр./;

- ОС-Търговище- 6 въззивни, 19 въззивни частни и 3 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 28 бр./;

- ОС-Разград- 10 въззивни, 41 въззивни частни гр. дела и 4 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 55 бр./;

- ОС-Силистра- 6 въззивни, 31 въззивни частни граждански дела и 4 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 41 бр./;

Останалите постъпления до общата бройка постъпили дела са от РС-Варна или от окръжни съдилища извън района на АпС-Варна.

*Следва да се отбележи, че е налице тенденция за намаляване на постъпленията на въззивни дела от всички окръжни съдилища и увеличаване на постъпленията по частни дела отново от всички съдилища.*

Съобразно данните от въведения със Заповед № РД-0255/18.06.14г. на Председателя на съда Регистър на върнатите на окръжните съдилища за администриране, окомплектоване на преписките, за произнасяне по повдигнати процесуални въпроси, които са от компетентност на първоинстанционния съд и други хипотези на връщане, се установяват следните резултати за 2018 г.:

Общо върнати на окръжните съдилища дела са **11 бр.** /при общо 17 бр. за 2017г. и 27 бр. за 2016г./, от които **5 бр. на ОС-Варна** /при 8 бр. за 2017г./; **1 бр. на ОС Силистра** /при 2 бр. за 2017г./; **4 бр. на ОС-Добрич** /при 3 бр. за 2017г./ и **1 бр. на ОС-Търговище**. Няма върнати дела за администриране на ОС-Шумен и на ОС-Разград.

Като цяло се запазва отбелязаната и за миналия отчетен период изключително положителна тенденция по този показател /изключение е налице само при ОС-Добрич/. Същевременно се констатира, че няма концентрация на връщанията на дела на едни и същи съдии от едни и същи съдилища – включително и в сравнение с предходните отчетни периоди.

### **3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА, ИЗКЛЮЧЕНИЕ ОТ ПРИНЦИПА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.**



През целия отчетен период разпределението на постъпилите граждански дела по съдии ставаше с помощта на разработените и одобрени от ВСС софтуерни продукти. Като основен продукт за определяне на съдиите-докладчици се използва **Централизирана система за разпределение на делата /ЦСРД/**, а само като помощен „Law Choice” - за определяне на членовете на състави при изключенията, когато член на постоянен съдебен състав не може да участва, както и по наказателните дела, по които участват граждански съдии (извън производствата по чл. 64 и 65 от НПК)

И през настоящия отчетен период продължи разпределението в същите групи дела, които са одобрени от общото събрание на съдиите от ГО, което през годините е осигурило сравнително равномерно натоварване по видове и брой постъпили дела.

И през настоящата година продължава стриктното спазване на оповестените със Заповед № РД-0178/23.03.17г. на Председателя на съда и приети от Общото събрание на съдиите от ВАпС Вътрешни правила за случайно разпределение на делата. Не е нужно отново да се възпроизвеждат основните принципи, поставени в основата на тези правила, тъй като същите бяха систематично изложени в предходния отчетен доклад. Следва да се отбележи, че за периода на съдебната ваканция и през периода на Коледно-Новогодишните празници продължава да се създава нарочна организация в работата на отделението – за 2018г. това стана чрез Заповед № РД-0496/09.07.18г. Всички изключения от принципа за случайно разпределение на делата се регламентират с отделни мотивирани заповеди на председателя на съда, които се вписват в Регистър с писмени разпореждания за изключения и отклонения при разпределението на делата между съдиите.

Съгласно утвърдената практика и създадена организация, делата, постъпващи в ГО на ВАпС се разпределят и образуват от зам. председателя в деня на постъпването им. При негово отсъствие поради командировка или разрешен отпуск, делата се разпределят от магистрата по старшинство, на който е издаден персонален служебен квалифициран електронен подпис /КЕП/ за използване на ЦСРД.

Продължава практиката за разпечатване на генерирания от ЦСРД, респ. от „Law Choice” протокол от разпределението, който се подписва от разпределящия и се прилага по всяко образувано дело, а протокола от разпределението за деня се подрежда в нарочно създадена папка.

И през отчетната 2018г. се наблюдава равномерност на разпределените между съдиите от ГО постъпили дела. При съдиите, при които се наблюдава малко по-високо постъпление /изразява се в няколко броя/, това се дължи на обстоятелството, че на същите са били разпределени дела, по които се е наложило тяхното прекратяване и връщане за надлежно

администриране, поправка на ОФГ, допълване или изменение/допълване в частта за разноските, след което същите са им били повторно разпределени.

Точните данни за новопостъпилите и разпределени по съдии дела са следните:

- съдия **Д. Джамбазова** е получила общо **117** дела, от които 24 въззивни, 79 въззивни частни и 14 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **М. Дончева** е получила общо **116** дела, от които 23 въззивни, 76 въззивни частни и 17 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **М. Славов** е получил общо **92** дела, от които 19 въззивни, 58 въззивни частни и 15 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /при зададена 76% натовареност/;
- съдия **П. Христова** е получила общо **77** дела, от които 12 въззивни, 60 въззивни частни и 5 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **П. Петрова** е получила общо **119** дела, от които 25 въззивни, 75 въззивни частни и 19 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **М. Маринова** е получила общо **120** дела, от които 26 въззивни, 76 въззивни частни и 18 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **Р. Станчева** е получила общо **32** дела, от които 11 въззивни, 15 въззивни частни и 6 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;

#### **4. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА.**

По всяко дело се прави проверка за редовността на въззивната/частната жалба, при спазване разпоредбите на ГПК, като за въззивните дела се постановява нарочен съдебен акт по всички предварителни въпроси, по допускане на доказателства и насрочване на делото. Определението по чл. 267, ал. 1 от ГПК се постановява преимуществено в срок от 1 до 3 дни от образуването на делото /по изключение при по-сложни и обемни дела - от 5 до 10 дни/, респ. след изпълнение указанията на въззивния съд, когато производството по делото е било оставяно без движение. Първото с.з. се насрочва в срок от 15 дни до 1-1.5 месеца (в зависимост от това дали е допуснато събирането на нови доказателства пред въззивната инстанция и най-вече нови експертизи). При отлагане на делото и при пренасрочването на с.з., това става за след 20 дни до 1 месец, освен в случаите, когато е необходим по-дълъг срок за изготвяне на експертно заключение.

Общият брой на делата за разглеждане е бил **713** /при 647 за 2017г. и 705 за 2016г./, от които новообразувани 675 и останали несвършени от предходни периоди 38 дела. В края на 2018 година са **останали несвършени 36 дела /което е с 2 дела по-малко спрямо 2017г. и с 14 по-малко спрямо 2016г./**, от които 20 въззивни /при 28 за 2017г. и 31 за 2016г./, 16 частни

граждански дела /при 10 за 2017г. и 18 за 2016г./ **Следователно и през 2018г. са били приключени повече граждански дела от постъпилите.**

Проведени са били общо **171** открити заседания /при 186 за 2017г. и 206 за 2016г./ и **1315** закрити заседания /при 1241 за 2017г. и 1329 за 2016г./.

В дадената по-долу справка може да се направи съпоставка и съответно извод за динамиката и тенденциите – налице е намаление на проведените открити с.з. спрямо 2017г. и 2016г., което е следствие на намаления брой на постъпленията на въззивни дела и увеличение на броя на закритите с.з. – следствие на увеличеното постъпление на частни граждански дела.

## СПРАВКА

за проведените съдебни заседания

2016-2018

Заседания/година	2016	2017	2018
Открити	206	186	171
Закрити	1329	1241	1315
<b>Общо</b>	<b>1535</b>	<b>1427</b>	<b>1486</b>

От общо проведените 171 открити с.з. по граждански дела, **отложени** са били 22 дела, или 12.86% /при 11.29% за 2017г. и 10.68% за 2016г./ *Следва да се отчете, че се запазва тенденцията на макар и незначително, но увеличаване на броя на отлаганията.*

По-долу са дадени и причините за отлагане на делата:

- 3 бр. дела са били отложени по молба на страната поради непреодолимо препятствие (с представяне на съответните доказателства за удостоверяване на това обстоятелство и при съблюдаване на нормата на чл. 142, ал. 2 от ГПК);

- 7 бр. са били отложени за събиране на допълнителни доказателства;

- 6 бр. - поради неизготвено експертно заключение;

- 1 бр. - за представяне на пълномощно от временния синдик;

- 4 бр. - поради нередовно призоваване на страна;

- 1 бр. - поради изпращане делото на ВКС за разглеждане на ЧЖ срещу обжалваемо определение на въззивната инстанция;

Горните показатели сочат, че се запазва тенденцията за преобладаващ брой отлагания поради необходимостта от събиране на доказателства /в общо 7 от случаите на отлагане/, а същевременно е налице увеличение на случаите за отлагане и поради неизготвяне на заключението по назначена СЕ. При анализа на причините за отлагане на дела поради нередовно призоваване се установи, че две от отлаганията по тази причина са по едно и също

дело, като и при 4-те случая е имало възможност за предприемане на съответни адекватни действия от съдията-докладчик и от съответните съдебни служители.

Като цяло следва да се обобщи, че в преобладаващия брой случаи на отлагане на делата /в 18 от общо 22 случая/, това е ставало **по обективни причини** и не се дължи на пропуски на въззивния съд.

### **5. СВЪРШЕНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА, СРОЧНОСТ НА ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.**

През отчетния период в гражданско отделение са свършени **677 дела** /от тях 148 въззивни и 529 частни граждански дела/, при 609 дела за 2017г./от тях 179 въззивни и 430 частни граждански дела/и при 655 за 2016г. дела /от тях 198 въззивни и 457 частни граждански дела/.

От общия брой свършени дела, **625 са с акт по същество** и 52 са прекратени. Налице е увеличение в броя на приключените с акт по същество дела спрямо предходните години – през 2017г. са били 539 бр., а през 2016г. те са били 578 бр. Това е логично следствие от вида на постъпленията – намален брой въззивни и увеличен брой на частни граждански дела.

#### СПРАВКА

за свършените дела **2016-2018**

Видове дела	2016			2017			2018		
	Брой	в 3-мес. Срок	%	Брой	в 3-мес. Срок	%	Брой	в 3-мес. срок	%
въззивни	198	184	93%	179	146	82%	148	110	74%
частни	457	457	100%	430	425	99%	529	528	100%
<b>Общо</b>	<b>655</b>	<b>641</b>	<b>98%</b>	<b>609</b>	<b>571</b>	<b>94%</b>	<b>677</b>	<b>638</b>	<b>94%</b>

*Средно месечно в отделението са свършени по 56.42 дела.*

Данните за приключените с **акт по същество** дела по съдии са следните:

- съдия Д. Джамбазова – 107 бр. /27 решения и 80 определения/;
- съдия М. Дончева – 110 бр. /24 решения и 86 определения/;
- съдия М. Маринова – 109 бр. /24 решения и 85 определения/;
- съдия М. Славов – 82 бр. /18 решения и 64 определения/;
- съдия П. Христова – 83 бр. /15 решения и 68 определения/;
- съдия П. Петрова – 112 бр. /28 решения и 84 определения/;
- съдия Р. Станчева – 22 бр. / 5 решения и 17 определения/.

За настоящата отчетна 2018г. следва да се отбележи, че **са свършени с 8 бр. повече въззивни гр. дела от постъпилите и 6 бр. по-малко от постъпилите частни дела**. И този резултат е логичен – при сравнително намалено постъпление на въззивните дела се свършват

повече от тях, а при частните дела, които са постъпили в последните дни на годината, е невъзможно тяхното свършване в рамките на отчетния период.

Запазва се тенденцията от предходния отчетен период за това приключените в 3-месечен срок дела да са 94% от свършените. Освен това е понижен резултата по този показател за въззивните дела, от които в този срок са били свършени 74% през 2018г. и 82% за 2017г. /съпоставката с 2016г. е неуместна с оглед различния начален момент на отчитането на този срок, въведен в началото на 2017г. – вече се отчита, считано от образуване на делото, а не от момента на неговото насрочване/. Обяснението за «по-бавното» приключване на въззивните дела е увеличени брой на делата, по които се събират нови доказателства. Значението на това обстоятелство може да се оцени и през призмата на данните за качеството на съдебните актове, разгледани по-долу.

По правило **срочността на постановяване на съдебните решения** зависи пряко от натовареността на съдиите /която пък следва да се преценява спрямо броя и сложността на делата/. Запазва се тенденцията от предходните години за **спазване на срока по чл. 235, ал. 5 от ГПК.**

През 2018г. при постановени общо 141 решения, само **1 решение е** извън рамките на инструктивния срок - решението по в.гр.д. № 515/17г., **което е просрочено с 1 ден** /и през 2017г. и 2016г. са били просрочени само по 1 решение и отново само с по 1 ден/.

## **6. НЕПРИКЛЮЧИЛИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА – БРОЙ И ПРИЧИНИ.**

Към края на отчетната 2018г. са били **налице 3 дела, които са или са били висящи за период от над 1 година** – в.гр.д. № 196/12г. /същото е било спряно на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК, но в края на 2018г. е било възобновено, а скоро след това отново е било спряно на осн. чл. 229, ал. 1, т. 1 от ГПК. Понастоящем, с определение от 13.02.19г. това дело вече е прекратено поради постигната спогодба/; в.гр.д. № 459/16г. и в.гр.д. № 489/16г. /и двете спрени на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК/.

Към края на отчетната 2018г. са били **налице и 3 дела, които са били висящи в период от 3 до 6 месеца** – в.гр.д. № 290/18г. /спряно на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК/, в.гр.д. № 346/18г. /понастоящем обявено за решаване от 13.03.19г./ и в.гр.д. № 396/18г. /образувано на 31.07.18г. и с назначена повторна комплексна СМЕ, която до настоящия момент не е проведена поради отводи на експерти от цялата страна, вкл. и след потърсено съдействие от Министъра на здравеопазването/.

Горното сочи от една страна, че няма дела, които да са с продължена висящност по причина пропуски в работата на съдебните състави, а от друга страна – че проблема с

осигуряването на експерти за вещи лица и изобщо за извършване на експертизи (особено в областта на медицината), се задълбочава.

Следва да се има предвид и факта, че двете най-стари дела са образувани и висящи само от 2016г. и тази «продължена висящност» е по обективни причини.

### **7. ДЕЛА С ОТМЕНЕН ХОД ПО СЪЩЕСТВО.**

И за 2018г. /както е било и през 2017г. и 2016г./ **няма дела с отменен ход по същество.**

### **8. НАТОВАРЕНОСТ.**

И през настоящия отчетен период натовареността ще бъде измервана **количествено** - чрез броя дела спрямо щатната численост и действителната натовареност. Това е при съобразяване с приетото от СК на ВСС решение по т. 22 от Протокол № 4/05.02.19г. на СК на ВСС, с което е отложено приемането на решение по см. на § 11 от ПЗР на ПОНС, до произнасянето на СК на ВСС относно начина на изчисляване натовареността на съдиите, както и даденото указание на административните ръководители на съдилищата да не прилагат към годишните си доклади справката по чл. 17, ал. 2 от ПОНС.

<b>МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИЯ ПО ЩАТ</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
<b>Спрямо дела за разглеждане</b>	<b>9,79</b>	<b>8,99</b>	<b>9.90</b>
<b>Спрямо свършени дела</b>	<b>9,10</b>	<b>8,46</b>	<b>9.40</b>

<b>ДЕЙСТВИТЕЛНА МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ НА ЕДИН СЪДИЯ</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
<b>Спрямо дела за разглеждане</b>	<b>9,79</b>	<b>9,17</b>	<b>10.06</b>
<b>Спрямо свършени дела</b>	<b>9.10</b>	<b>8.63</b>	<b>9.55</b>

Тези данни сочат на **увеличение на натовареността на един съдия, работещ в ГО на ВАпС** спрямо предходните отчетни периоди на 2017г. и 2016г., което е логично следствие на увеличения брой на постъпленията.

Отделно от горното следва да се посочат и **наказателните** дела по които всеки един съдия от ГО на съда е участвал в съдебен състав за разглеждането им – по общо **5 ВНОХД** и по **156 ВЧНД**, а по съдии данните са следните:

- съдия Д. Джамбазова – в 23 бр. ВЧНД /по 17 в открито с.з. и по 6 в закрито с.з./;

- съдия М. Дончева – в 30 бр. ВЧНД по 25 в открито с.з. и по 5 в закрито с.з./;
- съдия М. Маринова - в 3 ВНОХД и 30 бр. ВЧНД /от тях по 22 в открито с.з. и по 11 в закрито с.з./;
- съдия М. Славов - в 22 бр. ВЧНД /по 17 в открито с.з. и по 5 в закрито с.з./;
- съдия П. Христова - в 2 ВНОХД и 22 бр. ВЧНД /от тях 16 в открито с.з. и 8 в закрито с.з./;
- съдия П. Петрова - в 28 бр. ВЧНД /от тях по 22 в открито с.з. и 6 в закрито с.з./;
- съдия Р. Станчева - в 1 бр. ВЧНД в открито с.з.;

Следва да се отбележи още, че освен пряката си ангажираност по разглеждане и решаване на възложените им дела, съдиите от отделението за поредна година участват в извършването на **годишните проверки** в окръжните съдилища от апелативния район, за което изготвят и съответните доклади. Същите са анализирани и обобщени и на окръжните съдилища са дадени съответните препоръки.

## **9. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.**

### **9.1 РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБЖАЛВАНИЯТА НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА НА СЪДИИТЕ ОТ ГО НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-ВАРНА.**

През 2018г. са били обжалвани общо 247 дела /при 160 дела за 2017г. и 262 дела за 2016г./ . От тях 118 въззивни и 129 въззивни частни граждански дела.

Дадените по-долу данни са въз основа на статистическите форми (Приложение 3) с индексите за резултат от обжалването и съобразно указанията за тяхното попълване, дадени с решение по т. 13.1 на ВСС по Протокол № 14/25.03.15г. и допълнени съгласно Писмо изх. № 11-004-236/14.07.15г. на ВСС. Следва да се посочи предварително, че в броя на потвърдените съдебни актове, дадени в таблицата, са включени и тези, които не са били допуснати до касационна проверка.

#### СПРАВКА

за резултатите от върналите се след обжалване съдебни актове /решения, определения, разпореждания/

**2016г.-2018г.**

ВЪРНАТИ	2016г.		2017г.		2018г.	
	Брой	%	Брой	%	брой	%
<b>общ брой</b>	<b>208</b>		<b>167</b>		<b>161</b>	
Потвърдени/недопуснати до касационна проверка	169	81,25	132	79,04	128	79,50
Изменени	11	5,29	10	5,99	8	4,97
Отменени	28	13,46	25	14,97	25	15,53

Следва обаче да се има предвид, че в изцяло отменените съдебни актове са посочени и едно отменено решение с инд. 4б /поради оттегляне на иска пред ВКС/ и едно отменено определение с инд. 4а /поради представени нови доказателства пред ВКС/. При това положение изцяло отменените съдебни актове по причина на съда са 14.29 % спрямо върнатите от обжалване дела.

**Изцяло отменените решения** (индекс 3а – поради допуснати грешки на съда) са общо 7 бр. /при 9 бр. за 2017г. и 14 бр. за 2016г./; **1 решение е обезсилено** (индекс 3б) /по 1 бр. са били и за 2017г. и 2016г./ и **1 решение** е изцяло обезсилено по обективни причини – индекс 4б.

**Изцяло отменените определения** (индекс 3а) са 14 бр. /толкова са били и през 2017г. и 13 бр. през 2016г./ и 1 бр. с индекс 4а.

**Причините за отмяната/обезсилването на решенията** се разпределят в следните групи:

- *поради нарушение на процесуалните правила – общо 4 бр. дела – в.гр.д. № 115/16г. /относно обсъждането на доказателствения материал и доказване на авторски права/, в.гр.д. № 399/16г. /относно задължението на съда за служебно назначаване на експертиза при иск за произход/, в.гр.д. № 637/16г. /относно действието във времето на издадени ППВС и ТР на ВКС при ново задължително тълкуване, дадено чрез ново ТР на ВКС/, в.гр.д. № 410/17г. /относно приложението на чл. 300 от ГПК/;*

- *поради неправилно приложение на материалния закон – общо 3 бр. дела – в.гр.д. № 567/16г. /относно промяна на държавната собственост от частна в публична и обратно по ЗДС/, в.гр.д. № 63/17г. и в.гр.д. № 73/17г. /относно приложението на чл. 52 от ЗЗД при делата по ЗОДОВ/. При последните 2 дела обаче е налице отмяна само в обжалваната част, а при наличието на необжалвана от страните и влязла в сила част, резултатът също е отразен с индекс 3а вместо в 5а.*

- *обезсилено поради нередовност на исковата молба на КОНПИ – 1 бр. – в.гр.д. № 39/17г. /по това дело за първи път ВКС е формулирал подробно какви следва да са изискванията за наличните в исковата молба на КОНПИ твърдения по предявен иск за отнемане в полза на държавата на придобито от престъпна дейност или на незаконно придобито имущество, вкл. и чрез изясняване на понятията: приходи и разходи, доходи, източници на финансиране и източници на забогатяване; придобито имущество; отчуждено имущество; преобразувано имущество; обособимо и необособимо имущество; притежавано и непритежавано (в това число липсващо или отчуждено) имущество и тяхната парична оценка; законен и незаконен доход и законно и незаконно придобито имущество; значително несъответствие между имуществото, с което ответниците са разполагали в началото и в края на изследвания (за всеки от тях) период.*



Отменените в една част и потвърдени в друга част решения /отчетени по-горе в таблицата като **изменени**/ са 7 бр. за годината /по толкова са били и през 2017г. и през 2016г./, а изменените определения са 1 бр. /при 3 бр. за 2017г. и 4 бр. за 2016г./ – индекс 5а.

**Причините за частичната отмяна/обезсилване на решенията** се разпределят в следните групи:

- *поради нарушение на процесуалните правила – общо 5 бр. дела – в.гр.д. № 334/15г. /частично обезсилено поради произнасяне свръхпетитум за законна лихва, считано от подаване на исквата молба/, в.гр.д. № 247/16г. /за характера на сроковете по ЗОПДИППД /отм./, по който въпрос по-късно беше образувано и все още е висящо т.д. № 1/2018г. на ОСГК на ВКС/, в.гр.д. № 313/16г. /относно задължението на съда да се произнесе по възражение за изтекла погасителна давност/, в.гр.д. № 150/17г. /относно задължението на съда да установи принадлежността на правото на собственост в патримониума на ответник по ЗОПДИППД /отм./; в.гр.д. № 313/17г. /относно задължението на съда да обсъжда всички доказателства по делото/;*

- *поради нарушение на материалния закон – общо 2 бр. дела – в.гр.д. № 91/17г. /относно приложението на чл. 52 от ЗЗД/; в.гр. № 365/17г. /по въпроса дали в обезщетението за имуществени вреди по иск чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ се включва и ДМС към трудовото възнаграждение за периода на отстраняване от работа/;*

**Допуснатите до касационна проверка и потвърдени решения** за 2018г. са общо 4 бр. /при 3 бр. за 2017г. и 9 бр. за 2016г./, а определенията са 32 бр. /при 24 бр. за 2017г. и 23 бр. за 2016г./ - индекс т. 1.

**Недопуснатите до касационна проверка решения** са общо 73 бр. /при 82 бр. за 2017г. и 101 бр. за 2016г./, а определенията 19 бр. /при 23 бр. за 2017г. и 36 бр. за 2016г./ - индекс т. 2.

В обобщение следва да се посочи, че горните резултати сочат на запазване на тенденцията за **много добро качество на съдебните актове**. Анализа на отменените дела е механизъм за намаляване на техния брой за в бъдеще и в тази връзка в ГО на съда продължава практиката резултатите от всички съдебни актове /решения и определения/, разпределени в две групи според съдебния акт – допуснати до касационно обжалване и недопуснати до такова, да се попълват в електронни папки, достъпни във вътрешната обща директория на отделението.

## **9.2. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО ПЪРВОИНСТАНЦИОННИТЕ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА В СЪДИЛИЩАТА ОТ РАЙОНА НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-ВАРНА.**

От общо подлежащите на разглеждане през отчетния период във ВАпС 168 бр. въззивни гр.дела, свършени са 148 бр.

От тях:

- потвърдени са решенията по 77 бр. първоинстанционни гр.дела, което представлява 52.03 % от всички свършени въззивни граждански дела /при 54.75% за 2017г. и 51.52 % за 2016г./;

- изцяло отменени с постановяване на ново решение по същество са 16 бр. гр.дела, или 10.81% /при 11.17% за 2017г. и 11.11 % за 2016г./;

- обезсилени са решенията по 7 бр. първоинстанционни гр.дела, или 4.73% /през 2017г. също са били 7 бр., но съставляващи 3.92% от свършените, а през 2016г. са били 3 решения, съставляващи 1,52% от свършените дела/;

-частично отменени са решенията по 41 бр. първоинстанционни гр.дела, или 27.70% /при 20.11 % за 2017г. и 24.74% за 2016г./.

- прекратени са 7 бр. първоинстанционни гр.дела, или 4.73% от свършените /при 10.06% за 2017г. и 11.11 % за 2016г./.

През отчетния период са били разгледани общо 6 бр. молби за определяне срок при бавност като нито една от тях не е уважена.

Разгледани по отделни съдилища, резултатите са следните:

- **ОС-Варна** – от общо свършени 97 бр. въззивни гр.дела, потвърдени са 54 (при 58 за 2017г. и 69 за 2016г.), изцяло отменени са решенията по 12 бр. в.гр.дела (толкова и за 2017г. и 14 бр. за 2016г.), обезсилени са решенията по 4 бр. дела (при 6 бр. за 2017г. и 1 бр. за 2016г.), частично отменени са решенията по 23 бр. гр.дела (при 16 бр. за 2017г. и 32 бр. за 2016г.) и са прекратени производствата по 4 бр. (при 9 бр. за 2017г. и 14 за 2016г.).

Анализът на тези данни показва относителна стабилност в работата на ВОС и при запазване на повишеното качество на постановените решения.

- **ОС-Добрич** - от общо свършени 18 бр. въззивни гр.дела /също 18 бр. и за 2017г. и 16 за 2016г./, оставени в сила са 10 бр. /при 10 бр. и за 2017г. и 9 бр. за 2016г./, изцяло отменени решения няма /при 3 за 2017г. и 2 за 2016г./, 1 обезсилено решение /при липсата на такива за 2017г./, а 5 бр. решения са частично отменени /при по 3 бр. за 2017г. и 2016г./. Прекратени са били производствата по 2 дела /толкова и за 2017г. и 2016г./.

Съпоставката на резултатите на ДОС сочи на устойчива тенденция за много добро качество на съдебните актове, имайки предвид обема на потвърдените актове и липсата на изцяло отменени такива.

- **ОС-Разград** - от общо свършени 14 бр. въззивни дела /при 18 за 2017г. и 19 за 2016г./, потвърдени са решенията по 4 бр. дела /при 6 за 2017г. и 11 бр. за 2016г./, 2 бр. са изцяло отменени решения /толкова са били и за 2017г./, 1 решение е обезсилено /при липсата на такива

за предходната 2017г. и 2 бр. за 2016г./, и 7 бр. решения са изменени отчасти /при 6 бр. за 2017г. и 5 бр. за 2016г./.

Налице е запазваща се тенденция на занижаване на резултатите по показателя качество на съдебните актове на този ОС, сравнявайки с резултатите от предходните отчетни години.

- **ОС-Силистра** - от общо свършени 3 бр. въззивни гр.дела /при 7 за 2017г. и 9 за 2016г./, потвърдени са решенията по 1 дело /толкова и за 2017г. и по 3 броя за 2016г./, 1 е обезсилено и производството по 1 въззивно дело е било прекратено.

Посочените резултати са аналогични на предходните години, но се запазва тенденцията за понижаване на качеството и през настоящия отчетен период.

- **ОС-Търговище** - от общо свършени 6 бр. в.гр. дела /при 13 бр. за 2017г. и 8 за 2016г./, потвърдени са решенията по 3 бр. / при 9 бр. за 2017г. и 3 бр. за 2016г./ и 3 решения са частично отменени /толкова и за 2017г. и 2 бр. за 2016г./.

Запазва се тенденцията за повишено качество на съдебните актове на този съд.

- **ОС-Шумен** - от общо свършени 9 бр. в.гр.дела /при 21 бр. за 2017г. и 15 бр. за 2016г./, в сила са оставени решенията по 4 бр. дела /при 13 бр. за 2017г. и 6 бр. за 2016г./. Отменени частично са 3 бр. решения /при 4 бр. за 2017г. и 3 бр. за 2016г./. По 2 дела е било изцяло отменено решението /по 1 бр. е било за 2017г. и 2016г.

Запазва се тенденцията на много добро качество на съдебните актове от този съд.

Като цяло, съпоставката с резултатите спрямо предходните отчетни години сочи следното:

Налице е тенденция на минимално понижаване на процента на потвърдените решения по първоинстанционните граждански дела на окръжните съдилища в апелативния район спрямо общо свършените, който през 2018г. е 52.03%, а през 2017г. - 54.75%. За сравнение ще бъдат дадени данните и за повече години назад: през 2016г. е бил 51.52%, но през 2015г. е бил 55.40 %, през 2014 год е бил 57.27%, а през 2013г. е бил 60,29%/. Данните повърждават негативна тенденция.

Минимално обаче е намалял дела на изцяло отменените първоинстанционни решения, като през 2018г. е 10.81%, а през 2017г. е 11.17 % /през 2016г. е бил 11.11%, за 2015г. е бил 9.39 %, а за 2014г. – 9.54%/.

За съжаление е запазен броя и на обезсилените съдебни решения – общо 7 бр. за 2018г., колкото и за 2017г. при 3 бр. за 2016г. и 2 бр. за 2015г.

Повишен е дела и на частично отменените решения – 27.70% при 20.11 % за 2017г., 24.74% за 2016г.; 21.13% за 2015г./.

Конкретни мерки за повишаване качеството на правораздавателната дейност могат да се набележат от съответните ръководства на окръжните съдилища, вкл. и чрез анализ на отменените и обезсилени дела, чрез повишаване на професионалната квалификация на съдиите посредством организиране и участие в национални и регионални семинари и др. подобни.

## **10. ТЕНДЕНЦИИ В ДЕЙНОСТТА НА ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-ВАРНА.**

- Запазва се тенденцията за намаление в постъпленията на въззивни граждански дела, но за настоящия отчетен период е налице увеличение в постъпленията на частните граждански дела, което като цяло води до увеличена натовареност на съдиите, измерена чрез количествения критерий;
- Свършени са с 8 бр. повече въззивни гр. дела от постъпилите и в края на отчетния период общия брой на несвършените дела в ГО е намалял спрямо този в началото на годината.
- Продължава тенденцията за допускане и събиране на доказателства от въззивния съд при наличието на хипотезата на чл. 266, ал. 3 от ГПК;
- Запазва се добрата практика за липсата на случаи на отмяна хода по същество и за изключително малкия брой на постановени актове извън инструктивния срок по гражданските дела (1 бр. от общо 625 акта по същество и то само с 1 ден закъснение);
- Запазване на високия процент на делата, приключени в 3-месечен срок от образуването им в съда;
- Запазва се и високото качество на съдебните актове с оглед осъществения инстанционен контрол от ВКС;

### **V. ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ**

#### **I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ**

През 2018 год. в състава на търговско отделение на Апелативен съд-Варна са работили следните съдии:

<b>Съдии</b>	<b>Ранг</b>	<b>Атестация</b>
Ванухи Аракелян	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 33/31.07.13 г.
Анета Братанова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 25/22.11.16г.
Вилиян Петров	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № /19.12.13 г.
Магдалена Недева	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 9/21.06.16г.

Радослав Славов	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот №15/05.12.16г.
Георги Йовчев	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 52/13.11.14 г.
Николина Дамянова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 13/04.04.13 г.
Дарина Маркова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 26/29.11.16 г.
Женя Димитрова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 24/15.11.16 г.

Съгласно заповед № РД-0138/03.04.2014 г. на Адм. ръководител – Председател на Апелативен съд-Варна в търговско отделение на АС – Варна са обособени три постоянни търговски състава, които в отчетния период са заседавали в следния състав :

<b>Първи търговски състав</b>	<b>Председател:</b> Вилиян Петров <b>Членове:</b> 1.Георги Йовчев 2.Николина Дамянова
<b>Втори търговски състав</b>	<b>Председател:</b> Ванухи Аракелян <b>Членове:</b> 1.Анета Братанова 2. Магдалена Недева
<b>Трети търговски състав</b>	<b>Председател:</b> Радослав Славов <b>Членове:</b> 1.Дарина Маркова 2.Женя Димитрова

Съставите заседават по утвърден със заповед № РД-0138/03.04.2014 г. на Адм. ръководител – Председател на Апелативен съд-Варна график на заседателните дни. В рамките на обособените постоянни състави се разглеждат в открити и закрити съдебни заседания делата, разпределени на всеки един от съдиите чрез избор на докладчик, осъществен с програмата за случайно разпределение на дела.

През отчетния период в Търговско отделение е работил командирования съдия Женя Димитрова /заповед № РД -0003/04.01.2016 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна/. Със Заповед № РД-0672/03.10.2018 г. е прекратено командироването на съдия Женя Димитрова във връзка със Заповед № РД – 0200/28.04.2015 г., изменена със Заповед № РД- 0436/08.09.15 г. и Заповед № РД- 0003/04.01.16 г. и Решение на съдийската колегия на Висш съдебен съвет по Протокол № 29 от 02.10.2018 г. за конституиране членовете на постоянната Комисия по атестирането и конкурсите.

През отчетния период със Заповед № РД – 0677/04.10.2018 г. е командирована съдия Мария Христова, на незаетата щатна бройка за съдия в Апелативен съд – Варна считано от 01.11.2018 г. до заемане на свободната щатна бройка след провеждане на конкурс.

Работата на съдиите от ТО се подпомага от съдебния помощник Августина Липованска, чиято дейност е разпределена по състави съобразно предварително утвърден от ОС на съдиите помесечен график – Решение по Протокол от 06.03.2015 год., т.2 от общо събрание на съдиите в ТО.

В отчетния период в ТО са работили двама съдебни секретари – Десислава Чипева и Ели Тодорова, както и двама съдебни деловодители, отговарящи за работата по несвършените търговски дела – Снежанка Василева и Илиана Пенева.

Свършените търговски дела се обработват от нарочен съдебен деловодител - Валентина Велинова.

## II. ПОСТЪПЛЕНИЯ НА ТЪРГОВСКИ ДЕЛА В ПЕРИОДА 2016-2018 год.

**1. Постъпили дела:** През отчетния период в търговско отделение са постъпили **общо 721 бр.** дела, от които 342 бр. въззивни дела, 334 бр. частни жалби, 7 бр. молби за определяне срок при бавност и 38 частни дела по чл. 274, ал.2 ГПК. Сравнителна справка за постъпленията на дела в ТО на съда за период от 3 години е дадена по-долу:

### Справка

сравнителен анализ на постъпилите дела  
2016-2018 год.

Видове	2016	2017	2018
ВТърг.Д	316	318	342
ВЧТърг.Д	344	319	334
Молби-бавност	8	6	7
чл. 274, ал.2 ГПК	73	37	38
<b>Общо</b>	<b>741</b>	<b>680</b>	<b>721</b>

Средно месечно в отделението са образувани приблизително 60 дела - постъплението, разделено на 12 месеца.

### **Анализ на постъпленията на въззивни търговски дела по предметен критерий:**

Постъпленията от въззивни търговски дела, диференцирани по предметен критерий, са както следва: **64%** от постъпилите дела са с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, менителница, записи на заповед и чек. В отчетния период **3 %** от делата имат за предмет дружествени спорове. **12%** от делата са свързани с регистърни производства по ЗТР и ЗЮЛНЦ и др. **14 %** от постъпилите търговски дела са свързани с обжалване на актове на съда по несъстоятелността или със съпътстващи производството по несъстоятелност искиове за попълване на масата, в т.ч. и искиове по чл. 694 ТЗ

и други – 7%. Постъпленията на въззивни търговски дела, диференцирани по предметни критерии са онагледени в графиката по-долу:



**Анализ на постъпленията на въззивни частни търговски дела по предметен критерий:**

Постъпленията от въззивни частни търговски дела / без молбите по чл.255 ГПК и частните жалби по чл. 274, ал.2 ГПК/, диференцирани по предметен критерий са както следва: бързи производства **36,18** % - делата са образувани по повод частни жалби в обезпечителното производство, в т.ч. и по КТК /арест на кораб/; **63,82%** - други дела, като от тях **12,94** % са образувани по частни жалби срещу актове в производството по несъстоятелност.



С оглед промените в процесуалния закон – ЗИДГПК /ДВ бр.50/2015 год./, в търговско отделение на АС – Варна са постъпили и общо **38** броя частни жалби по чл. 274, ал.2 ГПК.

2. **Подлежащи на разглеждане търговски дела:** Общият брой на подлежащите на разглеждане търговски дела, образуван от сбора на висящите несвършени дела от началото на отчетния период и постъпилите дела, е както следва:

**СПРАВКА**  
за подлежащите на разглеждане дела  
2016-2018 год.

Видове	2016	2017	2018
Висящи в началото на периода ВТдела	89	78	66
Постъпили ВТдела	316	319	342
Висящи в началото на периода ЧТД	30	24	16
Постъпили ЧТД	425	361	379
<b>Общо</b>	<b>860</b>	<b>782</b>	<b>803</b>

**АНАЛИЗЪТ** на всички горепосочени данни, при тяхното сравнение с предходните 2016 г. и 2017 г. , очертава следните тенденции:

1.**УВЕЛИЧАВАНЕ** на броя на постъпилите въззивни търговски дела като трайна тенденция от 2016 год.;

2. **ЗАДЪРЖАНЕ** на броя на въззивните дела с предмет облигационни правоотношения; **НАМАЛЯВАНЕ** на дружествените спорове, **УВЕЛИЧЕНИЕ** на останалите групи въззивни дела;

3.**УВЕЛИЧЕНИЕ** на броя на постъпилите въззивни частни търговски дела спрямо предходната 2017 год.

4. **ЗАДЪРЖАНЕ** на броя на постъпилите молби за определяне срок при бавност и частни жалби по чл. 274, ал.2 ГПК.

5. Като резултат от т.1 и 3 – **УВЕЛИЧЕНИЕ** на делата, подлежащи на разглеждане.

6. **ПРЕВЕС** на въззивните търговски дела с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, менителница, записи на заповед и чек.

7. **ЗАПАЗВАНЕ** на значителен брой на въззивните частни производства, по които съдът дължи произнасяне в кратки процесуални срокове- обезпечения, арест на кораб, спиране на регистърното производство по чл. 536 ГПК; частни жалби срещу актове на съда в производството по несъстоятелност с приложим ред за разглеждане по чл. 634б, ал.1 ТЗ ;



### III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТЪРГОВСКИТЕ ДЕЛА, ИЗКЛЮЧЕНИЕ ОТ ПРИНЦИПА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

Считано от 01.01.2016 год., в ТО са въведени нови окрупнени шифри /кодове/ за разпределение, позволяващи равномерност в постъпленията и бързо изравняване в индивидуалната натовареност /така решение на ОС на съдиите в ТО от 10.12.2015 год. и Заповед № РД – 0718/16.12.2015 год. на Председателя на АС – Варна/. Същите са както следва:

#### **ВЪЗЗИВНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА:**

- **код – решения в производство по несъстоятелност**

/чл. 630, 631, 632 от ТЗ, чл. 705, 709, 710, 735, 740, 744, 755/;

- **код – несъстоятелност, искове**

(чл. 694, 645, 646, 647, 663, ал.2 и ал.3 ТЗ);

- **код – жалби срещу отказ за вписване в ТР**

(чл. 25 от ЗТР);

- **код – дружествени спорове по ТЗ, вкл. искове по чл. 29 ЗТР**

(чл. 74, 70, 71, чл.263о ТЗ, чл.155 ТЗ, чл.252, ал.1, т.4, 5 и 6) и по чл. 25 от ЗЮЛНЦ; чл. 13 от ЗЮЛНЦ и по чл. 15 от ЗНЧ и др., вкл. искове по чл. 29 ЗТР и др.);

- **код – облигационни искове**

(по ТЗ, ЗЗД – вкл. искове чл.26 ЗЗД, чл.135 ЗЗД и др. , чл. 422 от ГПК, застраховки и др.);

- **код – други**

(чл. 517 от ГПК; молба за отмяна на неприсъствено решение и др. ; чл.717з, ал.3 ТЗ).

#### **ВЪЗЗИВНИ ЧАСТНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА:**

- **код – бързи** – обезпечения, частни жалби по бързи производства, чл. 629а от ТЗ; жалби за определяне срок при бавност, чл. 536 от ГПК; частни жалби по чл. 634б, ал.1 и ал.3 ТЗ

- **код – частни жалби относно производства по несъстоятелност**, които не подлежат на разглеждане в кратки процесуални срокове

- **код – други.**

Делата се разпределят чрез Централизираната система за случайно разпределение съгласно решение по протокол № 37/29.09.2015 год. на КПКИТС при ВСС.

При разпределението на делата с програмата за случайно разпределение се спазват следните **принципи, залегнали и във Вътрешните правила** на съда:

1. Делата са разпределят по категории: ВЪЗЗИВНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА и ЧАСТНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА, в рамките на съдиите от отделението – чл.1, б.Б и В от Единната методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в РОАВАСС;

2. На всички съдии е определена 100% натовареност, с изключение на Председателя на съда /56%/ и на Зам. Председателя /76% - с нарочна заповед на Административния ръководител;

3. На основание Заповед № РД – 0491/15.10.2015 год. на Председателя на АС – Варна делата се разпределят от Председателя на отделение, а в случай на отсъствие – от магистрата по старшинство, на който съгласно Заповед № РД – 0447/14.09.2015 год. на Административния ръководител на АС – Варна е издаден персонален служебен квалифициран електронен подпис /КЕП/ за използване в централизираната система за разпределение на делата.

4. При разпределението на делата се спазват принципите обективирани в Единната методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в РОАВАСС по чл. 9 ЗСВ.

***Прилагане на подбора чрез опция „определен“:***

- При прекратяване на делото и връщането му на първоинстанционния съд за администриране на жалбата, за поправка на ОФГ, за произнасяне по молба по чл. 248 от ГПК и др., при последващото постъпване на делото, същото се разпределя на съдията-докладчик при опцията „определен“, като се определя избраният при първото разпределение на делата /преди прекратяването и връщането му/ докладчик и при излагане на мотиви за този избор – чл. 76, ал.9 ПАС.

- След отмяна на съдебния акт, прекратяващ производството по делото, същото се разпределя на първоначално определения докладчик;

***Прилагане на подбора без участие на определени съдии:***

- При връщане на делото от ВКС за ново разглеждане от друг състав на съда или при отвод/и, при разпределението на делото се изключват съдиите, участвали при първото разглеждане на делото или направилите си отвод, за което се излагат мотиви;

- Ограничаването на подбора се прилага и във всички случаи, когато законът изисква разглеждането на делото без участието на определен съдия;

- Във всички случаи, когато се предвиждат кратки процесуални срокове за произнасяне и постановяване на съдебен акт /в т.ч. по чл. 389 и следв. ГПК, арест на кораб, чл.255 и следв. ГПК, чл. 634б, ал.1 и ал.3 ТЗ/, вкл. по жалби срещу откази за спиране на регистърното производство и др., съдия със заявено отсъствие се изключва от централизираната

система за случайно разпределение на посочените дела за период от два дни преди планираното отсъствие и до момента на неговото завръщане – заповед № РД- 0582/04.11.2015 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна във вр. решение на ОС на съдиите в ТО за приемане на Правила за разпределение на бързи дела при отсъствие на съдии;

- Ограничаването на подбора се осъществява и в случаите на дежурство през периода на съдебната ваканция по правила, установени със Заповед № РД – 0290/13.06.2016 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна;

- Ограничаването на подбора по писмено разпореждане на Административния ръководител подлежи на вписване в нарочен Регистър на писмените разпореждания за изключения и отклонения при разпоредението на магистрати. За календарната 2016 год. не са постановени писмени разпореждания за изключения и отклонения при разпоредението на магистрати. На основание Заповед № РД – 0491/15.10.2015 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна, с помощен модул на програмата за случайно разпределение на делата се определят членове на съставите за участие във ВНОХД и ВЧНД, както и по търговски дела, по които за член/членове от постоянния състав има пречки да участва/т по делото, вкл. и чрез включването на съдии от ГО при изчерпване на съдиите от ТО.

- С помощен модул на програмата за случайно разпределение на делата се определя и съдия от ТО за открито съдебно заседание, който да замести отсъстващ постоянен член на този състав, като това става чрез случаен избор по първото насрочено за с.з. дело, а по всяко следващо дело изборът е при опцията „определен” в лицето на вече избрания по първото дело /решение на ОС на съдиите в АС – Варна от 04.02.2015 год./.

- При кратковременно отсъствие на съдията-докладчик, делата му се отсрочват за друга дата на открито с.з.

- За разпоредението на всяко дело се спазват правилата за отчетност и архивиране, съгласно чл. 5 от Единната Методика.

#### **IV.РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ТЪРГОВСКИ ДЕЛА**

##### ***Проведени открити и закрити съдебни заседания***

През **2018** год. са проведени общо **330** открити съдебни заседания, от които 2 бр. по въззивни частни търговски дела и общо **1715** закрити съдебни заседания.

В дадената по-долу справка може да се направи съпоставка и съответно извод за динамиката и тенденциите –налице е трайна тенденция по намаление в общия брой на проведени открити и закрити съдебни заседания, вкл. като резултат от подобрения процент отлагаемост на делата.

**СПРАВКА**  
за проведените съдебни заседания  
**2016-2018**

Заседания/година	2016	2017	2018
Открити	329	339	330
Закрити	1814	1741	1715
<b>Общо</b>	<b>2143</b>	<b>2080</b>	<b>2045</b>

***Несвършени дела в края на отчетния период***

Останалите несвършени /висящи/ към **31.12.2018** год. дела са общо **92** бр., от които **75** бр. въззивни търговски и общо **17** бр. – въззивни частни / в т.ч. по чл.274 ал.2 ГПК/.

В процентно отношение несвършените в края на 2018 г. търговски дела към общия брой търговски дела за разглеждане е **11,46** %, /при **10,49** % за 2017 год. и при **11,86** % за 2016 г./.

Проследяването на броя на останалите несвършени дела в края на отчетния период сочи, че в отделението се поддържат трайни нива на висящност от порядъка на 10 до 12% спрямо делата за разглеждане:

**СПРАВКА**  
за останалите несвършени дела  
**2016-2018**

Видове	2016	2017	2018
ВТърг.Д	78	66	75
ВЧТърг.Д	18	16	17
Молби-бавност	0	0	0
чл. 274, ал.2 ГПК	6	0	0
<b>Общо</b>	<b>102</b>	<b>82</b>	<b>92</b>

Коментирани показатели следва да се тълкуват в контекста на временната законодателна промяна, свързана със спирането на процесуалните срокове в периода на лятната ваканция /чл. 61, ал.2 ГПК- отм./. Горното обективно доведе до несъразмерно постъпление на дела, респ. рефлектира върху нивата на висящност и броя на проведените заседания.

***Отлагане на делата. Причини за отлагане***

Насрочените през **2018** г. за разглеждане въззивни търговски дела са **330** бр., от които са отложени **56** бр. В процентно отношение броят на отложените дела спрямо насрочените е **16.96**

% / при **17,99%** за 2017 год. и при **19,14%** за 2016 г./, т.е. спрямо 2017 г. се отчита намаляване на процента на отложените дела с 1% и спрямо 2016 год. – с приблизително 3%. Налице е тенденция за трайно намаление на показателя за отлагане на търговските дела.

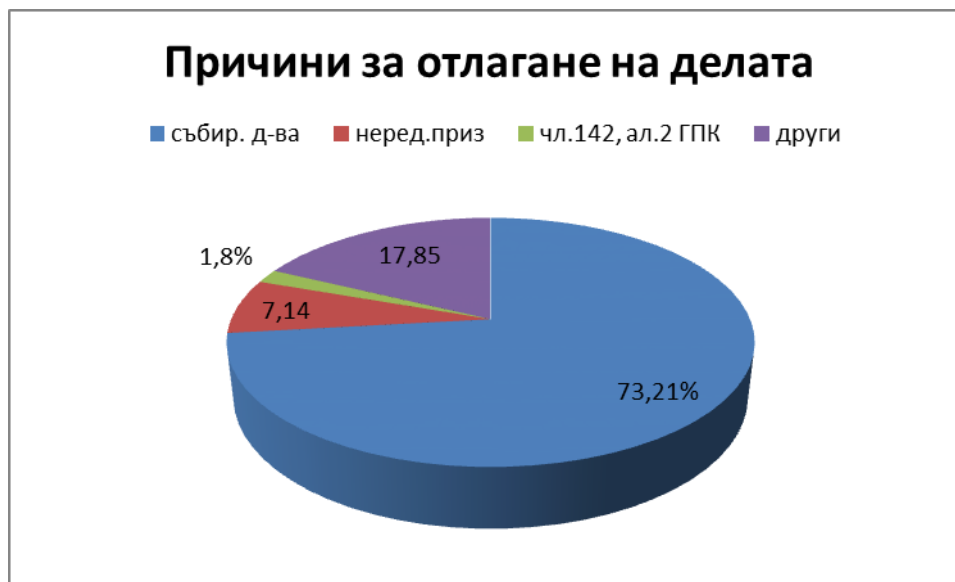
Показателят е в нормални стойности при съобразяване на спецификата на работата в отделението:

Съществена част от въззивните търговски дела и от въззивните частни търговски дела в отделението са с предмет – обжалване на съдебни актове в производството по несъстоятелност, за които важи принципа за служебно установяване на факти и служебно събиране на релевантни доказателства - чл.621а, ал.1 т.2 ТЗ.

Преобладаващият предмет на търговските дела е свързан с установяване на парични вземания, за размера на които е приложимо правилото за служебно събиране на доказателства - чл. 162 ГПК.

В ТО на АС – Варна се разглеждат всички дела, по които се предявяват възражения за потребителска защита по ЗЗП. Приложимите материалноправни норми на ЗЗП имат императивен характер и за наличието им съдът следи служебно. В преобладаващия брой от случаи, разглеждането на потребителските възражения изисква служебно събиране на доказателства във връзка с величината на приложими лихвени проценти и във връзка с дължимо преизчисление на дълга при констатации за нарушени потребителски права.

Анализът на причините за отлагане сочи следното диференциране:



Съобразно представената справка, **73.21%** от делата се отлагат основно във връзка с проблеми по събирането на доказателства – в процента влизат отложените дела поради допуснати допълнителни заключения на експертизи; назначена повторна или тройна СЕ при оспорване; непредставени в срок заключения или постъпили молби от вещите лица за отлагане,

поради необходимост от допълнително време за изготвяне на заключението; отлагане на делата поради неприемане на дадено заключение; приемане и оспорване на нови писмени доказателства. Идентична структура на причините за отлагане е констатирана и в отчетите за 2017 и 2016 год., съобразно които отлагането на производствата е основно за събиране на доказателства. Увеличеният процент на отложени дела във връзка със събиране на доказателствата е следствие от оформената тенденция за увеличаване на броя на делата, по които въззивната инстанция допуска събиране на доказателства.

**7,14%** делата се отлагат поради нередовно призоваване на страна в процеса, като хронични и постоянни са проблемите при призоваване в други съдебни райони. Независимо от наличието на обективни причини за нередовното призоваване, административното ръководство на АС – Варна е предприело действия за ограничаване на причините за отлагане по сочения показател: на секретарите е разпоредено задължително и стриктно осъществяване на дължимата проверка по чл. 52, ал.1, т.9 ПАС, вкл. задължителното ѝ обективизиране под списъка на лицата за призоваване с предоставяне на делото на докладчика за предприемане на превантивни мерки относно нередовното призоваване. През 2016 год. е отпочнат и ежемесечен мониторинг на причините за отлагане, обективиран в писмени констатации на Зам. Председателя, който е продължил през цялата 2017 и 2018 год. Като резултат от горното, се наблюдава намаление на процента на делата, отложени поради нередовно призоваване.

**1.80%** от делата се отлагат при условията на чл. 142, ал.2 ГПК. Предпоставките за приложение на сочената разпоредба се спазват стриктно от съдиите.

Останалите **17,85%** от причините за отлагане обхващат други обективни и неспецифични причини –констатации за необходимост от потвърждаване на съдопроизводствени действия от надлежен представител; отвод на състава при условията на чл. 22, ал.1, т.6 ГПК и др.

## **V. СВЪРШЕНИ ДЕЛА. СРОЧНОСТ НА ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.**

През отчетния период са свършени всичко **711** дела, при **700** бр. за 2017 и **758** бр. за 2016 г.

От всичко свършените **711** бр. дела въззивните са **333** бр., при **330** бр. за 2017 г. и **327** бр., за 2016 г.

Свършените въззивни частни, вкл. и с тези за определяне срок при бавност и частните жалби по чл. 274, ал.2 ГПК, са **378** бр., при **370** за **2016** год. и **431** бр. за **2016** г.

**СПРАВКА**  
за общия брой на свършени дела  
2016-2018

Видове	2016	2017	2018
ВТърг.Д	327	330	333
ВЧТърг.Д	348	325	333
Молби-бавност	8	6	7
чл. 274, ал.2 ГПК	75	39	38
<b>Общо</b>	<b>758</b>	<b>700</b>	<b>711</b>

Спрямо общия брой дела за разглеждане през **2018** г. процентът на свършените дела е **88,54 %** /при **89,51%** за 2017 год. при **88.14%** за 2016 г./

Спрямо общия брой постъпили за разглеждане през **2018** г. дела свършените са **98.61 %** /при **102,94 %** за 2017 год. и при **102.29 %** за 2016 г./

През 2018 год. съдиите в ТО са приключили повече дела в сравнение с календарната 2017 год.

Коментирани показатели следва да се тълкуват в контекста на временната законодателна промяна, свързана със спирането на процесуалните срокове в периода на лятната ваканция /чл. 61, ал.2 ГПК- отм./. Горното обективно доведе до несъразмерно постъпление на дела, респ. рефлектира върху коефициентът на свършените дела спрямо делата за разглеждане и постъпилите дела.

**Прекратени производства:**

Прекратените въззивни търговски дела са **38** бр., а прекратените въззивни частни - **61** бр. или общо прекратените производства са **99** /при **102** бр. дела за 2017 при **105** бр. за 2016 г./

Основната причина на прекратяване на производството е свързана с факта, че през 2017 год. са прекратени, респ. върнати на първоинстанционните съдилища, общо 42 въззивни и въззивни частни дела поради пропуски в администрирането / за сравнение броят на върнатите за администриране дела през 2017 год. е 47, а през 2016 год. е 32/. Начинът на администриране на постъпилите жалби е предмет на ежегоден мониторинг от страна на АС – Варна.

Останалите причини за прекратяване на производствата пред въззивната инстанция най-често са свързани с недопустимост на производства по чл. 274 и следв. ГПК; в по-редки случаи- оттегляне на въззивната жалба, оттегляне или отказ от иска и на постигната във въззивното производство спогодба, както и неотстраняване в срок на нередовности на въззивните жалби, оставени без движение във въззивната инстанция.

**Решени дела по същество:**

От свършените **711** бр. търговски дела с акт по същество са приключили общо **612** бр. /при 598 за 2017 год. и 653 за 2016 год./. Соченият брой формира **86, 07 %** /при **85, 43%** за 2017 год. и **86, 15 %** за 2016 год. /.

От свършените с акт по същество **295** са въззивните търговски дела /при **294** за 2017 год. и **297** за 2016 год./.

Свършените с акт по същество въззивни частни дела са общо **317** бр. /при **304** за 2017 г., при **356** бр. за 2016 г./

#### ***Свършени дела в тримесечен срок:***

В срок до три месеца са свършени общо **590** бр. от всички търговски дела през отчетния период, което съставлява **82,98 %** /при 81 % за 2017 год. и 92,9 % за 2016 год./.

От общо свършените **333** бр. въззивни търговски дела в срок до 3 месеца са свършени 216 бр. дела, което прави **64, 86%**. За сравнение, през предходната 2017 г. процентът на свършените в тримесечен срок въззивни търговски дела е **59,39 %**, а за 2016 год. – **84,71%**.

В изследвания период, **96, 30%** от частните жалби са приключени в инструктивния тримесечен срок.

Влошаването на показателя за приключването на делата в тримесечен срок за 2017 и 2018 год. е обусловен от промяна в метода на изчисление. През отчетната 2017 год. инструктивният тримесечен срок се брои, считано от образуването на делото, а не от провеждането на подготвително заседание по чл. 267 ГПК, каквато методология е ползвана през 2016 и 2015 год. Независимо от горното, показателят е подобрен с близо 5 пункта спрямо предходната 2017 год.

В обобщение, работата на съдиите от ТО по показателя срочност на приключване на делата следва да се определи като високо ефективна и през отчетния период. Отличен показател за ефективното разглеждане и администриране на търговски дела е липсата на уважени молби за определяне на срок при бавност по чл. 255 ГПК в отчетния период.

#### ***Свършени дела по съдии:***

Свършените дела по съдии са онагледени в справка по показатели – постъпили дела, дела за разглеждане и приключили дела



**СПРАВКА**  
за свършени дела по съдии

N	Съдия	Постъпили дела	Общо дела за разглеждане	Общо свършени дела
	<b>Общо дела</b>	<b>721</b>	<b>803</b>	<b>711</b>
1	АНЕТА БРАТАНОВА	68	79	65
2	ВАНУХИ АРАКЕЛЯН	55	63	54
3	ВИЛИЯН ПЕТРОВ	81	87	85
4	ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ	85	89	86
5	ДАРИНАМАРКОВА	86	96	84
6	ЖЕНЯ ДИМИТРОВА	56	62	62
7	МАГДАЛЕНА НЕДЕВА	88	103	85
8	НИКОЛИНА ДАМЯНОВА	90	101	87
9	РАДОСЛАВ СЛАВОВ	83	92	81
	МАРИЯ ХРИСТОВА	29	31	22

При коментарирането на настоящите данни следва да се съобрази и заложената натовареност при компютърно разпределение - за съдия В.Аракелян в качеството на Председател на АС – Варна и съдия А.Братанова в качеството на Зам.Председател и ръководител на ТО, подробно уточнена в р. III от настоящия отчет. Като следствие от предприетите административни мерки и въвеждането на нови окрупнени шифри /кодове/ за разпределение, понастоящем е постигната относителна равномерност в постъпленията.

**Срочност на постановяване на съдебните актове:**

**92, 69 %** от актовете в отделението са постановени в срока по чл. 235, ал.5 ГПК /за сравнение през 2017 год. – 94, 71%, през 2016 год. процентът е възлизал на 95, 29%/. Соченият показател е формиран от просрочия в рамките на 11 до 34 дни.

Срочността на постановяване на съдебните актове е предмет на ежемесечен мониторинг от административното ръководство на АС – Варна.

**VI. НЕПРИКЛЮЧИЛИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА – БРОЙ И ПРИЧИНИ**

В ТО на АС – Варна няма неприключили дела, които могат да бъдат окачествени като правораздаване в неразумен срок. Неприключили към 01.01.2019 год. са в.т.д. № 116/2013 год. и в.т.д.№ 658/2013 год., които понастоящем са спрени, на основание чл. 229, ал.1, т.4 ГПК.

**VII. ДЕЛА С ОТМЕНЕН ХОД ПО СЪЩЕСТВО:**

През отчетната 2018 год. в отделението са постановени 8 акта за отмяна на дадения ход по същество /в.т.д.№ 585/2017 год., в.т.д.№ 635/2017 год, в.т.д. № 34/18 г., т.д. № 175/18 г., т.д. №

263/18 г., т.д. № 328/18 г., т.д. № 401/18 г., т.д. № 531/18 г./.

Анализът на постановените определения за отмяна хода по същество сочи наличието на обективни причини – констатации за преюдициален спор, необходимост от събирането на допълнително доказателства и др. Независимо, че съдиите в ТО не са злоупотребили с предвидено в закона правно средство за отстраняване на пропуски при изясняване на спора от фактическа и правна страна, увеличеният брой на дела с отменен ход по същество следва да бъде поставен на разискване пред ОС на съдиите в ТО.

### VIII. НАТОВАРЕНОСТ

МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИЯ ПО ЩАТ	2018 г.	2017 г.	2016 г.
Спрямо дела за разглеждане	7.44	7.24	7,96
Спрямо свършени дела	6.58	6.48	7.02

ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ НА ЕДИН СЪДИЯ	2018 г.	2017 г.	2016 г.
Спрямо дела за разглеждане	7.61	7,41	7,96
Спрямо свършени дела	6.74	6,63	7,02

Към показателя натовареност, макар че не намира отражение в статистиката, трябва да се отчете и участието в съставите на наказателно отделение: въззивни дела общ характер – **3 бр**, въззивни частни по мерки за неотклонение **49 бр.**, **27 бр.** въззивни частни наказателни, обезпечения –**2 бр.** и едно дело, по което съдия Магдалена Недева е била докладчик, тоест общо **82** дела.

И през отчетния период съдиите от търговско отделение провериха дейността на окръжните съдилища от съдебния район на ВАпС по търговски дела през 2017г. За резултатите бяха изготвени подробни доклади, обобщени от председателя на отделението с препоръки за подобряване на работата. Продължи и практиката за изготвяне на становища по проекти за тълкувателни решения от Общото събрание на Гражданска и Търговска колегии на ВКС по въпроси от значение за уеднаквяване на съдебната практика.

Съдиите участват и с представител в Работната група към МП за синхронизиране на българското и европейското законодателство.

**IX. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ:*****Брой обжалвани дела***

През отчетната **2018** г. пред ВКС на РБ обжалваните актовете са общо **241** бр. дела, от които **166** бр. въззивни и **75** бр. частни търговски дела /при обжалвани през 2017 год.: **139** бр. въззивни и **70** бр. частни търговски дела и при обжалвани през 2016 год. **158** бр. въззивни и **117** броя частни търговски дела/.

***Резултати от касационната проверка:***

През периода са върнати общо **208** бр. дела, от които **135** бр. са въззивни търговски и **73** бр. въззивни частни.

\*ПОТВЪРДЕНИ или НЕДОПУСНАТИ до касационна проверка са съдебните актове по общо **183 бр. дела**, което представлява **87,98%** от общо върнатите от касационна проверка дела /при **72,14%** за 2017 год. и при **83,28%** за 2016 г./ . От тях **127** са по въззивни търговски дела и **62** броя по въззивни частни търговски дела. Резултатът за качество е най-добрият отчетен такъв за последните три години.

През изтеклата година е продължена тенденцията за произнасяне по сложни правни казуси, по които е налице липсва нормативна уредба или утвърдена съдебна практика. Специално внимание заслужават оставените в сила съдебните решения на АС – Варна, които са били предмет на допусната касационна проверка по чл. 280 ГПК по множество материалноправни и процесуални въпроси – за приложимия ред за защита по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ /решение № 288/20.10.2014 год. по в.т.д.№ 426/2014 год. на АС – Варна, оставено в сила с решение № 172/05.02.2018 год. по т.д.№ 153/2015 год. на ВКС, Първо отделение /; оттегляемо ли е предизвестие по чл. 125, ал.2 ТЗ /решение № 284/06.12.2016 год., постановено в.т.д.№ 436/2016 год. на АС – Варна, оставено в сила с Решение № 7/14.03.2018 год. по т.д.№ 926/2017 год. на ВКС, Първо отделение/; споразумение за разсрочено плащане на цена на ел.енергия, сключено между страните по договор за доставка на ел.енергия във връзка с извършена корекционна процедура, представлява ли спогодба по чл. 365 ЗЗД и валидна ли е тя при липса на нормативна уредба относно възможността за корекции на сметки на потребителите за минал период /Решение № 283/06.12.2016 год. по в.т.д.№ 529/2016 год. на АС – Варна, оставено в сила с Решение № 201/29.01.2018 год. по т.д.№ 700/2017 год. на ВКС, Първо отделение/ и др.

\*ИЗЦЯЛО ОТМЕНЕНИ са съдебните актове съставляват **7, 69%** от общо върнатите от касационна проверка дела / при **21,37%** за 2017 год. и при **11,60 %** за 2016 г./.

Отменителните основания са свързани с допуснати от въззивния съд процесуални нарушения: нарушение на принципа за непосредственост чрез позоваване на гласни

доказателства в досъдебното производство /решение № 8/11.01.2017 год. по в.т.д.№ 568/2016 год. на АС – Варна/; липса на мотиви /Решение № 162/20.06.2016 год. по в.т.д.№ 179/2016 год. на АС – Варна/; недопускане на нови доказателства във въззивната инстанция /Решение 0 134/15.06.2017 год. по в.т.д.№ 151/2017 год. на АС – Варна/; нарушение на допустимите доказателства и начина на установяване на знанието по чл. 135, ал.1 ЗЗД /Решение № 196/28.07.2016 год. по в.т.д.№ 304/2016 год. на АС – Варна/; нарушение на въззивната инстанция във връзка с правомощията ѝ да следи за редовността на исковата молба /Решение по в.т.д.№ 623/2014 год./ и др.

Отменителните основания са свързани и с допуснати от въззивния съд нарушения на материалния закон: относно квалифицирането на изявлението за прекратяване на договорната връзка /Решение № 95/26.04.2017 год. по в.т.д.№ 741/2016 год. на АС – Варна/; относно нищожността на клаузата за неустойка /решение 136/16.06.2017 год. по в.т.д.№ 162/2017 год. на АС – Варна/; относно отговорността за разноси при прекратяване на производството по чл. 694, ал.5 ГПК /определение 566/20.09.2018 год. по ч.в.т.д.№ 458/2018 год. на АС – Варна/; относно редовността на запис на заповед /Решение № 79/07.04.2017 год. по в.т.д.№ 28/2017 год. на АС – Варна/ и др.

В графата „изцяло отменени дела“ влизат и решения, които са отменени по обективни причини, свързани с приемането на Решение по т.д.№ 1/16 год. за разширяване на кръга от легитимирани лица по обезщетението по застраховка „гражданска отговорност“ на автомобилистите /решение № 229/14.11.2017 год. по в.т.д.№ 451/2017 год./

**\*ЧАСТИЧНО ОТМЕНЕНИ** са решенията по 8 бр. въззивни търговски дела и 1 определения /разпореждания/ или общо 9 акта, което представлява **4,32 %** от върнатите от касационна проверка дела /при **3,82%** за 2017 год. и при **4,10%** за 2016 г./.

Резултите от върналите се през отчетната 2018 г., обжалвани търговски дела, са дадени в следната сравнителна графика:

**СПРАВКА**  
**за обжалваните съдебни актове**  
**2018**



Въз основа на изложеното в този раздел от доклада, като се има предвид изключителното разнообразие на търговските дела по предмет и съответно приложим материален закон, по който доста често липсва ясна нормативна уредба, съдебна практика или единна такава, резултатът от анализа на тези данни може да бъде само един – много висок професионализъм, а оттам и високо качество на постановените от съдиите в ТО съдебни актове.

## X. ТЕНДЕНЦИИ В ДЕЙНОСТТА НА ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

**В обобщение**, от посочените по-горе данни за цялостната работа на ТО на Апелативен съд-Варна, може да се отбележи, че и през настоящата година е запазена традицията за постигането на изключително добри резултати. През отчетната 2018 год. могат да се обобщят следните тенденции:

1. **УВЕЛИЧЕНИЕ** на броя на постъпилите въззивни и въззивни частни търговски дела;
2. **УВЕЛИЧЕНИЕ** на делата, подлежащи на разглеждане
3. **ПРЕВЕС** на въззивните търговски дела с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, менителница, записи на заповед и чек.

4. **ЗАПАЗВАНЕ** и **УВЕЛИЧАВАНЕ** на значителния брой /36%/ на въззивните частни производства, по които съдът дължи произнасяне в кратки процесуални срокове- обезпечения, арест на кораб, спиране на регистърното производство по чл. 536 ГПК; частни жалби срещу актове на съда в производството по несъстоятелност с приложим ред за разглеждане по чл. 634б, ал.1 ТЗ;

5. **НАМАЛЕНИЕ** на процента на отложените дела;
6. **УВЕЛИЧАНЕ** на делата с решение по същество и на делата, приключили в тримесечен срок
7. **ОТЛИЧНИ** показатели за качество на постановените съдебни актове.
8. **ЗАПАЗЕНА** е тенденцията за **УВЕЛИЧАВАНЕ** на фактическата и правна сложност на търговските дела.

**В обобщение**, от посочените по-горе данни за цялостната работа на ТО на Апелативен съд-Варна, може да се отбележи, че и през настоящата година е запазена традицията за постигането на много добри резултати при разглеждането и решаването на търговски дела.

#### **VI. ПРОВЕРКИ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС И ВКС. РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ 2018г.**

През 2018 година не са извършвани проверки на Апелативен съд – Варна от Инспектората към Висшия съдебен съвет и Върховния касационен съд.

На основание заповеди № РД – 0007/ 08.01.2019г. и РД – 0013/ 13.01.2019г. на Административния ръководител – председател на Апелативен съд - Варна и в изпълнение на чл.106 ал.1 т.7 от ЗСВ бяха извършени проверки на дейността на окръжните съдилища от Варненски апелативен район по образуването, движението и приключването на делата и за спазване сроковете за изготвяне на съдебните актове за периода 01.01.2018г. до 31.12.2018г. В заповедите бяха определени критериите, по които ще се извършат проверките, съставите на комисиите, включващи съдии по отделните материи и утвърден стандартизиран вид на обобщени справки за извършена проверка. Резултатите от ревизиите бяха анализирани и обобщени от заместник председателите и ръководители на отделения и докладите бяха изпратени на ръководителите на окръжните съдилища.

В обобщените доклади са направени констатации и изводи относно постигнатите резултати и дадени препоръки за предприемане на мерки от административните ръководства на окръжните съдилища за отстраняване на констатираните слабости и подобряване на работата.

По отношение на **наказателната дейност** на окръжните съдилища в апелативния район е дадена много добра оценка. Констатирано е, че постигнатите добри резултати несъмнено се дължат на създадената добра организация за работа – както от административните ръководители, така и от самите съдии по конкретните дела, и това затвърждава мнението, че в окръжните съдилища наказателното правораздаване се осъществява от хора професионалисти, притежаващи и чувство за отговорност.

Видно от предоставената статистическа информация постъплението на наказателни дела в съдилищата бележи намаление. С увеличаване срока за изготвяне на част от съдебните

актове /със ЗИДНПК ДВ бр.63/2017г./ допълнително се облекчава работата на наказателните съдии. Оттук следва съдиите да концентрират усилията си в повишаване качеството на правораздаване, и то в три основни насоки :

- ускоряване на наказателното производство /новият институт на „разпоредителното заседание“ е благоприятен за това фактор/, включително и чрез намаляване процента на отложени съдебни заседания;
- повишаване качеството на съдебните актове;
- ограничаване броя на върнатите на районните съдилища дела, което връщане забавя изключително много наказателното съдопроизводство.

Констатираните слабости не са съществени. Направени са следните констатации и са отправени препоръки за преодоляването им:

При проверката се констатира, че наказателните дела се образуват своевременно е при спазване на случайния принцип на разпределението, като задължително се прилагат по делата протоколите от случайния избор, генерирани от програмата. Изключенията са регламентирани в Правилата за разпределение на делата и съответните заповед на административния ръководител на всеки съд. На случаен принцип се определят и съдебните заседатели. За целта във всички съдилища е създадена организация за това и в тази връзка са налице заповеди от административните ръководители.

По прилагането на Правилата за оценка на товареността на съдиите във всички окръжни съдилища е създадена организация, както при въвеждане на първоначалните данни в Системата за изчисляване на товареността на съдиите, така и при тяхната корекция.

По отношение на своевременното насрочване се констатира, че във всички окръжни съдилища, делата по правило се насрочват в срока по чл.247а НПК. Все още обаче съществуват случаи, в които се насрочват дела в тримесечния срок по чл.247а ал.2 т.1 НПК без разрешение на съответния административен ръководител – председател или насрочени въобще извън тримесечния срок. В тази връзка са дадени препоръки на административните ръководители на ОС – Варна и ОС – Търговище за премахване на тези вредни практики.

По отношение на върнатите на Прокуратурата дела по реда на чл.249 НПК отново се налага констатацията, че броят на тези дела като цяло за апелативния район е твърде малък.

За пореден път се констатира липса на промяна по отношение причините за отлагане на делата. В по – голямата си част причините за отлагане са от обективен характер. Най – висок е процентът на отложените дела в ОС – Добрич и ОС - Разград, за което е направена препоръка за вземане на съответните мерки.

При извършената проверка за неприключили в разумен срок дела бяха проверени дела образувани през първата половина на 2017г. и по – назад във времето, които не са приключили към датата на извършване на проверката. За целия апелативен район тези дела понастоящем са общо 9 броя, от които 2бр. на ОС – Варна, 2 бр. на ОС – Добрич, 1 бр. на ОС – Търговище, 3бр. на ОС – Разград и 1бр. на ОС - Силистра. В ОС – Шумен няма висящи наказателни дела образувани през 2016г. Посочените дела надвишават предвидения законов срок от две години за разумната им продължителност. Във тази връзка е направена препоръка на административните ръководители за вземане на необходимите организационни мерки за приключването им, като това е особено наложително за нохд № 164/2013г. На ОС – Търговище, тъй като от образуването му е изминал прекалено голям период. Делото ще бъде периодично проверявано от Заместник председателя и ръководител на Наказателно отделение на АС – Варна и за резултата от проверките ще бъде уведомяван Административния ръководител.

Във всички окръжни съдилища се води регистър на отводите. Същите са подробно мотивирани и аргументирани. Прави впечатление големият брой отводи по чл.29 ал.2 от НПК, в които като основание за отвод се приема произнасяне по чл.64 и чл.65 НПК в рамките на същото наказателно производство. Наличието на множество отводи поради тази причина означава, че част от съдиите излизат извън рамките на необходимото произнасяне по реда на чл.64 и чл.65 от НПК. В тази връзка е обърнато внимание, че такива отводи не би следвало да съществуват, или да са минимален брой.

Като цяло делата приключват в тримесечния статистически срок, като над този срок продължават дела, представляващи по една или друга причина някаква сложност. Съдебните актове и мотивите към тях по правило се изготвят в установените законови срокове, като има и изключения, които са изключителна рядкост. Изключенията касаят дела, представляващи правна и фактическа сложност, по които изготвянето на мотивите е трудно да се вмести дори и в двумесечния /след 05.11.2017г./ за това срок. Въпреки това като цяло за апелативния район за поредна година резултатите са много добри – в рамките от 98.7% до 100%. Адмиращия заслужава ОС – Силистра, където е постигнато увеличение с 10% спрямо 2017г. на постановените в законния срок съдебни актове.

Отменените съдебни актове бяха разгледани по два критерия – отменени съдебни актове от ВКС на РБ и отменени съдебни актове от АС – Варна. Работата на съдилищата е оценена като много добра. Отменените от ВКС на РБ съдебни актове отново са изключително малко – само 7, с уточнението, че голяма част от въззивните актове на окръжните съдилища не подлежат на касационен контрол. Отменените от АС – Варна съдебни актове са 61 брой при 66 броя за 2017г.



По отношение на отменените и върнати дела на прокурора и районните съдилища по реда на чл.335 ал.1 и 2 НПК няма значителна промяна.

За проверяваният период общо 9 са делата, при които въззивното производство пред АС – Варна е прекратено и делата са върнати за администриране – 7 на ОС – Варна, 1 на ОС – Шумен и 1 на ОС - Силистра. Следва да се отбележи, че въззивното съдебно производство по тях не е прекратено, тъй като са върнати за администриране след като разпределящият делата съдия в АС – Варна е отказал да ги образува, поради което не фигурират и в нарочния за това регистър. Обърнато е внимание на съдиите от ОС – Варна, ОС – Силистра и ОС –Шумен за стриктно изпълнение на изискванията на чл.319 – 323 НПК.

При проверка на книгите, водени в наказателните отделения на окръжните съдилища съгласно чл.39 ПАС, не са констатирани нарушения.

Обобщеният доклад от проверката на **граждански дела** в окръжните съдилища има за цел да идентифицира добрите практики, които евентуално да бъдат споделени от другите съдилища, респективно при констатирани проблеми – да се идентифицират причините за същите с оглед предприемане на мерки за тяхното отстраняване.

Проверката установи, че във всички окръжни съдилища е налице адекватна кадрова обезпеченост на гражданските отделения. Във всеки съд, с оглед броя на работещите съдии, е създадена специфична, но адекватна организация на разпределение на работата между тях.

Образуването и разпределението на делата се извършва по правило в деня на тяхното постъпване или най-късно на следващия работен ден, като за това се използва Централизираната система за разпределение на делата. С оглед осигуряване на принципа на случайно разпределение в пълен обем и при максимални гаранции, в окръжните съдилища, където няма постоянни състави се използва като помощен продукт или старата програма “Law Choice” или новата опция на ЦСРД за определяне на членове на въззивния състав. Във всички съдилища са приети и публикувани на интернет страниците им Вътрешни правила за случайното разпределение на делата, в които подробно са регламентирани гаранциите и изключенията при разпределението на постъпващите дела между съдиите. При необходимост същите са били своевременно актуализирани. По всички образувани дела са приложени протоколите, генерирани от ЦСРД, а протоколите от разпределението за деня се съхраняват в съответните деловодства. Във всички окръжни съдилища се спазват възприетите правила относно сформирването на въззивни съдебни състави и заместване на отсъстващ член на състава. За периодите на съдебната ваканция и в други конкретни случаи са издавани нарочни заповеди от административните ръководители, осигуряващи обективен механизъм за сформирване на съставите.

За целта на проверката проверяваните съдилища са предоставили отчетни данни за натовареността на съдиите, измерена чрез СИНС. Измерването е осъществено като в СИНС са въведени данни за приключените през 2018г. дела, извършени са корекции в коефициента за натовареност и дейности по приложения № 5-7, съобразно специализацията в отделението, респ. административни дейности и за съдия – наставник. Няма установени нарушения при прилагането на предписанията в Правилата за оценка на натовареността на съдиите.

Проверката е установила, че по правило делата се разглеждат от съдията – докладчик в деня на докладването им. Не са констатирани значителни забавяния в произнасянето на съда по отношение редовността на исковата молба, насрочването на делото и неговото движение. Правило е отстраняване на нередовности по исковите молби да се осъществява преди насрочване на делото чрез задълбочено изясняване на правното основание, петитума, качеството и индивидуализиращите признаци на страните и др. Няма забавяне и в произнасянето на съда по молбите за допускане на обезпечение, като то е изцяло в съответствие с чл.395 ал.2 ГПК.

Делата се проверяват задълбочено преди датата на провеждане на съответното открито съдебно заседание. Това намира проявление в определенията на съда по чл.140, респ. по чл.267 от ГПК. Докладите по делата като цяло са в изискуемото съгласно чл.146 ГПК съдържание.

Съдебните заседания се провеждат съобразно създадените в отделните съдилища графици, от проверените протоколи е установено, че се спазва часа за началото на съдебното заседание. Спазва се и нормата на чл.142 ал.2 ГПК. Проверките не са установили отложено произнасяне в з.з. на доказателствени искания, формулирани в открито с.з.

Причините за отлагане на делата са типични и по правило обективни и са свързани в преобладаващия брой случаи при първоинстанционните дела за събиране на нови доказателства, за изготвяне на експертизи или поради непредставено в срок заключение от вещи лица или поради нередовно призоваване. В сравнение с отчетените при предходната проверка данни по този показател, следва да се посочи, че е налице увеличение на отложените въззивни граждански дела в ОС-Добрич - от 18.10% на 25%, като е отчетено отлагане на 12 от въззивните дела само поради нередовно призоваване; в ОС-Шумен - от 2.34% на 14.42% - констатирано е, че част от причините биха могли да бъдат преодоленни /чрез уточняване на исковата молба преди насрочване на открито с.з., своевременно назначаване на експертиза с определението по чл. 267 от ГПК/, както и нередовното призоваване на 7 бр. въззивни дела /чрез предприемане на подходящи мерки/. При ОС - Шумен обаче е налице намаляване на броя на отложените първоинстанционни дела - от 47.13% на 26.74%, каквато е констатацията и при ОС-Разград - от 32.59% на 15.81%. При останалите съдилища показателите са относително запазени спрямо

предходната година, но отново остава висок процента на отложените въззивни граждански дела в ОС-Силистра. Като цяло причините за отлагане са по причини извън поведението и преценката на съдиите от окръжните съдилища, тъй като са свързани със събиране на доказателства, включително и чрез експертни заключения, а последните ще придобиват все по – голям дял от причините за отлагане, поради намаляване броя на експертите.

Установено бе, че е незначителен броят на делата, висящи от предходни години, като основна причина за тази продължителна висящност е спирането им на предвиденото в закона основание и поради извършването на множество процесуални действия, които не се дължат на бездействие или пропуски на съда.

По отношение на делата с отменен ход по същество се установи: за ОС –Варна – 7 дела при 18 дела за предходната година; за ОС – Добрич - 5 броя дела при 3 за предходната година; за ОС – Търговище - 1 дело; за ОС – Разград - 2 дела при 5 за предходната година. В ОС – Силистра и в ОС – Шумен няма дела с отменен ход по същество.

Подадените през 2018г. молби по чл.255 ГПК до АС – Варна са общо шест /всичките по дела на ОС-Варна/, но нито една от тях не е уважена.

Във всички окръжни съдилища се водят регистри на отводите, като вписаните в тях отводи и самоотводи са надлежно мотивирани. Изключение за малка част от постановените отводи е констатирано в ОС – Силистра - същите са лаконични и без конкретно посочване на причините за отвода.

Процентното съотношение на постановените в едномесечен срок съдебни актове спрямо всички постановени актове в ОС – Силистра и ОС - Търговище е 100%, ОС – Шумен - 98.7%, в ОС – Варна и ОС – Добрич - 98%, ОС – Разград – 96%.

Проверката установи, че качеството на съдебните актове е на много високо ниво. Не се установи наличието на концентрация на отменените съдебни актове само при един и същи съдия. Отчетеният висок процент на отменени изцяло определения на съдиите от ОС Силистра сочи на необходимостта от анализ на причините за отмяна и преодоляването им за в бъдеще. При извършената проверка на необжалваните съдебни актове се установи, че всички са надлежно мотивирани.

Като цяло постъпилите въззивни и части жалби се администрират правилно. Връщането на дела за администриране е изключение, а не тенденция.

По правило деловодните книги и регистри се водят съобразно изискванията на ПАС. Във всички окръжни съдилища е въведена система за периодична проверка на спрените дела от съдебен служител. Своевременно и регулярно се проверяват и оставените без движение дела.

От проверката на изпълнение на дадените препоръки от предходната проверка извършена от АС – Варна, се установи, че във всички окръжни съдилища са предприети съответните мерки.

Направените препоръки по окръжни съдилища за дейността им през 2018г. са въз основа на констатациите по показателите за извършване на проверката.

За ОС-Варна:

Да се предприемат мерки и да се определи тяхното съдържание за намаляване на случаите на по-значими просрочия на инструктивния срок за постановяване на решения от отделни съдии в ГО.

Да се предприемат мерки за намаляване броя на отмяна на хода по същество поради пропуск на съда.

Да се осигури стриктното спазване на Заповед № РД-00190/05.02.18г. на Председателя на ВОС относно описването на всички приложения на изпращаните в други съдилища дела, както и същите да бъдат надлежно окомплектовани и с точно подредени книжа.

Да се осигури трансферирането на електронния формат на всички съдебни актове, които се обжалват пред АС - Варна, а не само последния постановен от ОС - Варна.

Да се обърне внимание и на взаимодействието между съдебния помощник и съдията-докладчик преди изпращане на делото за обжалване на горната инстанция относно наличието на дължими от съда произнасяния по искания, инкорпорирани в подадените жалби или по окомплектоването на делото.

За ОС-Добрич

Препоръчва се обръщането на по-голямо внимание при преценката за наличие на основания за спиране на делата, и в частност наличието на преюдициалност.

Да се подобри работата по предварителната подготовка на делата преди съдебно заседание, за да се сведе до минимум отмяната на хода по същество.

Въпреки, че делата, върнати за произнасяне по чл. 248 от ГПК и за администриране на жалбите не представляват голям брой, следва да се работи и в насока за тяхното намаляване.

Въпреки предприетите през 2018г. мерки от административното ръководство на съда, все още са нужни усилия за преодоляването на проблема с просрочване на решенията.

За ОС-Силистра:

В срочната книга да се вписват датите на предаване на делото на съдията за проверка на протокола и на предаването в деловодството на отложените дела.

Да се извършва периодичен анализ на причините за отлагане на делата и на отменените съдебни актове с оглед преодоляването на увеличения процент най-вече на отменени определения.

Всички отводи да бъдат мотивирани с точно посочване на причините.

За ОС-Търговище:

Да се предприемат мерки за водене на регистъра на решенията съобразно изискванията на чл. 52 от ПАС.

За ОС-Шумен

Въззивни дела да не се оставят без движение за отстраняване на нередовности с разпореждане в едноличен състав, а с определения в състав от трима съдии /дава се за втори пореден път като препоръка/.

Регистърът по чл. 39, ал. 1, т. 10 от ПАС да се води според изискванията на чл. 52 от ПАС, вкл. и чрез последователното подреждане на обезличените съдебни решения. Датите на съдебните решения да не се различават от датите на обявяването им.

За ОС-Разград

Да се предприемат мерки за подобряване предварителната подготовка на делата, за да се предотвратят случаите на отмяна хода на делото по същество.

Да се предприемат мерки за подобряване на качеството на съдебните актове.

При извършената проверка на **търговските дела** също беше отбелязано, че е запазена традицията за много добра организация на работата в Търговските отделения на съответните окръжни съдилища, при висока ефективност на работа и качество на правораздаването. Извършен е и текущ мониторинг, обективиращ писмените констатации на всички съдии от Търговско отделение на Апелативен съд – Варна за работата на окръжните съдилища.

Направените препоръки по окръжни съдилища са въз основа на констатациите по показателите за извършване на проверката.

По отношение на образуване, разпределение на делата, спазване на случайния принцип на разпределение не е констатирано забавяне.

Образуването и разпределението на търговските дела се извършва по правило в деня на тяхното постъпване или най – късно на следващия работен ден.

Определянето на видовете дела се осъществява от Председателя на съда или Председателя на отделение. Разпределението на делата между гражданско и търговско отделение се осъществява в съответствие с критериите на чл. 365 ГПК, вкл. и критериите, формулирани в Раздел „Касационни жалби“, т.1 от Вътрешни правила за проверка на

постъпващите във ВКС граждански и търговски дела, изпратени на съдилищата от ВКС с писмо с изх. № 192/07.05.2015 год.

Във всички окръжни съдилища принципът на случаен подбор на съдията – докладчик по чл.9 от ЗСВ се осъществява чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването на делата при използване на Централизираната система за случайно разпределение. Изборът се документира в подписан от разпределящия протокол, препис от който се прилага по делото. Генериран обобщен протокол от извършеното през деня разпределение се съхранява в отделна папка.

Във връзка с образуването, разпределението на делата и спазване на проведения избор са констатирани:

По отношение на ОС – Търговище:

Проверяващите съдии са констатирани, че произнасянията в закрити съдебни заседания по частни въззивни дела се извършват от състав, сформиран ad hoc от докладчика и присъстващите за деня съдии. С оглед прозрачността и гарантиране спазването на случайния принцип е необходимо изготвянето на ясни и установени правила за определяне на съставите по частни въззивни дела. След извършване на проверката в съда е проведено ОС и е издадена заповед на Председателя на ОС за определянето на постоянни състави.

По отношение на ОС – Разград

В хода на разглеждане на в.ч.т.д.№ 465/2018 год. по описа на АС – Варна са направени следните констатации: По предявен иск по чл.422 ГПК е образувано т.д.118/2016г. С определение производството по делото е прекратено като недопустимо и е изпратено на АдмС – Разград. След повдигната препирня за подсъдност от административния съд, смесен петчленен състав на ВКС и ВАС е потвърдил компетентността за произнасяне по същество на окръжния съд. След връщане на делото в ОС – Разград същото е било образувано под нов номер, в противоречие с изискванията на ПАС. В случая, приложима по аналогия е разпоредбата на чл. 80, ал.7 ПАС. Впоследствие ОС - Разград е преценил, че новообразуваното т.д. е лишено от предмет и няма самостоятелен характер, в резултат на което е прекратил производството по него и го е присъединил към т.д. № 118/16г. на ОС - Разград.

Във връзка със спазване на правилата за оценка на натовареността:

Констатирано е, че във всички съдилища е създадена организация за своевременното отразяване на приключването на делата. Използваните шифри съответстват на предмета на спора. В съответствие с ПОНС са въведени коригиращи – намаляващи или увеличаващи, коефициенти. Регламентирани са правилата за работа с бланка – образец към раздел II или III от Глава V от ПОНС.

Следва да се отбележи, че през изтеклата година е уеднаквена практиката на окръжните съдилища, като изискванията на ПОНС се спазват стриктно.

По отношение разглеждането на делата не са констатирани забавяне в произнасянето на съда по отношение редовността на исковата молба, насрочването на делата и тяхното движение. Правило е отстраняването на нередовности по исковите молби да се отстраняват преди насрочване на делото чрез задълбочена изясняване на правното основание, петитума, качеството и индивидуализиращите признаци на страните и др. Не са констатирани и пропуски в срочността на образуването и насрочването на делата. Дните за открити съдебни заседания се определят във възможно най – кратки процесуални срокове. Делата се проверяват задълбочено преди датата на провеждане на съответното открито съдебно заседание. Анализът на проверените дела сочи, че същите по правило се проверяват задълбочено преди датата на провеждане на съответното открито съдебно заседание. Горното намира проявление в определенията на съда по чл.374, ал.1 ГПК и в доклада по чл.375, ал.1 ГПК. Докладът е в изискуемото съгласно чл. 146 ГПК съдържание.

За въззивните производства се спазва изискването на чл. 267 ГПК за проверка на допустимостта на жалбите и допускането на нови доказателства в закрито подготвително заседание.

Причините за отлагане на делата са типични и по правило обективни и са свързани в почти 100% от случаите със забавено внасяне на депозит, назначаване на експертизи, вкл. и допълнителни, а също и разпит на свидетели. Като цяло, проверката констатира, че отлаганите по обективни причини търговски дела са такива с висока степен на фактическа и правна сложност, вкл. с процесуални усложнения, като обективно съединяване на искове, другарство и др.

При извършената проверка не са констатирани случаи на неприключили в разумен срок дела като резултат от бездействие или лошо администриране на съда. Неприключилите стари дела са спрени или са възобновени такива след спиране на производството за продължителен период.

Делата с отменен ход по същество са 9 за ОС – Варна, 1 за ОС – Шумен, 2 за ОС – Добрич и 1 за ОС – Разград. В ОС – Търговище и ОС – Силистра няма търговски дела с отменен ход по същество.

В проверяваните съдилища са констатирани следните основателни молби по чл.255 ГПК:

В ОС – Добрич:

Броят на основателните молби за определяне на срок по чл.255 от ГПК през 2018 г. е 3. Всички уважени жалби за бавност касаят процесуални действия на ОС – Добрич в качеството на

съд по несъстоятелността и налагат необходимостта от вътрешен анализ за подобряване на действията на съда във връзка с администриране на производствата по несъстоятелност.

Във всички окръжни съдилища се водят регистри на отводите. Няма констатации за наличие на немотивирани отводи.

Констатации и препоръки:

ОС – Варна:

Процентът на отложени дела в съда е леко завишен в сравнение с предходната 2017 год. Причините за отлагане на делата следва да бъдат анализирани.

В съда е налице и почти двойно увеличение на делата с отменен ход по същество.

Забележки следва да бъдат отправени и по отношение на въззивните дела. По в.т.д. в определението по чл. 267 ГПК е обективизирана констатация за валидност и допустимост на обжалвания съдебен акт, която е част от дължимата от съда проверка по съществуването на спора. По друго в.т.д. е постановено определение в открито с.з., че проектът за доклад се обявява за окончателен.

ОС – Разград:

ОС – Разград е с най-висок процент отложени дела – факт, който налага систематизиране на причините за отлагане и предприемане на адекватни мерки, вкл. и такива, дисциплиниращи страните. Отчасти, причините за високия процент са обективни, тъй като проверката е констатирала хроничен проблем с недостига на компетентни вещи лица, което налага назначаването им от друг съдебен район.

Положителна констатация за съда е рязкото намаление на делата с отменен ход по същество.

ОС – Добрич:

В съда следва да се извърши анализ на уважените молби за определяне на срок при бавност.

Налице е леко влошаване на показателя на отложени дела на 33, 88 % /при 29, 07% през 2017 год./ Констатациите са съобразени както с отложените първоинстанционни, така и отложените въззивни дела. Особено висок е процентът на отложените първоинстанционни дела – 49, 5%. Независимо от влошаването на показателя, проверката не е констатирала случаи на отлагане на делата при липса на обективни причини. Изпълнени са и препоръките за ограничаване на случаите на отлагане на делата поради невнесен или късно внесен депозит за вещо лице. Продължава да стои обаче проблемът с високия брой на отложени дела поради неизготвена или късно изготвена експертиза. През 2018г. 8 бр. първоинстанционни дела са отложени поради проблеми с изготвянето на експертизи. Идентичен е и показателят за 2017г.



Констатирано е, че по т.д. е оставено без уважение искането на страната за освобождаването ѝ от заплащане на разноски за експертизата и делото е обявено за решаване преди влизане в сила на определението по чл.83, ал.2 от ГПК. Необходимо е съдът да обезпечи правото на страната да обжалва актовете по движение на делото, вкл. да предприеме действия по спиране на производството до приключването на предприетото обжалване.

ОС – Силистра:

За последните три години, съдът е намалил сериозно процента на отложени дела. Независимо от горното, съдът е с висок процент на отложени първоинстанционни дела – 48%. Въз основа на това, проверката е приключила с указания за периодичен анализ на причините за отлагане на делата. Мониторингът за отложените дела следва да продължи.

ОС – Търговище:

Съдът е с отлични резултати за отлагаемост на делата. Няма дела с отменен ход по същество. Единствената препоръка, която може да бъде отправена е, че всеки акт по делото, вкл. и по неговото движение следва да бъде подписан от съда. По т.д. е констатирано, че делото е насрочено с бланка, в която липсва подпис на докладчика.

По показателя съдебни актове.

Срочността на изготвяне на съдебните актове е много добра, като за ОС – Търговище тя е 100%, за ОС – Добрич – 99.46%, за ОС – Варна – 99%, за ОС – Разград – 97%, за ОС – Шумен – 94.4% и за ОС – Силистра – 81.51%. По отношение на ОС – Силистра следва да се отправи препоръка за подобряване на показателя срочност на постановените актове.

По отношение на изцяло и частично отменените съдебни актове е отправена препоръка към ОС – Силистра за предприемането на съответните административни действия във връзка с високия процент изцяло и частично отменени съдебни актове. Рязко е увеличен процентът на отменените актове в ОС – Добрич – 37.7% за 2018г. срещу 29.7% за 2017г. През 2018г. са налице отлични резултати за качеството на съдебните актове на ОС – Шумен. Налице е и съществено подобрене на резултатите на ОС – Разград.

Констатирано е, че като цяло, постъпилите въззивни жалби се администрират правилно. Връщането на дела за администриране е изключение, а не тенденция.

По отношение на ОС – Шумен констатациите са по ч.т.д. – делото е образувано по частна жалба срещу решение по в.г.д. на ОС - Шумен в прекратителната му част. Жалбата е изпратена, ведно с преписка, която не е придружена с приложенията, необходими за произнасяне на въззивния съд по отношение нейната допустимост, както и по отношение на

нейната основателност /липсват приложенията по първоинстанционното производство, касаещи връчване препис от постановеното по делото решение и датата на получаването му, начина на подаване на въззивната жалба/. Делото е върнато с указания за попълване на преписката. При повторното му изпращане в АС – Варна е констатирана липса на част от приложенията – такива за датата на връчване на обжалвания съдебен акт, без които не може да се направи преценка за допустимостта на производството. Това е обусловило изискване на цялото дело на ОС - Шумен за извършване на справка със същото и произнасяне по същество на жалбата. Изпращането на преписки в непълнен вид при окомплектоването на делата за въззивна проверка е хроничен проблем на ОС – Шумен.

Броят на върнатите дела за администрирани е съществено увеличен в сравнение с предходната 2017г.

По отношение на ОС – Добрич и при извършения от АС-Варна мониторинг на окръжните съдилища са констатирани нарушения при комплектоване на делата, както следва: по ч.т.д. въззивната частна жалба е изпратена двукратно в АС – Варна без надлежното ѝ администриране. Действията за проверка допустимостта на жалбата са предприети от АС – Варна. Това налага прецизиране на дейността на съдиите в случаите, когато се администрират частни жалби във връзка с допуснатото обезпечение. По т.д. постъпилата въззивна жалба е изпратена за разглеждане в АС – Варна без да е изтекъл разумния технологичен срок за постъпване на отговор на въззивната жалба. Следва да се преразгледа практиката за изпращане на дела незабавно след изтичане на срока за отговор, като се предвиди разумен толеранс с оглед законната възможност съдебните книжа да се изпращат чрез пощенски куриер. Проверката е отправила и препоръка да се извършва проверка за наличието на искания по чл. 248 ГПК, вкл. да се предприемат съответните дължими процесуални действия преди изпращането на делото в АС – Варна.

Съдът е с най-висок процент върнати за администрирани дела.

По отношения на ОС – Търговище: По т.д. по описа на ТОС е открито производство по несъстоятелност по молба на длъжника. В цитирания случай преписи са връчени на всички известни кредитори при липса на каквито и да е основания, черпени от ГПК или ТЗ. Администрирането на жалбите, вкл. в началната фаза на производството по несъстоятелност, се осъществява единствено по отношение на конституираните страни в производството до постановяване на обявителното решение.

По отношение на деловодната дейност е констатирано, че деловодните книги и регистри се водят съобразно изискванията на ПАС. В съдилищата е въведена система за периодична

проверка на спрените дела от деловодителя на състава. Своевременно и регулярно се проверяват и оставените без движение дела.

Проверката установи, че всички окръжни съдилища са изпълнили дадените препоръки от предходната проверка, а случаите на неизпълнение са систематизирани в рамките на направените констатации по настоящата проверка.

Бяха направени следните констатации по съдилища:

ОС – Варна:

При предходната проверка на ОС – Варна е отправена препоръка за спазване на чл. 35, ал.2 ПАС. Констатацията не е изпълнена. И през 2018 год. са констатирани нарушения в деловодната работа в изложения смисъл.

Предходната проверка е приключила с препоръки за фиксиране на по-малък брой страници за том. В хода на текущия мониторинг са констатирани отново случаи, при които изпратеното първоинстанционно дело съдържа прекалено много страници и при работа се разпада, което налага повторното му закопчаване от деловодител на АС – Варна.

ОС – Силистра:

На съда следва да бъде указано да се фиксират страниците, съдържащи се в един том, с цел да се предотврати накъсване и отделяне на делото от корицата. В тази връзка, преди изпращане на делото във въззивната инстанция, следва да се извършва проверка за състоянието на делото. Проблемът със създаването на обемни томове е поставян многократно от АС – Варна.

ОС – Добрич:

При извършения от АС-Варна мониторинг на Окръжните съдилища са констатирани нарушения при комплектоване на делата, както следва: по т.д. постъпилата въззивна жалба съдържа оплакване по чл.248 от ГПК. Постановено е определение, което не е пришито и подредено в първоинстанционната преписка, а е прикрепено към въззивната жалба и изпратено на АС – Варна; по друго т.д. е констатирано неномерирано разпореждане.

На съда следва да бъде отправена препоръка за прецизиране на деловодната работа в изложения по-горе смисъл.

ОС – Търговище:

Регистърът на съдебните решения следва да бъде съобразен с изискванията на чл. 52 ПАС.

По отношение на деловодната работа в съда следва да бъде отправена забележка за стриктно спазване на разпоредбата на чл. 35, ал.2 ПАС, Констатирано е , че по т.д. въззивната

жалба срещу постановения съдебен акт е подадена чрез куриерска фирма, но това не е отразено в деловодството в нарушение на чл.35 ал.2 от ПАС.

ОС – Шумен

Следва да се отправи препоръка за хронологично и последователно подреждане на книгата по делата. По т.д. е констатирано неправилно номериране на книгата по делото, повтарящ се номер на страница и неномерирани разпореждания на съда приложени към делото.

По отношение на деловодната работа е констатирано непрегледно водене на книгата за открити съдебни заседания чрез нанасяне на ръка на диспозитивите на постановените съдебни актове.

Регистърът за съдебните решения следва да съдържа пълния текст на съдебното решение /със заличени лични данни/, а не само постановените диспозитиви.

## **VII.ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

Структурата на съдебната администрация е съобразена с разпоредбите на Правилника за администрацията в съдилищата и Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата и включва:

- съдебни служители на ръководни длъжности - съдебен администратор, административен секретар и главен счетоводител;

- съдебни служители от специализираната администрация – 3 съдебни помощници, 7 съдебни секретари, 9 съдебни деловодители, 1 деловодител – регистратура, 2 призовкар – чистач и 0.5 служител по сигурността на информацията;

- съдебни служители от общата администрация – 1 главен счетоводител, 2 системни администратори, 1 връзки с обществеността, 1 счетоводител, 1 „специалист – събиране,обработка,анализ и съхранение на служебна информация“, 1 домакин и 1 шофьор.

Дейността на специализираната администрация е изцяло насочена към подпомагане и осигуряване осъществяването на основната дейност на съда. Организацията на специализираната администрация е по отделения – Наказателно, Гражданско и Търговско. В трите отделения работят по трима съдебни деловодители, които обработват делата от тяхното постъпване до свършването им. Съдебните секретари са разпределени по отделения - трима към Наказателно отделение и по двама към Гражданско и Търговско отделения.

Общата администрация, в своята цялост подпомага дейността на административното ръководство на съда. Тя се състои от главен счетоводител, експертни длъжности – обща администрация, включващи системни администратори, връзки с обществеността, счетоводител и

специалист – събиране, обработка, анализ и съхранение на служебна информация и технически длъжности – обща администрация – домакин и шофьор.

На някои от съдебните служители са възложени за изпълнение и допълнителни функции. Счетоводителят съвместява задълженията на касиер, а специалист – събиране, обработка, анализ и съхранение на служебна информация на завеждащ регистратура за класифицирана информация. Дватама призовкари съвместяват и длъжността чистач, а деловодител - регистратура на архивар. Функциите на финансов контролор се изпълняват от съдебния администратор.

Всички съдебни служители, работят добре в екип и при изпълнение на задълженията си следват принципите на взаимозаменяемост и взаимопомощ. Взаимодействието между службите се основава на разбирателство и колегиалност. Тези принципи и добрите практики в това отношение спомагат за бързото, качествено и акуратно обслужване на гражданите, за утвърждаване престижа и авторитета на съдебната институция.

Добре подобреният състав от съдебни служители, има безспорен принос за добрите резултати при насрочването, разглеждането и решаването в срок на различните видове дела.

Добрата подготовка, проявеното старание и желанието на съдебните служители да поддържат и повишават квалификацията си, бяха оценени при годишното им атестиране. Комисиите извършили атестирането отчетоха, както високото равнище на професионална квалификация, така и подобряване на служебните взаимоотношения и работата в екип. За получени отлични оценки от атестирането и на основание чл.170 от Правилника за администрацията в съдилища, бяха повишен в ранг двама съдебни служители, а на двама бяха определени нови основни заплати.

През 2018г. регулярно и по конкретни поводи са провеждани работни срещи със съдебните служители, на които са обсъждани и решавани текущи проблеми в организацията на работата на администрацията и предложения за подобряването ѝ. Съдебните служители своевременно се запознават с новите или изменени вътрешни правила и процедури, както и със заповедите на председателя, касаещи тяхната дейност.

Екипът от добре подготвени, повечето с дългогодишен опит съдебни служители, е неограничен помощник на магистратите при осъществяването на правораздавателната дейност.

През 2018г. различни обучения са преминали 15 съдебни служители, някои, от които повече от две.

Съдебният администратор Йорданка Чавдарова участва в обучение на тема „Управление на човешките ресурси.Организационни аспекти на съдебната администрация. Статут на съдебните служители“, организирано по проект на НИП и семинар „Новите правила за защита на личните данни“.

Административният секретар Анна Гълъбова премина първоначално обучение на служителите по сигурността на информацията. В обучението във връзка с работата с класифицирана информация участваха съдебният служител изпълняващ функциите на завеждащ регистратура класифицирана информация, един съдебен деловодител и двама съдебни секретари от Наказателно отделение – „Защита на класифицираната информация в съдебната система“, организирано от НИП и първоначално обучение на завеждащи и заместник – завеждащи регистратури за класифицирана информация, организирано от ДКСИ. Двама от съдебните секретари посетиха обучение „Съдебни секретари“.

Съдебните служители на ръководни длъжности – съдебен администратор, главен счетоводител и административен секретар, участваха в обучение „Новата правна уредба в защитата на личните данни“, организирано от НИП.

По покана на Окръжен съд – Разград шест съдебни служители взеха участие в организираното регионално обучение в гр.Разград „Управление на стреса“.

Пресаташето на съда Елена Бангиева взе участие в работна среща във връзка с Регламент /ЕС/ 2016/679 и Директива /ЕС/ на Европейския парламент и Съвета и беше лектор на семинар „Комуникационни умения и изпълнение на Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014-2020 година“.

В работна среща на представители на ведомства и институции, участващи в ЕИСПП и експерти за изпълнение и управление на проект „Въвеждане на електронно правосъдие в ПРБ чрез електронен документооборот, предоставяне на отворени данни и електронни услуги за КАО на гражданите и институциите“, Дейност „Стратегически проекти в изпълнение на Актуализираната стратегия за продължаване реформата в съдебната система и Стратегията за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ участва системният администратор Веселка Ганчева

Съдебните помощници Августина Липованска, Симона Шангова и Милена Райновска участваха в регионални семинари, семинари организирани от НИП и АС – Варна във връзка с повишаване знанията по материята, с която се занимават: „Актуални проблеми на съдебната практика във връзка с измененията на НПК“, „Данъчни престъпления“, „Учредяване правото на строеж; договор за строителство, договори свързани със строителния процес; предварителни договори за право на строеж, за покупко-продажба на бъдещ обект/сграда – облигационно

правни и вещноправни аспекти.“, „Прилагане на инструментите и концепциите на ЕС за конкурентноспособност на дигиталните пазари“, „Обжалване действията на съдебния изпълнител“. Съдебният помощник Милена Райновска участва в международен семинар „Защита на основните права и прилагането на Европейската заповед за арест“, организиран от Европейския институт по публична администрация ЕИПА в Люксембург.

Главният счетоводител и съдебният администратор участваха в семинар на тема „Практически акценти при прилагане на СФУК. Стратегия за развитие на вътрешния контрол – предизвикателства и реални очаквания. Новите моменти при извършване на инвентаризация.“

### **VIII. КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И МЕДИЙНА ПОЛИТИКА. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ (2014 – 2020 ) НА АПЕЛАТИВЕН РАЙОН - ВАРНА ЗА 2018 ГОДИНА**

Медийната политика и комуникационните дейности на Апелативен съд-Варна са съобразени с приетата и утвърдена от ВСС (2015 г.) Комуникационна стратегия на органите на съдебната власт (КС), с Медийната стратегия на органите на съдебната власт и с Наръчник за взаимодействие на органите на съдебната власт с медиите. Планирането и реализирането на комуникационните дейности на съда се осъществява от Елена Бангиева - експерт „Връзки с обществеността“ в Апелативен съд – Варна, в сътрудничество с ръководството на институцията, със съдии и служители.

В съдебен район на Апелативен съд – Варна има четирима служители, назначени като експерти „Връзки с обществеността“ както следва:

В Окръжен съд – Варна – Дияна Иванова,

В Районен съд – Варна – Стела Янкова,

В Окръжен съд – Добрич – Емилия Укова.

В Окръжен съд – Силистра – Пепа Георгиева (назначена март 2019)

В останалите окръжни съдилища от региона има упълномощени служители или съдии, които изпълняват такива ПР функции:

Окръжен съд – Шумен – съдебен помощник – Стилиян Стилиянов,

Окръжен съд – Търговище – съдия Татяна Даскалова,

Окръжен съд – Разград – съдебен администратор.

Утвърждаването на единни комуникационни стандарти, канали и инструменти за ефективен вътрешен обмен на данни и информация, за активна и законово обоснована прозрачност и публична комуникация на съдилищата от апелативния район е процес, започнал след приемането на КС на органите на съдебната власт през 2015 година. Процесът е обвързан

с разписването и утвърждаването на собствен План за изпълнение на дейностите по Комуникационната стратегия от всеки един съд в района (общо 27).

В своя индивидуален комуникационен план всеки съд планира конкретни комуникационни дейности, съобразени със спецификата на работата, идентифицират се отделните вътрешни и външни целеви групи, посочват се очакваните резултати, отговорните лица за провеждането на комуникационните дейности и времевия график за изпълнението им. Всеки план предвижда детайлно ресурсното обезпечаване на дейностите и предлага индикатори за изпълнение и оценка.

АС - Варна планира комуникационни дейности с Годишен план за изпълнение на КС, утвърден от председателя на съда. В него, освен дейности, предвидени за Апелативен съд-Варна се включват и планираните такива от всички 6 окръжни съдилища в съдебния район.

В Годишния комуникационен план на АС-Варна за 2018 година бяха заложени и се утвърди изпълнението на 5 средносрочни, дългосрочни и специфични цели:

1.Повишаване професионалната квалификация и компетентност по публична комуникация на съдии и служители от съдилищата в Апелативен район – Варна - (средносрочна цел)

2.Подобряване на комуникацията с регионалните медии и кореспондентите на националните СМО в апелативния район, проактивна комуникация със социалните медии и интернет изданията - (дългосрочна цел).

3.Задълбочаване на специфичната вътрешна комуникация, осъществявана между съдилищата от Апелативен район Варна - (дългосрочна цел).

4.Повишаване на правната култура, грамотност и информираност на младите хора, както и общности със специфични потребности за работата на съдилищата от Апелативния съдебен район - (специфична цел)

5.Разширяване на партньорството със сродни съдилища от страни в ЕС. Реализиране на съвместни проекти в областта на правоприлагането с международни НПО - (дългосрочна цел).

Изпълнението на всяка една от целите се осъществява с планирани дейности, в които са заложени очаквани резултати и индикатори за измерването им. Отчитането им става на годишна база пред ВКС и ВСС. В самостоятелна таблица пред ВКС се отчитат индикаторите за изпълнение на комуникационните дейности и тяхната успеваемост на всички 6 окръжни, на 20-те районни съдилища и на Апелативен съд – Варна. В отделен отчет се анализира изпълнението на Годишния план за комуникационните дейности на целия апелативен район – виж ПРИЛОЖЕНИЕ към Годишния отчетен доклад на АС – Варна за 2018 г.



Анализът на изпълнението на годишния комуникационен план на АС – Варна и плановете на съдилищата от съдебния район показва, че през 2018г., за 4-та поред година приоритетните цели и дейности бяха свързани с подобряване на диалога на съдилищата с медиите, повишаване на правната култура и усъвършенстване на комуникацията с вътрешни и външни целеви общности - съдии, съдебни служители, други органи на съдебната власт, държавни и обществени институции, подрастващи, представители на гражданското общество и неправителствения сектор.

Анализът на изпълнението на отчетените чрез индикаторите резултати сочи, че съдилищата от апелативния район имат устойчива, последователна и развиваща се политика в цитираните комуникационни дейности. През отчетната 2018 година всичките 6 окръжни, 20-те районни съдилища и Апелативен съд - Варна надграждат чувствително както по обем, така и по качество на изпълнението практиките за работа с младите хора – ученици и студенти. Инициирани са и нови образователни практики.

Общият сбор на събитията отчетени само в 2 от наблюдаваните индикатори: „Събития и инициативи, насочени към гражданите“ и „Информационни кампании, насочени към повишаване на осведомеността и правната култура“ (без да се дублират отчетените прояви) е 436 за целия апелативен район (при 311 за 2017г).

Успешно бяха организирани и намериха широк публичен отзвук информационно-образователни инициативи и кампании, провеждани в съдилищата от апелативния район. Расте чувствително и броят на младите хора – ученици и студенти, обхванати тях. Близко 4000 ученици от 72 учебни заведения от Североизтока и студенти от различни специалности от два университета във Варна бяха обхванати в тях.

82% е ръстът на събитията и инициативите, насочени към гражданите от североизточния регион, с които се предоставя широк спектър от правна информация и по-открит достъп до съдебно административни услуги.

Мащабно и наситено с конкретни дейности бе реализирането на следните образователни проекти:

„Дни на отворените врати в съда“, като в целия съдебен район през 2018 г. бяха проведени общо 74, такива прояви, в които са обхванати близо 110 участници.

12 общо са проведените симулирани съдебни дела в целия съдебен район.

Националната образователна програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ е обхванала 72 училища от съдебния район и близо 3800 ученици. За осъществяването ѝ са работили общо 61 съдии и съдебни

служители, които са посещавали учебните заведения или са посрещали младите хора в съдебните институции.

Регионалните проекти за ученици и студенти, провеждани през 2018 в АС – Варна, ОС – Варна, ОС – Шумен, РС – Варна, ОС - Търговище и ОС – Силистра са :

„Час по правосъдие“,

„Младите и правосъдието“,

„Правото в действие“,

„Прозрачен, достъпен и независим съд с високо обществено доверие“,

„Достъпност и прозрачност в правораздаването“.

„Дните на медиацията“,

публични лекции на правни теми пред студенти, дискусии, срещи и др..

67% е ръстът на осъществените и отчетени в индикатор „Медийни участия“ прессъобщения, пресконференции, публикации, презентации и медийни изяви, осъществени от всички съдилища в апелативния район. Общият им брой за целия апелативен район през 2018 г. е 1796 е (при 1200 през 2017 г.).

Само за АС – Варна общият брой на медийните изяви е 571 ( при 162 за 2017). От тях:

127 – прессъобщения, свързани с правораздавателната дейност и по теми, посветени на работата и проектите и събитията, организирани от съда и администрацията.

143 публикации във ФБ страницата на АС – Варна.

216 публикации в електронните издания : „Днес+“, „Варна утре“, Черно море“, „Варна 24“, „Накратко“, „Дарик“, „Правен свят“, „Морето.нет“, DeFakto.bg и др.

4 пресконференции, свързани с публичния отчет за дейността на съда, за резултати от реализираните проекти и събития, посветени на образователни инициативи, както и на 20 годишния юбилей от създаването на АС - Варна.

Документален филм „20 години Апелативен съд – Варна, в името на доброто и справедливото“.

63 медийни участия - в обзорни и тематични предавания, с репортажи и с интервюта, инициирани от съда в bTv, НОВА ТВ, БНТ, БНТ2, регионалната телевизия “Черно море“ и правното предаване „По закон и съвест“, в Радио Варна, „Дарик радио“, Радио „Фокус“, програма „Хоризонт“ на БНР, електронни сайтове и агенции.

18 справки, поискани от български издания по конкретни теми от интерес за медиите, свързани с правораздавателната дейност.

Обобщени данни за медийните изяви на съдилищата от апелативния съдебен район през 2018 година:

- За съдебния район на ОС – Варна – 612,
- За съдебния район на ОС – Добрич – 369,
- За съдебния район на ОС – Шумен – 82,
- За съдебния район на ОС – Разград – 72,
- За съдебния район на ОС – Силистра – 22,
- За съдебния район на ОС – Търговище – 12.

През 2018г. Елена Бангиева - експерт – „ВО“ на Апелативен съд-Варна е взела активно участие в планирането и организирането на комуникационни дейности, инициирани от АС-Варна, от ВСС и НИП:

Изготвени 4 презентации за целите на планирани комуникационни дейности и обучението по комуникационна компетентност в програмата на НИП, където Елена Бангиева е лектор:

1.1.„Укрепване капацитета на съда за по-добро управление на комуникационните процеси“.

1.2.„Комуникация на съда с външни целеви общности – унифициране на практики и добър опит“.

1.3.„Правилата на ефективната комуникация“.

1.4.“Комуникация при кризи“

Лектор в 3 обучителни програми на НИП през 2018 за обучение на назначени комуникационни експерти, както и на съдии и служители, упълномощени да изпълняват комуникационни функции - м.Май, м.Юли и м. Ноември 2018 г.

Лектор на тема „Протокол и етикет“ за служители от апелативния съдебен район на Велико Търново – октомври 2018.

Планира комуникационни дейности на АС – Варна в План за дейности по изпълнение на КС на съдебната власт и координация в целия апелативен съдебен район за осъществяването им.

Координация и провеждане на основни комуникационни дейности – образователна програма, връзки с медиите, НПО и институции.

Изготвяне на периодични справки - отчети пред ВКС на Република България по изпълнението на комуникационните цели, дейностите и индикаторите за отчитането им за всички съдилища (27) от апелативния район - 2 индикативни таблици.

Изготвяне на прессъобщения, отразяващи дейността на Апелативен съд-Варна и публикуването им в уеб страницата на съда. Коректно и разбираемо представяне дейността на

Апелативен съд-Варна в регионалните, централните, специализираните и в социалните медии.(отчетени по-горе)

Информационно поддържане и обезпечаване на Facebook страницата на съда – Съдебна палата Варна.

Публичност, прозрачност и проактивност са мисиите на петте активни Фейсбук страници на съдилища от апелативния съдебен район. Близко 400 публикации общо за събития, теми и проекти са инициирани от съдилищата в 5-те ФБ страници на апелативния район, които имат повече от 1200 последователи общо.

Сериозен ръст от близо 20% бележи и изпълнението на индикатора „Взаимодействие между органите на съдебната власт и организациите от неправителствения сектор“. Утвърждаването и развитието на партньорството между съдебните институции, НПО и медиите, фокусира вниманието на обществото върху актуалните аспекти от дейността на съдилищата от региона, подпомага за по-доброто разбиране на работата им и за повишаване на общественото доверие.

Отчетната 2018 година отбелязва чувствителен ръст от 123% на засилената и по-ефективна вътрешна комуникация в съдилищата от съдебния район. 2112 е общият брой на вътрешните информационни бюлетини, разпространени към изпълнителната и законодателната власт и в рамките на съдебната власт чрез изградени вътрешни интранет страници, или мрежи от споделени папки. Оценката на изпълнението на този показател води към извода за по-активен вътрешно информационен обмен и за по-ефективно професионално взаимодействие.

Анализът на данните от изпълнението на комуникационните дейности през 4-та година от прилагането на Комуникационната стратегия сочи на провеждането на устойчива проактивна политика от всички съдилища в апелативния район както по отношение на вътрешната комуникация, така и при взаимодействието с важни за съдебната система външни целеви общности.

## **IX.МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ**

Апелативен съд - Варна, ползва пети, последен етаж в сградата на Съдебната палата, в която се помещават и Окръжен съд, Апелативна и Окръжна прокуратури. Материалната база е изчерпила отдавна всички свои обективни възможности, което налага нейното разпределение по възможно най – рационалния и ергономичен начин, при спазване на всички правила за здравословни и безопасни условия на труд. Всеобщ проблем на институциите, настанени в сградата е крайно недостатъчния брой на помещенията. Сградата е пренаселена и трудно може да поеме обособяването на нови работни места.

През последните години се предприеха редица трансформации на наличната база, за да се обезпечат места на съдиите и служителите от Апелативен съд – Варна. Съдиите работят по трима в един кабинет, а там, където това обективно не е възможно – по двама. Същото е положението и с канцелариите на съдебните служители, където в четири работят по трима, а след отделянето на съдебните секретари на трите отделения в отделно помещение са настанени седем служители. Това безспорно създава неудобства и пречи на нормалното изпълнение на служебните задължения. Изводът, който се налага е, че с всяка следваща година проблемът с недостига на кабинети се задълбочава и влошава условията на труд.

Апелативен съд - Варна, разполага с една съдебна зала, в която заседават съдебните състави и на трите отделения. Помещението до съдебната зала се ползва за канцелария на съдебните помощници, но разположението му в съседство със залата и отдалечеността му от другите канцеларии на съда, създава известно неудобство, както за съдебните състави, така и за работещите в него. На този етап, това е възможно най-доброто разрешение на проблема с недостига на помещения.

Финансовата и счетоводната дейност на съда, беше изцяло организирана и съобразена с нормативните изисквания и принципите на законосъобразно и целесъобразно разходване на бюджетните средства, в рамките на утвърдената за 2018г. бюджетна сметка на съда.

Отчетените приходи на Апелативен съд - Варна към 31.12.2018г. са в размер на 831 896 лв., от които най – голям относителен дял – 98.92 % имат приходите от съдебни такси в размер на 822 919 лв. Следват приходи от други неданъчни приходи – 5238 лв. и приходите от лихви по банковите сметки на съда в размер на 3 739 лв.

Събраните приходи през 2018г. бележат изменение в посока намаление с 219 359 лв. спрямо отчетените през 2017г., които са били 1 051 255 лв. Намалението се наблюдава при приходите от държавните такси, като обяснението за това е постъпването на дела с различен материален интерес в сравнение с предходната година. В същото време се наблюдава увеличение на приходите от възстановени разходи и разноски по наказателни дела, което показва за добра събираемост.

Извършените разходи са в рамките на утвърдената бюджетна сметка на съда за 2018г., като разходи с най – голям относителен дял са тези за заплати – 69.78 %. След тях се нареждат 15.37% разходи за други възнаграждения и плащания на персонала, 8.84% разходи за осигурителни вноски, 5.16% разходи за текуща издръжка, 0.79% разходи за придобиване на ДМА и НДМА и на последно място 0.06% са разходите за платени данъци и такси.

Отчетените разходи през 2018г. са в по - висок размер спрямо 2017г. с 65 164 лв., което се дължи на изплатените обезщетения по чл.225 от ЗСВ и чл.224 ал.1 от КТ, допълнително

отпуснатите и усвоени средства за придобиване на ДМА и НДМА, представителни разходи във връзка с честване на 20 годишнината от създаване на Апелативен съд – Варна и за посещение на Върховния областен съд – Нюрнберг, Германия, в рамките на сключено споразумение за партньорство.

При извършване на разходите са спазвани принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност. Същите са извършвани икономично, целесъобразно и единствено, с цел осигуряване на добри условия за ефективно протичане на работния процес.

В Апелативен съд – Варна е изградена и функционира Система за финансово управление и контрол. Прилаганите контролни дейности и процедури представляват непрекъснат ежедневен процес, в резултат на който се гарантира законосъобразност, целесъобразност, ефективност и икономичност при извършване на разходите на бюджетни средства.

Независимо от проблемите с недостатъчното физическо пространство ръководството на съда полага усилия за подобряване на условията на работа на съдиите и съдебните служители. През последните три години поетапно се ремонтират кабинети и съдебни канцеларии.

През 2018г. беше оборудвано новосъздаденото помещение за класифицирана информация с каса, СОД, видео наблюдение, специална секретна брава. След изпълнение на всички изисквания по ЗЗКИ беше задействана процедура и издаден идентификационен номер на регистратурата за класифицирана информация.

През 2018г. беше извършена подмяна на щори и офис столове, ремонти на служебните автомобили, претапициране на част от мебелите и други ремонти по оборудването, закупени бяха стелажи за архивното помещение, подменени бяха информационните табели на стълбищната площадка и на кабинетите на магистратите и съдебните канцеларии.

За поредна година бяха осигурени средства за изпълнение задължението на работодателя за провеждане на профилактични медицински прегледи, в съответствие с изискванията на Закона за здравето, Закона за здравословни и безопасни условия на труд и Наредба № 3/28.02.1987г. Въз основа на дадено от Службата по трудова медицина становище и препоръки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и съобразено със средствата по бюджетната сметка на съда за 2018г. магистратите и съдебните служители работещи ежедневно с компютър бяха снабдени с лични препразни средства – очила за работа с компютър.

## Х.ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ.

Всички работни места в Апелативен съд Варна са оборудвани с необходимата компютърна и периферна техника. Към всяка компютърна конфигурация е включено токозахранващо устройство, осигуряващо защита на данните, при токови удари и спиране на тока. Всички персонални компютри в Апелативен съд – Варна са свързани в локална компютърна мрежа и са членове на домейн, което позволява централизирано управление на работните станции.

През 2018г. беше закупен сървър среден клас с по-голям капацитет от настоящият закупен през 2015г., на който е инстлиран windows server 2016 и поема ролята на хипервайзор, поради растящата нужда от виртуални машини. Закупеният през 2015г. сървър поема ролята на домейн контролер. Беше създаден и допълнителен виртуален домейн контролер обезпечаващ работата на съда при евентуален срив на основния.

Бяха закупени и подменени 10 броя морално остарели (в експлоатация от 2008 година) компютърни конфигурации използвани от съдии.

Инсталирани са 10 броя настолни принтера получени от ВСС в края на 2017г.

Независимо от обезпечеността на съда с техника ежегодно стои въпросът с нейното осъвременяване, което ще продължи и през следващите години.

В Апелативен съд – Варна беше създадена възможност за търсене на съдебна практика. Всички съдебни актове са структурирани по видове дела и година на произнасяне. Търсенето се извършва чрез windows explorer и използване на възможността му да търси в съдържанието на документи по заден стринг. По този начин отпадна необходимостта от закупуването или разработването на допълнителен софтуер.

От 2000г. в Апелативния съд - Варна е въведена деловодната програма на Информационно обслужване АД САС „Съдебно деловодство“. Програмата се използва от специализираната администрация на съда за регистрация и управление на съдебните дела, предоставяне на справки на страните по делата, изготвяне на статистически отчети, водене на съдебните книги и поддържане на електронна папка на съдебните дела. Инсталирана е на сървъра и е достъпна от всички работни места. Адаптира се своевременно от разработчиците към промените на законодателството.

През 2018 година на САС „Съдебно деловодство“ са направени две актуализации. Едната от тях дава възможност за обмен на данни за призовки и съобщения. Реализирана беше функционална възможност за импорт на данни за връчени призовки на съда от призовкари на друг съд. Другата - извършва надграждане с нови функционалности на САС „Съдебно

деловодство“ с цел осигуряване на електронен трансфер на данни към Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП). Съгласно действащите Правила за достъп до електронни съдебни дела в Единния портал в САС „Съдебно деловодство“ са реализирани нови работни процеси – регистриране/редактиране на заявления за получаване, промяна или прекратяване на достъп; вписване на резолюция на съдия за разрешена или отказана регистрация по заявление за създаване на личен потребителски профил; регистриране/редактиране на заявление за достъп до електронно дело и електронно призоваване; вписване на резолюция за разрешен/отказан достъп по заявление за достъп до електронно дело и електронно призоваване. Всяко регистрирано заявление бива резолирано от съдия. След успешна първоначална регистрация в Портала лицето има личен потребителски профил и достъп до пълната функционалност. Заявленията за достъп до конкретни електронни съдебни дела се регистрират в съда, който разглежда делото и след това се резолират от съдията-докладчик по делото. По този начин страните по делата и техните процесуални представители имат достъп до трансферираните данни за съдебни дела от САС към Единния портал.

В Апелативен съд – Варна се използва вградената функция на САС "Съдебно деловодство", "Насрочване по съдебни зали", за насрочване на съдебни заседания от съдии и служители. Режимът замества хартиените книги за насрочени дела, които всяко отделение е поддържало досега и предоставя информация за вече насрочените открити заседания по зали за зададен период. Тази информация се използва от съдебния състав по време на открито заседание, в случаите на отлагане на дело и последващо насрочване. Дава възможност за едновременен достъп до книгата за насрочване от различни работни места.

През 2018г., използваната от съдиите и служителите на съда вътрешната интранет страница, която осигурява достъп до актуална информация, необходима за ежедневната работа беше оптимизирана.

В Апелативен съд – Варна се управлява комуникацията, свързана с безхартиения електронен обмен на данни между съдилищата от Апелативен район Варна и страната както и свързаността на апелативния район с ядрото на ЕИСПП. УЕБ Порталът предоставя достъп на оторизирани потребители до информация за движението на съдебните дела в съдилищата от апелативния район, както и до протоколи от открити заседания и съдебни актове от електронните папки на делата,.

В съдебната зала е инсталирана система за аудио запис на заседанията, което свежда до минимум възможността за неточности и грешки при изготвяне на протоколите от съдебни заседания. Осигурена е техническа възможност за презентирание на веществени доказателствени средства – експертизи, материали.



От началото на 2014 година в съдебната зала е инсталирана техника за осъществяване на видеоконферентни връзки.

Ежедневно се предават комуникационни пакети с реални данни към ядрото на ЕИСПП и се извличат реални данни в структуриран вид от ядрото на ЕИСПП. Седем служители от АС-Варна имат достъп до справочната дейност към ядрото на ЕИСПП с цифров сертификат.

Успешно се използва и внедреният към деловодната система модул „Призовкар“, чрез който се изпращат данни за изготвените призовки до призовкарите, обслужващи района на град Варна.

В помощ на ежедневната си работа съдебните служители и съдиите имат осигурен достъп / след съответната регистрация/ и до други бази данни – Националната база данни „ГРАО“, Агенция по вписванията, Търговски регистър, Портал за отдалечен достъп до съдилищата от Апелативен район Варна и др.

Във връзка с изискванията за разпределение на постъпващите за образуване дела, на принципа на случайния избор от 01.10.2015г. се използва утвърдената от ВСС Централизиране система за разпределение на делата.

Във връзка с приетите правила за оценка на натовареността на съдиите, които влязоха в сила на 01.04.2016г., в Апелативен съд - Варна се използва Системата за изчисляване на натовареността на съдиите (СИНС).

Съдът използва правно-информационен програмен продукт Апис 7 - модули Право, Практика, Процедури, Финанси и Апис регистър плюс, както и модулите Евро Право и Евро Финанси. Правно – информационните продукти са мрежови вариант и са достъпни от всички работни места. Обновяват се своевременно, по електронен път от системните администратори на съда.

За счетоводната дейност на съда се използват - единен счетоводен програмен продукт Конто, ПП за работните заплати TERES, модул „Личен състав“ към ПП за работните заплати и ПП за платежни документи.

Сигурността на информацията на сървъра и отделните компютри се осигурява, с използването на антивирусен софтуер ESET NOD32.

Създаденият web – сайт на Апелативен съд Варна се поддържа редовно, като своевременно се актуализира информацията в него. Информационният портал на съда, съдържа исторически данни, справочна информация, информация за структурата на съда, прессъобщения за постановени съдебни актове и за събития, състояли се в АпС – Варна, декларации на съдебните служители по ЗПКОНПИ, насрочени съдебни заседания (Таблица) и постановени съдебни актове. Съгласно изискванията на Закона за съдебната власт, в него се публикуват

отчетните доклади за работата на съда и постановените съдебни актове, като се спазват изискванията на ЗЗЛД и ЗЗКИ.

Дейностите по инсталиране, актуализиране и поддръжка на софтуера за управление на делата, правно – информационните системи и останалите програмни продукти, необходими за пряката работа на магистрати и служители, се изпълняват от системните администратори на съда.

## **XI. ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА**

От представените данни за цялостната работа на Апелативен съд - Варна могат да се направят следните изводи:

➤ През 2018 година е налице увеличение броя на постъпилите дела. Общият брой на постъпили дела през 2018 г. е 1855 бр. при 1789 бр. за 2017 г. и 1918 бр. за 2016г., което е отражение на общата тенденция на увеличаване постъплението на дела в окръжните съдилища на апелативния район.

➤ Увеличаването на постъплението на делата е довело и до увеличаване общо на свършените дела. Общият брой свършени дела за 2018 г. е 1871 бр, при 1843 за 2017 г. и 1936 за 2016г.

➤ Общо за всички дела в съда показателят „бързина“ на разглеждане на делата сочи подобряване в сравнение с предходната година – 86 % за 2018 г. спрямо 84% за 2017г. и 89% за 2016г. Следва да се отбележи, че този показател е подобрен в Търговско отделение, където за 2018 г. е 83% спрямо 81% за 2017 г. Устойчив е показателя за Гражданско и Наказателно отделения. През отчетната година инструктивния тримесечен срок се брои, считано от образуването на делото, а не от провеждането на подготвителното заседание по чл.267 ГПК, каквато методология е ползвана през 2016г. и 2015г.

➤ Един от най-сериозните показатели за ефективността на работата на съда е процентът на постановените съдебни актове в едномесечен срок от обявяването им. Оценката за този показател в работата на АС - Варна е изключително, висока. През 2018 г. от постановените 1887 съдебни акта 1813 са изготвени в едномесечен срок, което представлява 96.07 %, докато през 2017г. от постановените 1861 съдебни акта, 1711 са изготвени в едномесечен срок, или 91.93%. Нивото на този показател е изключително висок и е свидетелство за високия професионализъм и отговорност на съдиите.

➤ По отношение качеството на съдебните актове, през отчетния период прави впечатление, че процентът на отменените съдебни актове е намалял за сметка на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване дела. Общо отменените съдебни актове за 2018 година

възлизат на 12.25 %, докато през 2017 г. този процент е 17.72 %. Налице е подобряване на този показател. Потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове за 2018 г. представляват 79,86 % при 72,38 % за 2017 година, което е атестат за високото качество на съдебните актове в Апелативния съд през отчетната година.

➤ Устойчив е показателят натовареност по щат и действителна натовареност, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела. И тук изводът е, че той е резултат от достигнатия оптимален съдийски щат на АС - Варна.

➤ През 2018 година се запази тенденцията за увеличаване на делата с фактическа и правна сложност и на делата, по които въззивният съд събира доказателства.

➤ Традиционно съдилищата от съдебния район утвърждаваме и реализираме образователни програми и инициативи, свързани с повишаване на правната култура и грамотност на различни групи от населението (виж приложен отчет за изпълнение на комуникационните дейности в ПРИЛОЖЕНИЕ 2). Освен програмите, които ВСС инициира, във всички съдилища от района се осъществяват самостоятелни проекти и дейности, които задълбочават комуникацията на съдилищата с млади хора – ученици и студенти.

➤ Една от най-значимите комуникационни дейности, които Апелативен съд Варна подкрепя са „майсторските класове“ по право във ВСУ „Ч.Храбър“, където съдии от Апелативен съд Варна и Окръжен съд Варна прилагат иновативни методи за задълбочаване на практическите аспекти в процеса на правното образование.

➤ През 2018г. продължи изпълнението на Меморандум за партньорство на Апелативен съд - Варна с два варненски университета – ВСУ „Ч.Храбър“ и ИУ Варна. Меморандумът позволи да се осъществява гражданско наблюдение върху всички категории дела, разглеждани в Апелативен съд - Варна, както и да се създадат условия за повишаване на обществената осведоменост относно съдебните процедури за повече доверие. Наблюдението се осъществява чрез Методика и универсални карти за наблюдение на следните показатели :публичност и прозрачност на съдебните процедури; разбираемост на съдебните процедури; етично поведение на съдиите; достъпност до съдебната среда; ефективност на електронните услуги.

➤ .....Продължи задълбочаване на партньорските взаимоотношения на АС – Варна с Върховния областен съд в Нюрнберг, Германия. През 2017г. се състоя второто посещение през последните три години на съдии от Върховния областен съд – Нюрнберг, след като през 2015 година новите ръководства на двете институции, подновиха партньорството, започнало със Споразумение за сътрудничество преди 12 години. Проведена беше дискусия между ръководствата на АС-Варна и Върховния областен съд на Нюрнберг посветена на публичните комуникации на двете институции. Обсъдиха се въпроси, свързани с

взаимодействието на съдилищата с медиите и обществеността. Представиха се добрите практики в това отношение. В рамките на това посещение немските съдии посетиха две от съдилищата във Варненски апелативен район: Окръжен съд-Шумен и Окръжен съд-Разград, където се запознах с вътрешната организация и администрирането на работните процеси в съдилищата. Изразено беше желание да се работи и в бъдеще за подобряване на професионалната комуникация между двете съдилища.

## **XII.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА.**

### **/сравнителен анализ за изследвания тригодишен период /**

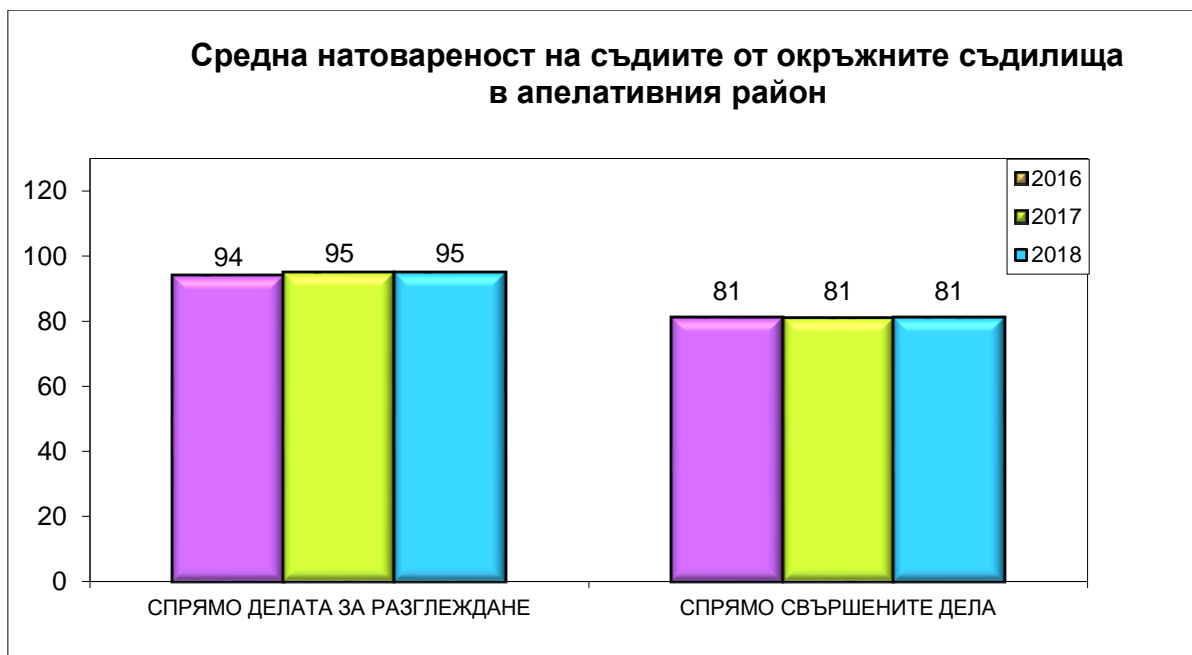
#### **Постъпили за разглеждане в окръжните съдилища от Апелативния район:**

- 2016 г. – 141 съдии, са разглеждали 13316 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд, в Апелативния район е 94 дела.
- 2017 г. – 140 съдии, са разглеждали 13253 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд, в Апелативния район е 95 дела.
- 2018 г. – 137 съдии, са разглеждали 12980 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд в Апелативния район е 95 дела

Отчитаме тенденция на намаление броя, на общо постъпилите за разглеждане дела, в сравнение, с предходната 2017 година, а по отношение на средната натовареност се наблюдава устойчивост в сравнение с предходните години.

#### **Свършени дела в окръжните съдилища от Апелативния район:**

- 2016 г. – свършени общо 11400 дела от 141 съдии, или средната натовареност, на един съдия от ОС е 81 дела.
- 2017 г. – свършени общо 11408 дела от 140 съдии, или средната натовареност, на един съдия от ОС е 81 дела;
- 2018 г. – свършени общо 11116 дела от 137 съдии, или средната натовареност, на един съдия от ОС, спрямо свършените дела е 81 дела;



През 2018 г. се наблюдава устойчивост на средната годишна натовареност на един съдия от окръжните съдилища в района, спрямо 2016 г. и 2017 година.

**По окръжни съдилища данните за средната натовареност по щат на съдиите са следните:**

**На първо място по показателя натовареност спрямо дела за разглеждане е Варненският окръжен съд (ВОС), за който данните са следните:**

**Постъпили дела за разглеждане:**

- 2016 г. – 7241 дела
- 2017 г. – 7476 дела
- 2018 г. - 7575 дела

Броят на съдиите, през 2016 г. – 70 съдии, през 2017 - 70 и през 2018 г. е 70.

Средната натовареност на един съдия по този показател дела за разглеждане е 103 дела за 2016 г., 107 дела за 2017 г. и 108 дела за 2018 г

**Свършени дела във ВОС:**

- 2016 г. – 6086 дела
- 2017 г. – 6234 дела
- 2018 г. – 6429 дела

Средната натовареност на един съдия от ВОС, по този показател е 87 дела за 2016 година, 89 дела за 2017 г. и 92 дела за 2018 г.,

**На второ място по този показател е Разградският окръжен съд:**

**Постъпили дела за разглеждане:**

- 2016 г. – 996 дела.
- 2017 г. – 1037 дела
- 2018 г. - 996 дела

Средната натовареност на съдиите от ОС-Разград е, както следва: 100 дела за 2016 година, 104 дела за 2017 г.и 100 дела за 2018 г.,

**Свършени дела:**

- 2016 г. – 887 дела
- 2017 г. – 929 дела
- 2018 г. – 872 дела

Средната натовареност на един съдия от този съд, е както следва 89 дела за 2016 година, 93 дела за 2017 г. и 87 дела за 2018 г.,

**На трето място е Силистренският окръжен съд, със следните данни:**

**Постъпили дела за разглеждане:**

- 2016 г. – 1038 дела
- 2017 г. – 1039 дела
- 2018 г. - 913 дела

Средната натовареност е 87 дела за 2016 г., 87 дела за 2017 г. и 91 дела за 2018 г.,

**Свършени дела:**

- 2016 г. – 869 дела
- 2017 г. – 929 дела
- 2018 г. – 774 дела

Средната натовареност за свършени дела, на един съдия от този съд е 72 дела за 2016 г., 77 дела за 2017 г. и 77 дела за 2018 г.

**На четвърто място е Шуменският окръжен съд, за който данните са следните:**

**Постъпили дела за разглеждане:**

- 2016 г. – 1559 дела
- 2017 г. – 1287 дела
- 2018 г. – 1252 дела

Средната натовареност на съдия от ОС - Шумен е , 104 дела за 2016 г., 86 дела за 2017 г. и 83 дела за 2018 г.,

**Свършени дела:**

- 2016 г. – 1400 дела
- 2017 г. – 1163 дела
- 2018 г. – 1093 дела

Средната натовареност, на един съдия от този съд, спрямо свършените дела е 93 дела за 2016 г., 78 дела за 2017 година и 73 дела за 2018 г.,

**На пето място е Добричкият окръжен съд, за който данните са следните:**

**Постъпили дела за разглеждане:**

- 2016 г. – 1718 дела
- 2017 г. – 1615 дела
- 2018 г. – 1560 дела

Средната натовареност на съдиите от ОС Добрич е както следва 86 дела за 2016 г., 81 дела за 2017 г. и 82 дела за 2018 г.,

**Свършени дела:**

- 2016 г. – 1518 дела
- 2017 г. – 1441 дела
- 2018 г. – 1354 дела

Средната натовареност на един съдия от този съд, спрямо свършените дела е 76 дела за 2016 г., 72 дела за 2017 година и 71 дела за 2018 г.,

**И на шесто място е Окръжният съд -Търговище:**

**Постъпили дела за разглеждане:**

- 2016 г. – 764 дела
- 2017 г. – 799 дела
- 2018 г. – 684 дела

Средната натовареност е 55 дела за 2016 г., 61 дела за 2017 г.и 53 дела за 2018 г.,

**Свършени дела:**

- 2016 г. – 640 дела
- 2017 г. – 712 дела
- 2018 г. – 594 дела

Средната натовареност на един съдия от ОС - Търговище по този показател 46 дела за 2016 г., 55 дела за 2017 г. и 46 дела за 2018 г.,

**Средната натовареност за 2018 година в апелативния район е най-висока за съдиите от Окръжен съд Варна, спрямо делата за разглеждане – 108 дела и спрямо свършените дела – 92.**

Сравнителна таблица за натовареността по щат и действителна за 2018 година по окръжни съдилища в апелативен район Варна:

	НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ		ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ	
	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела
<b>ОС- ВАРНА</b>	<b>9,02</b>	<b>7,65</b>	<b>11,16</b>	<b>9,48</b>
<b>ОС-РАЗГРАД</b>	<b>8,30</b>	<b>7,27</b>	<b>10,16</b>	<b>8,90</b>
<b>ОС-СИЛИСТРА</b>	<b>7,61</b>	<b>6,45</b>	<b>8,45</b>	<b>7,17</b>
<b>ОС-ШУМЕН</b>	<b>6,96</b>	<b>6,07</b>	<b>7,20</b>	<b>6,28</b>
<b>ОС-ДОБРИЧ</b>	<b>6,84</b>	<b>5,94</b>	<b>8,52</b>	<b>7,40</b>
<b>ОС-ТЪРГОВИЩЕ</b>	<b>4,38</b>	<b>3,81</b>	<b>5,22</b>	<b>4,53</b>

**Свършени дела в 3-месечен срок и процентно съотношение.**

През 2016 г. от общо свършените от окръжните съдилища в 3-месечен срок са свършени 10000 дела, което представлява 88 %.

През 2017 г. от общо свършените от окръжните съдилища, в 3-месечен срок са свършени 9617 дела, което представлява 84 %.

През 2018 г. от общо свършените от окръжните съдилища, в 3-месечен срок са свършени 9485 дела, което представлява 85 %.

В процентно съотношение е налице устойчивост към леко завишаване на показателя в сравнение с 2017г.

По окръжни съдилища свършените в 3-месечен срок са, както следва:

**Окръжен съд - Варна**

- 2016 г. – 5252 дела, или 86 %



- 2017 г. - 5064 дела, или 81 %
- 2018 г. – 5313 дела или 83 %

**Окръжен съд - Добрич**

- 2016 г. – 1344 дела, или 89 %
- 2017 г. – 1221 дела, или 85 %
- 2018 г. – 1195 дела, или 88 %

**Окръжен съд - Шумен**

- 2016 г. – 1270 дела, или 91 %
- 2017 г. – 1070 дела, или 92 %
- 2018 г. – 975 дела, или 89%

**Окръжен съд - Силистра**

- 2016 г. – 743 дела, или 86 %
- 2017 г. – 799 дела, или 86 %
- 2018 г. – 686 дела или 89 %

**Окръжен съд - Разград**

- 2016 г. – 781 дела, или 88 %
- 2017 г. – 806 дела, или 87 %
- 2018 г. – 782 дела, или 90 %

**Окръжен съд - Търговище**

- 2016 г. – 610 дела, или 95 %.
- 2017 г. – 657 дела, или 92 %
- 2018 г. – 534 дела, или 90 %

Налице е устойчивост на показателя свършени в тримесечен срок дела. Най-добър резултат имат ОС – Търговище и ОС – Разград, следвани от ОС - Шумен и ОС -Силистра, ОС – Добрич и ОС - Варна.

Този показател се влияе от натовареността на окръжните съдии и въпреки това окръжните съдилища от района са решавали делата в 3-месечен срок в диапазон от 83 до 90 %,

а средният процент на решените дела в 3-месечен срок от окръжните съдилища, в апелативния район е 86 %, което е много добро постижение за срочност.

### **XIII.ОБОЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА.**

➤ През 2016 г. са разгледани 70941 дела от 163 съдии, или по 435 дела средно годишно на районен съдия.

➤ През 2017 г. са разгледани 77087 дела от 160 съдии, или по 482 дела средно годишно на районен съдия

➤ През 2018 г. са разгледани 76253 дела от 159 съдии, или по 480 дела средно годишно на районен съдия.

**През периода 2016 - 2018 г., са разглеждани средно годишно 74760 дела и средната натовареност на един районен съдия е по 465 дела на година.**

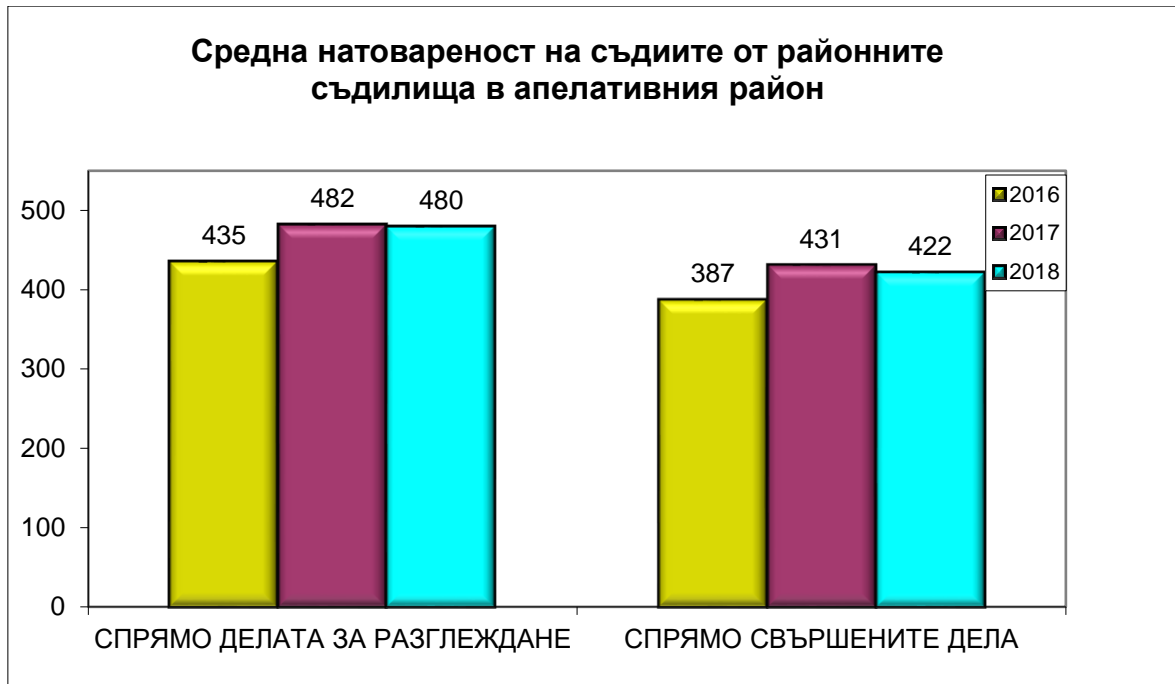
➤ През 2016 г. в районните съдилища на Апелативния район, са свършени 63098 дела от 163 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 387 дела.

➤ През 2017 г. в районните съдилища на Апелативния район, са свършени 69012 дела от 160 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 431 дела.

➤ През 2018 г. в районните съдилища на Апелативния район, са свършени 67026 дела от 159 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 422 дела.

**Общо за периода 2016 – 2018 г., са свършени средно годишно 66379 дела и средната натовареност на един районен съдия е 413 дела.**

През отчетната година е налице устойчивост на показателя „средната натовареност“, както при делата за разглеждане, така и при свършените дела от един районен съдия от апелативния район в сравнение с предходната година.



**На първо място по натовареност е съдебния район на Окръжния съд - Варна:**

**Постъпили дела :**

- През 2016 г. са разглеждани 30775 дела от 64 съдии, или средно по 481 дела годишно, на един съдия.
- През 2017 г. са разглеждани 33819 дела от 62 съдии, или средно по 545 дела годишно, на един съдия.
- През 2018 г. са разгледани 33517 дела от 62 съдии, или средно по 541 дела годишно, на един районен съдия

**Свършени дела :**

- През 2016 г. са свършени 26652 дела от 64 съдии, или средно годишно по 416 дела, на съдия от районен съд.
- През 2017 г. са свършени 29775 дела от 62 съдии, или средно годишно по 480 дела, на съдия от районен съд.
- През 2018 г. са свършени 28813 дела от 62 съдии, или средно годишно по 465 дела, на съдия от районен съд.

И за съдебния район на Окръжен съд – Варна, отчитаме устойчивост на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

**На второ място по натовареност е съдебния район на Окръжния съд - Разград.**

**Постъпили дела :**

- През 2016 г. делата за разглеждане са били 6590 дела от 14 съдии, или по 471 дела средно годишно на съдия.
- През 2017 г. са постъпили за разглеждане 7254 дела от 13 съдии, или по 558 дела средно годишно.
- През 2018 г. са постъпили за разглеждане 6744 дела от 13 съдии, или по 519 дела средно годишно

**Свършени дела :**

- През 2016 г. са свършени общо 5988 дела от 14 съдии, или по 428 дела средно годишно, на районен съдия.
- През 2017 г. са свършени общо 6628 дела от 13 съдии, или по 510 дела средно годишно, на районен съдия.
- През 2018 г. са свършени общо 6057 дела от 13 съдии, или по 466 дела средно годишно, на районен съдия.

За този район отчитаме намаляване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

**На трето място по натовареност е съдебният район на Окръжния съд – Шумен.**

**Постъпили дела :**

- През 2016 г. са разгледани 10639 дела от 24 съдии, или по 443 дела средно годишно.
- През 2017 г. са разгледани 11428 дела от 24 съдии, или по 476 дела средно годишно.
- През 2018 г. са разгледани 11523 дела от 23 съдии, или по 501 дела средно годишно.

**Свършени дела :**

- През 2016 г. са свършени 9940 дела от 24 съдии, или по 414 дела средно годишно.
- През 2017 г. са свършени 10658 дела от 24 съдии, или по 444 дела средно годишно.
- През 2018 г. са свършени 10527 дела от 23 съдии, или средно годишно са свършени по 458 дела от един районен съдия.

За този район отчитаме завишаване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела. Това е в резултат на увеличени брой дела за разглеждане и свършени дела през 2018 г., както и на намаления щат.

**На четвърто място по натовареност е съдебният район на Окръжен съд - Търговище.**

**Постъпили дела :**

- През 2016 г. са постъпили за разглеждане 5770 дела от 15 съдии, или средно годишно по 385 дела, на съдия;
- През 2017 г. са постъпили за разглеждане 6221 дела от 15 съдии, или средно годишно по 415 дела, на съдия;
- През 2018 г. са постъпили за разглеждане общо 6238 дела от 15 съдии, или по 416 дела средно годишно, на районен съдия

**Свършени дела:**

- 2016 г. са свършени 5313 дела от 15 съдии, или по 354 дела средно годишно, на един съдия.
- 2017 г. са свършени 5671 дела от 15 съдии, или по 378 дела средно годишно, на един съдия.
- През 2018 г. са свършени общо 5602 дела от 15 съдии, или по 373 дела средно годишно, на районен съдия.

За този съдебен район се наблюдава стабилитет на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела в сравнение с предходната година.

**На пето място по натовареност е съдебният район на Окръжен съд - Добрич:**

**Постъпили дела :**

- През 2016 г. делата за разглеждани са 11066 от 31 съдии, или средно годишно са разглеждани по 357 дела.
- През 2017 г. са постъпили за разглеждане 12185 дела от 31 съдии, или средно годишно са разглеждани по 393 дела.
- През 2018 г. са постъпили за разглеждане 12771 дела от 31 съдии, или средно годишно са разглеждани по 412 дела

**Свършени дела :**

- През 2016 г. са свършени 9784 дела от 31 съдии, или средно годишно по 316 дела.
- През 2017 г. са свършени 10739 дела от 31 съдии, или средно годишно по 346 дела.
- През 2018 г. са свършени 11249 дела от 31 съдии, или средно годишно са свършвани по 363 дела.

И за района на Окръжен съд - Добрич е факт тенденцията за увеличение средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела, в сравнение с предходните две години, което се дължи на увеличението на делата за разглеждане и свършените дела.

**На шесто място по натовареност е съдебният район на Окръжения съд - Силистра.**

**Постъпили дела :**

- През 2016 г. са постъпили за разглеждане 6101 дела от 15 съдии, или по 407 дела средно годишно, на районен съдия.
- През 2017 г. са постъпили за разглеждане 6180 дела от 15 съдии, или по 412 дела средно годишно, на районен съдия
- През 2018 г. са постъпили за разглеждане 5460 дела от 15 съдии, или по 364 дела средно годишно, на районен съдия

**Свършени дела :**

- През 2016 г. са свършени 5421 дела от 15 съдии, или по 361 дела средно годишно от районен съдия.
- През 2017 г. са свършени 5541 дела от 15 съдии, или по 369 дела средно годишно от районен съдия.
- През 2018 г. са свършени 4778 дела от 15 съдии, или по 319 дела средно годишно от районен съдия.

За района на окръжен съд Силистра през отчетния период се наблюдава намаляване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане така и спрямо свършените дела.

Съобразно средната натовареност на един съдия, по показателя постъпили за разглеждане дела, най-голяма натовареност имат районните съдии от района на Варненски

окръжен съд - 541 дела, следвани от съдиите от района на РОС – 519 дела, ШОС – 501 дела, ТОС – 416 дела, ДОС – 412 дела и СОС – 364 дела.

Средната натовареност, съобразно свършените дела, е най-висока в района на Разградски окръжен съд – 466 дела, следвани от районите на ОС- Варна 465 дела, ОС Шумен – 458 дела, ТОС – 373 дела, ДОС - 363 дела и ОС - Силистра – 319 дела.

**Обобщени данни за свършените в 3-месечен срок дела от районните съдилища.**

Най – висок процент на свършени в 3-месечен срок дела, имат районните съдилища от Шуменски съдебен район – 94%, следвани от Търговище - 93%, районните съдилища на съдебен район Разград 92%, съдебен район Силистра – 91% и съдебен район Варна и Добрич – по 88%. И при тези данни се потвърждава изводът, който направихме по-горе, че по-малко натоварените съдилища, разполагащи с по-добра материална база и зали, имат и по-висок процент свършени в 3-месечен срок дела.

**Средният процент на решенията в 3-месечен срок дела от районните съдилища в Апелативния район за 2018 г. възлиза на 91%.**

Анализът на тези данни сочи, че районните съдилища в Апелативен район Варна, са работили с по-голяма натовареност през отчетната 2018 година и са постигнали по-добри резултати по отношение срочността на свършените наказателни, граждански и търговски дела.

**В заключение, искам да благодаря на всички съдии и служители, които със своя упорит труд постигнаха резултатите, отразени в настоящия доклад. Убедена съм, че цялостната дейност на Апелативен съд - Варна и на съдилищата от съдебния район ще ни води последователно към повишаване доверието на обществеността във върховенството на закона и независимостта на съдебната власт.**

**ВАНУХИ АРАКЕЛЯН  
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ - ПРЕДСЕДАТЕЛ  
НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА**